In locul romanuluĭ **Măştile galbene**, care se sfârşeşte şi care a avut un atât de strălucit succes, vom începe în numărul viitor publicarea unuĭ noŭ roman, care, suntem sigurĭ, va avea acelaşĭ succes.

Ingropată de vie

Scenele cele maĭ mişcătoare, aventurile cele maĭ îndrăzneţe vor face din romanul **Ingropată de vie** cea maĭ plăcută dintre lecturĭ.

Cititorul va fi captivat de la primul capitol al romanuluĭ.

Datoriĭ la jocurile de noroc

— Te rog să mĕ crezĭ că Australia este o ţară cu totul extra-ordinară! Cel puţin pe vremea mea aşa era; spun asta, pentru că ştiŭ bine că toate lucrurile se schimbă. Moravurile, civilizaţiile se transformă mereŭ; singură natura rămâne neschimbată.

De aceea cred că Australia trebue să fi rămas şi astă-zĭ aceiaşĭ ţară extra-ordinară.

Ah! ce ţinuturĭ superbe!

Găseştĭ acolo animalele cele maĭ frumoase, cele maĭ bizare de pe suprafaţa pământuluĭ!

Intâlneştĭ reptile şi peştĭ cu aripĭ, păserĭ cu păr, alte păserĭ ale cărora strigăte îţĭ amintesc vocea unuĭ copil care plânge, saŭ aceea a unuĭ om care râde.

Intâlneştĭ fugere care aŭ tulpinele înalte de câte douĕ-zecĭ şi cincĭ de picioare, şi altele ale cărora ramurĭ se întind în formă de umbrele, cu toate că sunt foarte puţin înalte.

Cu cea maĭ mare uimire, observĭ că barometrul se urcă în momentul în care începe să ploae, şi se coboară când vremea se face frumoasă.

Intâlneştĭ în cale indivizĭ carĭ 'şĭ străpung nasul pentru a'şĭ atârna o bucată de lemn saŭ un os...

Tata Maglor

Tata Maglor, un bătrân marinar inteligent, puţin filosof, care navigase timp de şease-zecĭ de anĭ prin toate părţile lumeĭ, vorbia, noĭ ascultam într'o tăcere religioasă.

Tata Maglor era mulţămit. Iĭ plăcea să'şĭ arate talentul sĕŭ de pove titor, şi să producă oare-care efect asupra auditoriuluĭ. In seara aceea — cum toţĭ ascultaŭ cu cea maĭ mare atenţie, dânsul era gata să scoată din sacu-ĭ fără fund, vre-o poveste pasionantă, potrivită cu împrejurarea.

Eraŭ pe acolo şi douĭ parisienĭ şi marinarul era foarte mulţămit că avea prilejul să uimească nişte domnĭ din Capitală.

Auzisem şi eŭ vorbindu-se prin ţinut despre aventurile bătrânuluĭ marinar, Maglor, şi eram curios acuma să aud vre-una din întâmplările sale, povestită de el însuşĭ.

— Vreĭ, tată Maglor, îl întrebaĭ eŭ, vreĭ să ne spuĭ şi nouă, ce lucru anume te-a mirat maĭ mult, în minunata ţară a Australieĭ?

Bătrânul mă privi lung, işĭ scoase pipa, o umplu bine, şi după ce trase câte-va fumurĭ, zise:

— Ce lucru m'a mirat maĭ mult în Australia?

O partidă de cărţĭ între douĭ squaterĭ!

Toată lumea rămase mirată de răspunsul acesta. Nimenĭ însă nu-l întrerupse pentru că se temeaŭ ca nu cumva să-l supere, în care caz, Maglor n'ar maĭ fi povestit nimica.

— Maĭ întâĭ de toate, reluă Maglor, trebue să ştiţĭ ce se înţelege în Australia prin cuvântul squater.

Sunt nişte proprietarĭ, concesionarĭ aĭ unor locurĭ de păşunat foarte vaste, în care pasc miĭ de mieĭ, de boĭ şi de caĭ.

Am cunoscut maĭ mulţĭ squaterĭ la Melburn; veneaŭ acolo fie pentru afacerĭ, fie pentru ca să maĭ cheltuiască ceva banĭ şi să maĭ uite monotonia vieţeĭ lor de agricultorĭ.

Ceĭ douĭ adversarĭ

Printre aceştia, eraŭ douĭ, Iossuah Harrissau, un american şi Wilkie Forster un englez, cu carĭ întreţineam legăturĭ de prietenie.

Fiziceşte, ceĭ douĭ squaterĭ nu semănaŭ de loc unul cu altul.

Harrisson era brun, purta barbă, avea trăsăturile feţeĭ regulate, aproape frumoase, simpatice, în orĭ-ce caz.

Inalt de statură, corpolent, omul acesta respira sănătatea şi puterea.

Auzisem spunându-se despre el, că ar fi un ţanţoş abil şi un vânător de merit.

Forster era mic de statură, blond, delicat; dar omul acesta avea o musculatură de fier, şi mulţĭ îl văzuseră făcând nişte lucrurĭ pe care nicĭ odată nu le-ar fi aşteptat de la dînsul.

Deasupra ochiuluĭ drept avea o cicatrice adâncă, urmă a uneĭ vechĭ rănĭ, cicatrice care se înroşia ca focul orĭ de câte orĭ Forster avea o emoţie maĭ violentă.

Părea să aibă vre-o patru-zecĭ de anĭ, ca şi tovarăşul săŭ; de alt-fel, aceasta era singura asemănare pe care ar fi putut-o face cine-va între eĭ.

Oamenĭĭ aceştia mĕ interesaŭ Iĭ credeam totdeauna împreună ca şi cum ar fi fost ceĭ maĭ bunĭ prietenĭ; dar după oare-care indiciĭ, putusem observa că Iosuah şi Wilkie nu numaĭ că nu se iubiaŭ, dar chiar nutriaŭ unul împotriva celuĭ-l'alt o adevĕrată ură. Nu ştiam care să fie pricina acesteĭ urĭ ascunse, dar fără îndoială că era la mijloc o ceartă veche.

Intr'o seară, m'am întâlnit cu Iosuah Harrissou şi cu Wilkie Forster într'un «bar» pe care 'l frecventaŭ squaterĭĭ şi căutătoriĭ de aur.

Se bea foarte mult în localul acela, se juca şi maĭ mult încă; adese-orĭ, joc şi chef se sfârşiaŭ cu focurĭ de revolver.

Morţiĭ şi răniţiĭ eraŭ ridicaţĭ, se spălaŭ duşumelele şi atâta totul!

Aşa dar, prietenĭĭ meĭ, stăteaŭ unul în faţa celuĭ-l'alt şi jucaŭ cărţĭ.

Iossuah era foarte palid şi juca cu dinţiĭ strânşĭ; picăturĭ marĭ de sudoare îĭ inundaŭ fruntea.

Perdea, pierdea fără întrerupere.

Forster era liniştit, foarte liniştit; dar cu toate acestea, am surprins în ochiĭ săĭ o flacără de veselie.

După o oră, americanul rămăsese fără nicĭ o avere; baniĭ, bijuteriile sale, animalele, terenurile, toate acestea deveniseră proprietatea «amiculuĭ săŭ.

Suprema miză

— Nu maĭ am nimic de jucat, zise Iossuah, cu vocea înăbuşită.

— Crezĭ? îl întrebă celalt, cu oare-care ironie.

— Aĭ dreptate; mĭ-a maĭ rămas numaĭ viaţa... o pot juca şi pe aceia contra vieţeĭ d-tale.

— Oh! partida n'ar fi de loc egală. Acuma eŭ sunt bogat, de douĕ orĭ maĭ bogat ca înainte, pe când d-ta nu maĭ aĭ nimica.

Cu toate acestea, voĭ primi propunerea d-tale, cu o singură condiţie: acel care va pierde, va trebui să se sinucidă peste treĭ anĭ.

«In timpul acesta s'ar putea foarte bine ca d-ta să facĭ din noŭ avere. Atuncĭ partida ar fi din noŭ egală.

— Primesc.

Si partida reîncepu.

Iossuah Harrisson perdu din noŭ.

Ceĭ douĭ oamenĭ se priviră o clipă cu fixitate; apoĭ plecară, fie-care în direcţia sa...

Mulţumită uneĭ întâmplărĭ, am aflat maĭ târziŭ rezultatul acesteĭ aventurĭ.

Harrisson se făcuse căutător de aur, şi în scurtă vreme reuşise să'şĭ refacă averea.

Trăia acum liniştit şi uitase cu totul de adversarul săŭ Forster.

Acesta însă nu-l uitase.

După treĭ anĭ, exact cu o zi maĭ înainte de a se împlini termenul fixat, Forster se prezentă acasă la d. Harrisson, pentru a'ĭ aminti angajamentul.

Datoria făcută la joc este o datorie de onoare. Harrisson îşĭ sbură creeriĭ cu un glonte de revolver.

Forster a plecat maĭ târziŭ în China şi s'a făcut misionar.

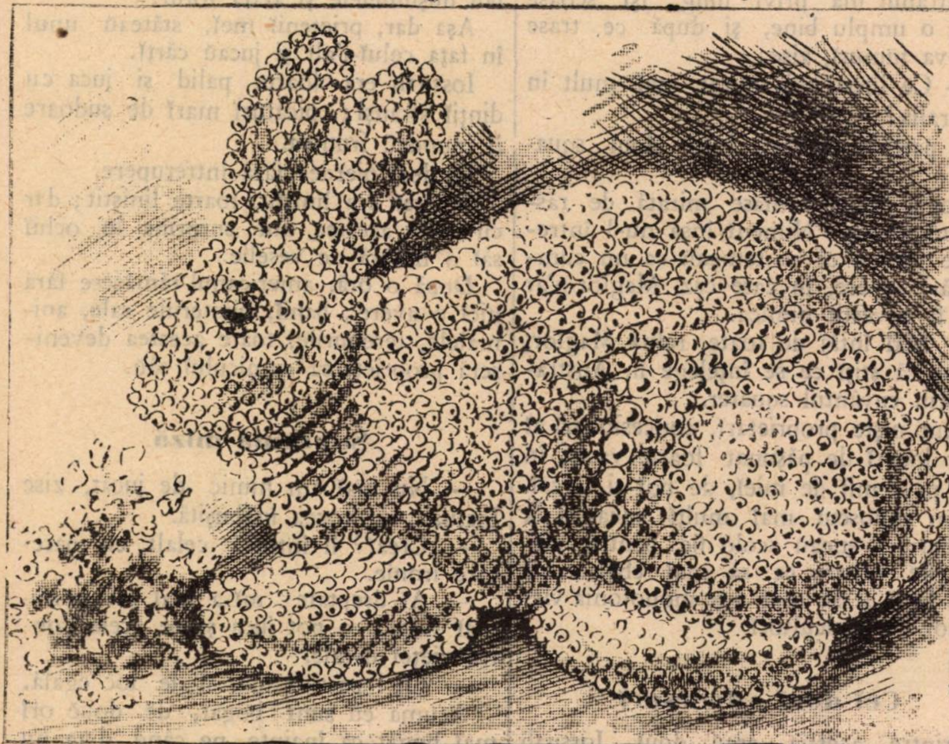
A murit într'o luptă cu boxeriĭ.

«Acesta este lucrul cel maĭ emoționant pe care l'am vĕzut în Australia, sfîrși Maglor, care vĕzuse alte lucrurĭ și maĭ interesante.

... Era într'o seară de vară când am auzit povestea aceasta; o seară de vară plină de melancolie, care te făcea să te gândeștĭ la un vapor ce s'ar legăna încetișor pe mare, ducându-te spre Australia.

C. V.

Cel maĭ scump iepure

Ilustrația de maĭ sus reprezintă un epure, care are o valoare de 220,000 de francĭ. Firește că nu este un iepure de carne și oase, ci dintr'un metal a căruĭ întreagă suprafață este încrustată cu mărgăritare veritabile; numaĭ ochiĭ sunt de rubin. Cu totul sunt 3000 de mărgăritare de diferite mărimĭ, în valoare de 4 până la 10 francĭ și până la 2000 francĭ bucata. Inaintea iepureluĭ se vede un buchet de florĭ, care este făcut din diamante în valoare de 70,000 de francĭ.

ARCHIPELAGUL MONSTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

Este de ajuns să ni le răpească cine va numaĭ două saŭ treĭ ore, pentru ca apoĭ, când ne sunt redate, să ni se pară că ne naștem.

Ceĭ patru tinerĭ urcară scările cu repeziciune. Iată-ĭ pe punte. Soarele arunca niște raze teribile; era o temperatură de foc. Și cu toate acestea, prizonieriĭ revenițĭ sub cerul liber aveaŭ impresia adiereĭ uneĭ brize sub cerul dulce al Italieĭ.

Cu o singură privire îmbrățișară scena ne maĭ vĕzută care se desfășură pe puntea vaporuluĭ.

In spațiul acela deșert, pe care tocmaĭ, singurătatea, îl făcea să aibă niște dimensiunĭ imense, un singur om, în același timp căpitan, șef de echipă, pilot și tunar, alerga în toate părțile, rezolvând problema imposibilă de a se afla pretutindenĭ în acelaș timp.

Omul acesta era Alik!

Curagiosul marinar încărcase din noŭ tunul.

— Fițĭ atente! strigă dânsul celor două copile.

Și cu câte-va mișcărĭ repezĭ manevră tunul și dădu drumul proectiluluĭ.

Un nor de fum alb apăru la gura tunuluĭ, urmat de o detunătură puternică.

Inlemnițĭ de surpriză și de admirație, Totor și Merinos priveaŭ în largul măreĭ, ca și cum ar fi urmărite bomba.

— Nimerit! exclamă Totor.

— Bravo Alik! Bravo! adăugă Merinos.

Abia acum înțelegeaŭ ceĭ douĭ tinerĭ ce însemnaŭ salvele pe carĭ le trăgea Alik. Abia acum vedeaŭ dânșiĭ ce însemnătate avea lupta aceia angajată de un singur om!

In apropiere, la o distanță de o milă, o flotilă înainta. Eraŭ maĭ multe vase, carĭ formaŭ un semicerc, închizând orĭ-ce posibilitate de retragere spre insula olandeză.

Eraŭ șalupe, șlepurĭ, vaporașe; în mijloc un vapor maĭ mare, care părea să fie vasul amiral al flotileĭ.

Bomba luĭ Alik se abătu asupra uneia din acele șalupe, pe bordul căreia eraŭ vre-o doua-zecĭ de oamenĭ. Șalupa se învârti în loc câte-va momente, apoĭ dispăru în adâncimĭ.

— Alik! este magnific!

— Eștĭ prea bun domnule Harry! Dar aș voi măcar o jumătate de duzină de asemenea loviturĭ!

Vedețĭ în ce situație suntem.

— E Dick Seymour, nu este așa?

— Da, domnule Totor; Dick Seymour, cu întreaga-ĭ bandă de pirațĭ.

«Iată de ce spuneam că va trebui să trecem repede printre bărcile acestea.

«Avem destulă presiune?

— Privește cirul vaporuluĭ! Nu vezĭ ce norĭ negriĭ de fum aruncă? Arde cărbunĭ și petrol la un loc!

— Nu facem de cât abia șease nodurĭ pe oră, și ne-ar trebui cel puțin zece nodurĭ, pentru ca să putem tăia linia bărcilor.

— Lasă pe mine, dacă e așa! Merinos, dragul meŭ, să ne coborâm din noŭ la focare! Și, miĭ de tunete, chiar dacă aș ști că vom sări în aer!

— Să nu întârzațĭ mult acolo. Numaĭ două momente. Am nevoe de d-tră pentru tun și pentru mitrailleusă.

«Până atuncĭ, miss Nelly, mis Mary, vă rog.

— Ce trebue să facem? întrebă cu vioiciune cele două fete. Mary îșĭ privea logodnicul, plină de admirație.

Un huruit strident acoperi răspunsul bravuluĭ marinar. Un obuz trecu ca fulgerul pe de-asupra punțeĭ vasuluĭ Morgan și se perdu în valurĭ, la o mică distanță.

— Prea lungă lovitură! zise Alik, cu cea maĭ marĭ răcială.

«Nu ți-ĭ teamă, miss Nelly?.. Nicĭ d-tale Mary?

Nu ne temem de loc.

— Oh!.. oh!.. reluă Alik, e o ade-

vărată declaraţie de răsboĭ. Dick Seymour ne crede numeroşĭ, şi voeşte să ne intimideze.

Abia se împrăştiase fumul pe care-l lăsase aburul în urma sa, şi îndată putură zări un stindard negru care fâlfâia în aer, deasupra catartuluĭ pavilionuluĭ. Dick Seymaur arbora pavilionul negru al piraţilor, emblema teribilă a oamenilor scoşĭ de sub scutul legilor.

Şi arborarea acestuĭ stindard însemna că numaĭ era nicĭ milă, nicĭ îndurare, nicĭ armistiţiŭ.

Alik nu păru tocmaĭ turburat în faţa acesteĭ declaraţiĭ.

Acum, iuţeala vasuluĭ crescuse mult; se cunoştea bine că Totor lucrează în camera maşinilor.

— Incălziţĭ mereŭ!.. Incălziţĭ!.. murmura Alik.

Şi întorcându-se spre cele două fete, adăugă:

«Ştiŭ că sunteţĭ întreprinzătoare, şi curagioase... Vă voĭ pune acum la o muncă teribilă.

«Peste un moment, soarta noastră ar fi hotărîtă.

«Voĭ încărca acum tunul şi mitrailleuza.. D-ta Mary veĭ rămânea lângă aceasta din urmă.

Când voĭ comanda: «Mitrailleuză, foc»!.. d-ta veĭ întoarce manivela.

— Foarte bine!.. voĭ face tocmaĭ cum spuĭ, Alik.

— D-ta, miss Nelly, bine voeşte a pune mâna pe frînghia aceasta... şi când voĭ striga a doua oară «foc»!.. să tragĭ de o dată, brusc, şi din toate puterile.

«Eŭ, trebue să mă reîntorc la bară.

De pe vasul pe care fâlfâia stindardul piraţilor, porni din noŭ un nor de vaporĭ albĭ. Apoĭ, detunătura izbucni, şi obuzul veni să se abată la o mică distanţă de Morgan.

— Prea scurtă lovitură! murmură Alik; dar să ne păzim de cea de a treia.

Un moment trecu, un moment de nelinişte, de aşteptare groaznică.

Viteza vaporuluĭ Morgan creştea. Linia mişcătoare formată de flotilă duşmană era acum foarte apropiată.

Ah!.. dacă Alik ar fi avut maĭ mulţĭ oamenĭ la îndemână!

Să fi avut cel puţin opt oamenĭ, pe un vas a căruia manevrare reclama cel puţin douăzecĭ şi cincĭ de marinarĭ!..

«S'ar fi mulţămit chiar şi cu şease!.. Şease mateloţĭ harnicĭ, deprinşĭ cu greutăţile. Ah! ce strălucită ar fi fost atuncĭ victoria sa!..

Dar aşa, nu eraŭ de cât cincĭ oamenĭ. Şi printre aceştĭ cincĭ cincĭ, eraŭ şi două fete, două eroine, fără îndoială, dar orĭ şi cum, două fiinţe a cărora resistenţă avea marginĭ hotărîte.

Alik îşĭ îndreptă vasul spre dreapta.

Nelly şi Mary, aşteptaŭ comanda, care întârzia cam mult.

De o dată, tresăriră.

— Fiţĭ atente! strigase şeful de echipagiŭ.

«Mitrailluză, foc!.. Mary întoarse repede manivela. Undele aeriene vibrară.

Crrr!.. crrr!.. Apoĭ, o şuerătură lungă, şi obuzul ţîşni.

— Foc!..

Nelly simţi că inima îĭ bătea să-ĭ spargă pieptul. Inchise ochiĭ, şi punându-şĭ toată puterea de care era capabilă, trase de frânghie.

— Buuu!

Nelly rămase un moment nemişcată, înlemnită.

Işĭ aducea aminte de timpul când nu putea suferi să se tragă salve de tun în apropierea sa; şi acum, iată că ea însăşĭ era aceia, care, cu deplină voinţă, trimetea în aer uragane de foc!

Alik ochise aşa de bine, şi comandase cu atâta tact, în cât ambele loviturĭ merseră în plin.

Blesteme şi strigăte de furie ajunseră pînă la iacht, care înainta acum cu o viteză destul de mare.

— Vom trece!... vom trece! strigă entuziasmat, şeful echipagiuluĭ.

«Ura!., ura!.

In acelaş moment apăruse pe punte Totor şi Merinos.

— Cum stăm cu presiunea? le strigă Alik de departe.

— Acuma va fi prea mare, răspunse Totor.

— D-, maĭ mare poate de cât cum am voi-o, întări Merinos.

Nelly observă ceva bizar în figurile celor douĭ tinerĭ, şi întrebă îndată:

— Pentru D-zeŭ!.. ce aveţĭ? Mă înspăimântaţĭ.

— Miss Nelly, peste un moment veĭ afla totul, răspunse Totor.

«Alik, după părerea d-tale, ce distanţă ne maĭ desparte acuma de Ceram?

— Vre-o opt-zecĭ de mile. Poate şi maĭ puţin, dar fără îndoială, că nicĭ maĭ mult.

«Dar, pentru ce mă întrebĭ?

— Pentru că va trebui să ne grăbim.

— O!.. asta fără îndoială... Totuşĭ...

— Aşteaptă puţin... Cu ce viteză înaintăm acuma?

— Trebue să avem o viteză de cincĭ-spre-zece saŭ şease-spre zece nodurĭ pe oră!.. Pe legea mea dacă maĭ înţeleg ceva!

— Dar noĭ înţelegem foarte bine, nu-ĭ aşa Merinos?

«Aşa dar, pentru a ajunge pînă la coastele olandeze, ne-ar maĭ trebui cam vre-o cincĭ ore?

«Morgan» luneca pe valurĭ cu o viteză bizară; se îndredta spre locul pe care obuzurile tunurilor îl deschiseseră în linia mişcătoare a flotileĭ duşmane.

Un noŭ obuz porni din vasul cu pavilionul negru. De astă dată, proectilul lovi vasul aproape de cârmă.

— Da, ne vor trebui cam cincĭ ore, răspunse Alik, cu cel maĭ mare sânge rece; dar aceasta cu singura condiţiune ca vasul să nu primească prea mulie obuzurĭ în flancul săŭ.

— Aşa dar, suntem perduţĭ! întrerupse Totor.

— Saŭ maĭ bine zis, suntem proape de a fi perduţĭ, rectifică Merinos cu cea maĭ mare linişte.

(Va urma)

O vânătoare în ţara somalilor

Sunt foarte greşiţĭ ceĭ ce spun că leiĭ din Africa sunt gata să dispară. Probă este întâmplarea unuĭ maior englez Edye, care a omorât treĭ leĭ în maĭ puţin de treĭ minute.

In fruntea unuĭ mic detaşament, maiorul Edye plecase din Berbera ca să facă o inspecţie între golful Aden şi districtul Gululi. Chiar din ziua a treia de marş oasele de zebre şi antilope ce întâlneaŭ la fie-care pas, le arătaŭ că sunt leĭ prin apropiere. Lucrul era foarte adevărat, căcĭ în noaptea aceea lagărul fu atacat de vr'o zece din aceştĭ carnasierĭ, carĭ omorâră un câine şi spintecară o cămilă.

Atacul fu aşa de repede şi de neaşteptat, în cât animalele putură să fugă fără să fie ucise nicĭ una dintre ele, cu toate împuşcăturile soldaţilor. Dar gloanţele nu fuseseră pierdute cu totul, căcĭ cum se făcu ziuă se observă o dâră groasă de sînge, care se pierdea în depărtare după o colină acoperită cu arborĭ piticĭ. Era un indiciŭ preţios. Edye se hotărî să se răzbune pe fiare. O oră maĭ târziŭ el pleca pe lângă dâra de sînge însoţit de locotenentul săŭ şi de nouă soldaţĭ.

Gândul săŭ era să surprindă ceata dormind ca să o înconjoare de toate părţile. In pustietăţile arzătoare ale ţăreĭ somalilor, care trece drept cea maĭ călduroasă din lume, fiarele aŭ luat obiceiul să 'şĭ caute hrana noaptea. Atuncĭ îşĭ pândesc prada pe lângă isvoare.

Vânătoriĭ aŭ ajuns lângă colina unde 'ĭ-a condus sîngele, după un mers obositor de două ore pe câmpia acoperită de ierburĭ uscate şi spinĭ.

Dar acum încep greutăţile. Prea puţinĭ ca să înconjoare colina, le e frică ca să intre în stufiş toţĭ de odată ca să nu se deştepte leiĭ. Pe de altă parte, ar fi fost prea primejdios să se împarte în maĭ multe grupe. Maĭ era un punct însă care trebuia luminat: S'aŭ ascuns leiĭ acolo ca să petreacă orele de arşiţă? Edye se duse să cerceteze.

Insoţit numaĭ de un soldat, el înaintează cu băgare de seamă şi cu degetul pe trăgaciul puşteĭ cu gloanţe explosibile. Ceĭ-l'alţĭ tovarăşĭ stăteaŭ gata să alerge la prima chemare.

După un mers de vr'o zece minute prin stufiş, îĭ opreşte un răcnet furios de fiară, anunţându-le că sunt aproape de inamic. Ar fi fost prea primejdios ca să aştepte atacul leilor pe un teren atât de

nefavorabil; de aceea Edye începu să se retragă.

— Stăpâne! strigă înfricoşat soldatul, în momentul când treĭ leĭ săriră peste arbuştĭ tăind calea vânătorilor.

Eraŭ două leoaice şi un leŭ. Maĭ înainte ca leul să atingă pământul din săritura sa, Edye îl străpunse cu un glonte. Fără să plece puşca, apăsă pe al douilea trăgaciŭ şi una dintre leoaice căzu moartă.

Cu toată rana sa teribilă, leul tot maĭ urla. Cea-l'altă leoaică se târa încet prin iarbă, gătindu-se să sară asupra ofiţeruluĭ. El, crezând că nu maĭ avea timp să'şĭ încarce puşca, o luă de ţeavă gătindu-se să se apere. In acest timp ţipa mereŭ. Ţipetele impresionară pe leoaică, făcând-o să se oprească puţin.

Această ezitare fu moartea eĭ, căcĭ ofiţerul îşĭ încărcă iute puşca şi iĭ trimese un glonte între ochĭ.

Ceĭ-lalţĭ soldaţĭ nu ajunseră de cât ca să vază agonia leoaiceĭ. Cât despre soldatul care însoţise pe Edye, el o luase de mult la sănătoasa.

Z. Bărbulescu.

Ultima expediţie a unuĭ aventurier

— Urmare —

— Cred şi eŭ, dragul meŭ; dar eŭ intenţionat am venit noaptea. Se pare că garnizoana a fost întărită cu vre-o patru-zecĭ de oamenĭ.

— E adevărat, don Fabricio; dar maĭ sunt şi vre-o duzină de ofiţerĭ, tinerĭ, dintre carĭ uniĭ aŭ luat parte la diferite lupte; dacă aşĭ fi venit în timpul zileĭ poate că aşĭ fi avut oare-care incidente cu oameniĭ aceştia, lucru care nu este de dorit nicĭ pentru dînşiĭ, nicĭ pentru mine. Maĭ ales că socoteala despre care e vorba, nu e recunoscută în totul de către colonelul Espira.

— Ah!. drace... uitam să-ţĭ spun... murmură bătrânul sereno, scărpinându-se în cap.

— Ce este?

— Colonelul Espira...

— Eĭ bine?..

— Nu maĭ este colonel...

— Ah!

— A fost un pronunciamento în urma unuĭ consiliŭ de războiŭ convocat pentru a judeca douĭ spionĭ francezĭ; colonelul le-a luat apărarea şi a fost el însuşĭ condamnat la moarte ca trădător.

— Condamnat la moarte?

— Va fi împuşcat împreună cu ceĭ-l'alţĭ.

— Şi când va fi executată sentinţa?

— Mâine dimineaţă.

— Atuncĭ, amigo, avem şi maĭ puţin timp de pierdut.

«Spune-mĭ cine a fost ales în locul luĭ Espira?

— Unul dintre ceĭ douĭ comandanţĭ aĭ miliţiilor.

— Negustorul de pieĭ saŭ fabricantul de rachiŭ?

— Negustorul de pieĭ.

— Un pungaş, Pedro, un adevărat pungaş!

In timpul acesta ceĭ două-zecĭ de cavalerĭ aĭ muerteĭ veniseră să ia loc la spatele şefuluĭ lor.

Locotenentul care 'ĭ comanda—un italian—se apropie de Fabricio.

— Şefule, paznicii ŝimt cu noĭ.

Şi arătă treĭ oamenĭ cu mâinele legate la spate şi având căluş la gură.

— Eliberaţi-ĭ! ordonă şeful.

Ordinul fu executat îndată.

Fabricio scoase din buzunar câte-va piese de aur şi le dădu nouilor funcţionarĭ:

— Iată pentru toţĭ.

«Tu,—şi se întoarse către unul din paznicĭ, — veĭ conduce pe locotenentul meŭ şi-ĭ veĭ arăta locul unde se află soldaţiĭ şi ofiţeriĭ meĭ.

«Pe voĭ,—şi se întoarse spre ceĭ-l'alţĭ treĭ,—vĕ păstrez pentru însărcinările pe carĭ vi le va da colonelul.

Şi scoţând o nouă monedă de aur, o dădu gardianuluĭ-şef.

— Şi-acum, Pedro, condu-ne spre casa colonelului.

«Gaetano, adăugă dînsul intorcându-se spre locotenentul sĕŭ, trimite-mi-l pe Schmidt.

Fabricio, Schmidt, gardianul-şef şi ceĭ treĭ subalternĭ aĭ săĭ, se îndreptară spre casa colonelului.

— Aicĭ este, zise Pedro, oprindu-se în faţa uneĭ case ascuţite, înconjurată de un gard în bună stare.

Şi fără să maĭ aştepte vre-o comandă, bătu cu putere în poarta de la intrare.

O fereastră se deschise aproape îndată şi un cap apăru în pervaz.

— D-ta eştĭ, sereno? întrebă o voce somnoroasă.

— Da, senor colonel, răspunse amicul luĭ Fabricio.

— Dar e încă noapte neagră şi eŭ ţi-am spus să mĕ deşteptĭ la orele treĭ dimineaţa. Nu se poate să fie aşa de târziŭ!..

— Dar nu pentru execuţie am venit eŭ să te deştept.

— Atuncĭ pentru ce?

— Şeful cuadrilei de la muerta voeşte să ţĭ vorbească.

— Este cu trupa sa aicĭ?

— Da, senor colonel.

Capul dispăru repede şi fereastra se închise.

O lumină licări în cameră; apoĭ se făcu din noŭ întuneric.

— Se coboară, murmură Pedro; nicĭ n'aşĭ fi crezut să ne dea ascultare atât de repede.

Acum se auzi nişte paşĭ în curte; colonelul era la poartă.

Urmă un zgomot de zăvoare trase, apoĭ se auziră paşĭ îndepărtându-se şi după câte-va clipe lumina reapăru sus, pentru a se stinge aproape îndată.

— «Mil demonios»! exclamă Fabricio, d. colonel s'a baricadat.

«Vino aicĭ, Schmidt!

— Iată, răspunse soldatul.

— Sparge-mĭ poarta aceasta.

Aventurierul descălecă.

Era un om colosal, un adevărat gigant. Işĭ scoase unul dintre umerĭ înainte, se încordă o clipă şi se repezi cu atâta putere, în cât scândurile porţeĭ zburară în zecĭ de bucăţĭ.

In sat câiniĭ începură să latre şi capete speriate apărură pe la ferestre.

— Francezii!.. Francezii!.. se auzea în toate părţile.

— Am făcut bine? întrebă Schmidt, arătând poarta dărîmată.

— Da, răspunse şeful şi pătrunse în curte; gardianul îĭ lumina calea cu felinarul.

Scosese de la cingătoare două revolvere încărcate, pe carĭ le ţinea în mână.

Acum colonelul cobora treptele câte patru de odată.

— Heĭ, amigo, de ce 'mĭ-aţĭ stricat poarta? Voiam numaĭ să mĕ asigur dacă sereno spunea adevărul.

«Oameniĭ aceştia sunt aşa de lesne...

— Să lăsăm glumele de-o parte, răspunse aventurierul; am aflat de condamnarea luĭ Espira şi voesc să-mĭ regulez socotelile înainte de moartea sa.

— Ce socotelĭ, amice?

— Mil diablos!. Se pare că d-ta aĭ uitat că nu mi-aţĭ plătit încă cele cincĭ-spre-zece capete pe carĭ vi le-am adus în timpul din urmă. Cu câte cincĭ-zecĭ de piaştri unul, fac tocmaĭ şeapte sute cincĭ-zecĭ de piatri.

— Dar mi se pare că..

— Voeştĭ să 'mĭ spuĭ că am minţit, că sunt un aventurier, că oameniĭ meĭ sunt nişte asasinĭ?

— Dar nicĭ de cum, amigo, nicĭ de cum; aşa spunea canalia aceea de Espira. Eŭ cred că d-ta eştĭ un om de ispravă.

— Dacă 'ĭ aşa, să mergem îndată la închisoare; vom vedea ce spune Espira.

Colonelul ar fi voit să se împotrivească, dar cele două revolvere pe carĭ le avea aventurierul în mână eraŭ cât se poate de sugestive.

De aceea se grăbi să şĭ îmbrace uniforma.

— Ce faceţĭ voĭ acolo? strigă dînsul zărind în stradă pe ceĭ treĭ gardianĭ.

— Şeful cadrileĭ ne-a ordonat să'l urmăm, răspunse unul dintre eĭ.

— I-am adus pentru ca să avem pe

cine trimete după regidor, după alcad şi după cel-l'alt comandant care făcea parte din vechiul consiliŭ, răspunse la rîndul săŭ aventurierul.

— Aĭ dreptate amigo, aĭ dreptate.

Şi întorcându-se spre agenţiĭ săĭ.

— N'aţĭ auzit ce a spus senor Fabricio? Plecaţĭ!

Ceĭ treĭ gardienĭ plecară alergând.

Curioşiĭ care eşiseră de prin case, auzind numele celebruluĭ aventurier, se grăbiră să se retragă pe la căminurile lor, şi să se baricadeze.

Ceĭ douĭ aventurierĭ încălecară din noŭ şi porniră împreună cu colonelul. Se îndreptară spre cabildo. Acolo veniră in curând alcadul, coregidorul şi cocuardontul.

Cuadrilla întreagă stătea in front, în faţa închisoreĭ.

— Eĭ bine? întrebă Fabricio.

— S'a făcut, răspunse locotenentul Gaetano.

Fabricio, Schmidt şi autorităţile pătrunseră înăuntru. Acolo colonelul era aşteptat de un spectacol curios.

Tocmaĭ când se pregătea să deschidă gura pentru a-şĭ chema soldaţiĭ, tocmaĭ când se pregătea să se răzbune, rămase ca împietrit.

Ofiţeriĭ şi soldaţĭ, eraŭ toţĭ cu mâinele legate. In mijlocul săliĭ era o grămadă mare de puştĭ şi de arme.

Cuadrilla nu stătuse în neactivitate.

De abia acum începu colonelul să se gândească că şeful cuadrilleĭ putuse veni scoloecu totul pentru alte lucrurĭ de cât regularea socotelilor.

Şi gândul acesta îl făcu să se îngălbinească de moarte.

— Deschide uşa închisăriĭ, comandă Fabricio, adresându-se temniceruluĭ.

Temnicierul se întoarse spre colonel, părând că aşteaptă aprobarea sa. Dar bietul om nu maĭ era în stare nicĭ să vorbească.

— Deschide, repetă şeful cuadrilleĭ.

Şi cu mâna dreaptă netezi mânerul revolveruluĭ.

Gestul acesta era prea elocvent pentru ca să nu fie înţeles, şi gardianul se grăbi să introducă cheia în broască.

Uşa fu deschisă.

— Treceţĭ d-tră înainte, zise aventurierul, adresându-se celor patru persoane care formaŭ puterea civilă şi militară a satuluĭ.

«Tu, Schmidt veĭ rămânea cu temnicierul.

— Am înţeles, şefule; şi dacă-l voĭ vedea făcând vre-o mişcare de răzvrătire, îl voiŭ ucide cu o lovitură de pumn.

— Tocmaĭ aşa.

Prizonieriĭ, deşteptaţĭ din somn pe negândite, se sculară tresărind. Credeaŭ că ceasul din urmă le sunase.

— Uŭ venit asasiniĭ! strigă Trompet; trebue să strâng de gât măcar pe unul dintre eĭ.

Şi repezindu-se ca un tigru, apucă în mâinele sale de fer gâtul coloneluluĭ, şi strânse cu o forţă nebună.

— Mizerabile? In modul aceasta, nu tu veĭ fi acela care va comanda execuţia.

— Ajutor! ajutor! urlă colonelul.

— Lasă camarade, interveni aventurierul, servindu-se de limba franceză, moartea acestuĭ om ar fi zadarnică.

In acelaşĭ timp, mâna sa de fier sili pe fostul zuav să-şĭ elibereze victima.

Numaĭ câte-va momente încă, şi colonelut ar fi trecut în stare de cadavru.

Trompet rămase uimit de forţa aceluĭ om, care nu părea de loc puternică, după aparenţă. Mirarea sa fu şi maĭ mare încă, când îl auzĭ vorbind limba franceză.

— Aşa dar, întrebă dânsul, d-ta eştĭ... francez?

— A!.. d-ta eştĭ Fabricio!.. exclamă fostul colonel.

— Da, dragul meŭ Espira, eŭ sunt. Aflând că aĭ fost condamnat la moarte, am voit şi eŭ să-mĭ iaŭ rămas bun de la d-ta.

— Şi eŭ credeam că d-ta viĭ pentru un rest de banĭ. Ştiĭ, din socoteala noastră cu pieile scalpate.

— Da, da. Fiĭ fără grije. Succesorul d-tale îmĭ va plăti un preţ îndoit.

«Dar, am vorbit destul despre trecut; şi avem timp de vorbit.

Fabricio se întoarse spre doctor şi salutând respectuos întrebă:

— D-tră sunteţĭ, domnule Clairfontaine?

— Da, d-le, răspunse savantul.

— Atuncĭ, veţĭ bine-voi să mă urmaţĭ, împreună cu tovarăşiĭ d-tră; aceştĭ patru domnĭ pe carĭ'ĭ vedeţĭ, vă voĭ lua locul.

Şi cu mâna arată spre colonel şi spre ceĭ-l'alţĭ treĭ funcţionarĭ.

Trompet începu să sară în sus de bucurie.

Funcţionariĭ comuneĭ, stăteaŭ ca înlemniţĭ, neîndrăznind să facă nicĭ o mişcare.

— La amiază, mă voĭ reîntoarce, zise aventurierul, cu vocea severă; două ore după aceia, va trebui să mĭ număraţĭ o mie cincĭ sute de piaştri. In caz contrariŭ, v'o spun pe cuvântul meŭ de onoare, voĭ arde satul.

Şi eşind, încue el însuşĭ uşa închisoriĭ, punând cheia în buzunar.

— D-le Espira, zise dânsul după aceia, adresându-se fostuluĭ colonel, n'aĭ de luat nimic cu d-ta? Ceva hârtiĭ, valorĭ, ştiŭ şi eŭ?

— Am numaĭ câte-va manuscrise, la carĭ ţiŭ; încolo n'am nimica.

— Dar, d-ta domnule Clairfontaine? întrerupse aventurierul.

— Noĭ, întrerupse aventurierul, avem o mulţime de documente. Dar ne-aŭ fost sechestrare toate.

— Şi unde le-aţĭ pus? întrebă şeful, întorcându-se spre gardianul închisoriĭ.

— Aicĭ, senor.

Doctorul se repezi înainte şi cu cea maĭ mare bucurie putu constata, că lipsea nicĭ unul din documentele sale.

— Dar baniĭ? întrebă Trompet; eraŭ şase spre-zece ducaţĭ de aur.

— Baniĭ d-tale îĭ păstrez neatinşĭ, se grăbi să declare paznicul.

Trompet numără piesele şi la rândul săŭ putu constata că nu lipsea nicĭ una.

Satisfacut, fostul zuav începu să se caute prin buzunare.

— Ce cauţĭ, camarade? întrebă Fabricio.

— Caută ceva monetă măruntă pentru a da un bacşişĭ acestuĭ om.

Fără să pronunţe vre-un cuvânt, aventurierul luă din mâna luĭ Trompet o modetă de aur şi o dădu gardianuluĭ.

Trompet voi să protesteze.

— In Mexic, nu se daŭ bacşişurĭ de cât în aur; câte o dată se numără şi cu piastriĭ, dar numaĭ când este vorba de servitorĭ.

— Dar trupa d-tale unde este? întrebă fostul colonel.

— Dragul meŭ Espira, te rog să mă erţĭ; dar pentru moment nu-ţĭ poate prezenta armele.

Şi acuma, la drum!

Salvatorĭ şi salvaţĭ se îndreptară spre piaţa publică.

Treĭ caĭ aşteptaŭ acolo sosirea nouilor cavalerĭ; Fabricio dădu fie-căruia dintre eĭ câte o pereche de revolvere şi muniţiile necesare.

— Cincĭ oamenĭ pentru garda amiculuĭ meŭ respira, comandă aventurierul.

După ce colonelul îşĭ luă sac cele câte-va documente care-ĭ eraŭ scumpe.

Şi-acum, pe caĭ! comandă Fabricio. «La galop!

Şi banda porni în fugă pe urma şefuluĭ.

Trompet se duse să călărească alăturĭ de dânsul, pentru a maĭ convorbi puţin.

— Ce noroc am avut că am dat peste d-ta, amice; alt-fel, la ora aceasta aş fi avut poate în corpul meŭ câte-va gloanţe. Şi d-ta ştiĭ că gloanţele nu se digerează tocmaĭ bine.

— Compatrioţiĭ îşĭ datoresc ajutor şi protecţie reciprocă, răspunse Fabricio.

— Nu tot de aceiaşĭ părere este şi un alt compatriot al nostru, căruia i-am încredinţat vre-o sută de onciĭ de aur. şi despre care n'am maĭ auzit vorbindu-se.

«Imĭ vine să cred că chiar dânsul este acela care a provocat asertarea noastră.

Fabricio nu răspunse.

Pe la orele patru dimineaţa, trupa se opri o clipă, şi şeful arătă cu mâna stingă o baie, în mijlocul căreia se balansa o goeletă.

— Iată-ne ajunşĭ, zise dînsul întorcându-se spre Trompet.

— Ne părăseştĭ aşa de repede?

— Da.

— In plin Mexic! Dar vom cădea

din noū în mânele sălbatecilor acestora!

— Priveşte, răspunse şeful.

O barcă se dezlipise de goeletă şi înainta spre ţărm. Treĭ oamenĭ vârleaū cu putere.

— Barca aceasta vine pentru noĭ? întrebă fostul zuav.

Infirmierul înclină din cap, în semn afirmativ.

— E vre un vapor care ne va conduce în California, nu este aşa?

In momentul în care luntrea ajunse la ţărm, cavaleriĭ eraū la o distanţă de abia două-zecĭ metri.

Un om sări la pămînt.

— Bună ziua, Trompet.

— Chapardo!.. e bătrînul meū Chapardo! exclamă fostul zuav, uitând de proasta părere pe care şi-o făcuse maĭ înainte, despre fostul hangiū.

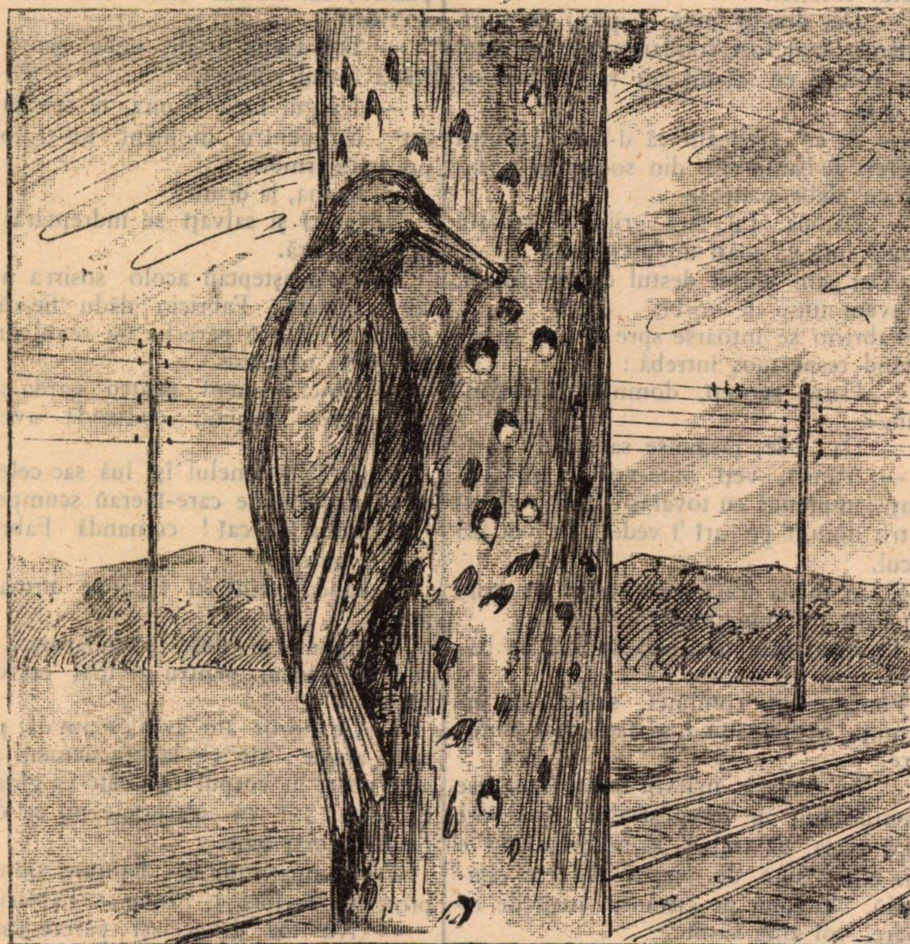
Şi în timp ce amândouĭ se îmbrăţişaū frăţeşte:

— Ştiĭ, dragul meū? Am fost aproape de a fi împuşcaţĭ... eū, doctorul şi preşedintele consiliuluĭ de războĭ... Fără ajutorul acestuĭ brav compatriot, am fi departe acuma...

— Aĭ putea spune, adăugă aventurierul, că fără intervenţia amicul Chapardo, şeful madrileĭ de la muerte, nu s'ar fi gândit nicĭ o dată să plece la drum.

— Cum!.. Aşa dar, tu, Chapardo...

(Va urma)

CURIOSITĂŢI NATURALE

O pasăre ingenioasă

Cine nu cunoaşte oare pasărea numită ciocănitoare, care—întocmaĭ ca unele cucoane carĭ aū obiceiul să vorbească într'una—stă toată ziua pe crengile copacilor şi ciocăneşte?

Din aceiaşĭ familie, de aceiaşĭ specie este şi pasărea «Wood pecker», care trăeşte prin Statele-Unite. Cu ciocul eĭ lung şi ascuţit, pasărea aceasta face în coaja arborilor golurĭ destul de adâncĭ pentru a găsi insectele şi larvele cu carĭ se nutreşte.

Dar s'a observat că pasărea aceasta face acelaşĭ lucru şi cu stâlpiĭ telegraficĭ, carĭ pe acolo sunt de lemn de cedru şi prin urmare n'aū insecte în coaje de cât atuncĭ când sunt foarte bătrânĭ.

Toată lumea s'a întrebat care să fie cauza acesteĭ întâmplărĭ?

Observaţiile inginerilor şi ale savanţilor din Canada şi din America de sud, ne îngădue astă-zĭ să avem explicaţia acestuĭ fenomen.

Wood-peckerul este o pasăre foarte prevăzătoare, putându-se asemăna în această privinţă cu furnica.

Ea îşĭ păstrează proviziunĭ pentru timpurile grele, alegând pentru aceasta coaja unor arborĭ găunoşĭ, uşor de scobit.

Dar când n'are la îndemână arborĭ de soiul acesta, atacă cu îndrăzneală chiar stâlpiĭ telegraficĭ, pentru a depune aco'o proviziunĭ.

Ciocul îĭ este foarte solid şi poate face într'o singură zi numeroase găurĭ, pe carĭ le umple cu cea maĭ mare îngrijire.

Wood-peckerul preferă o muncă orĭ cât de grea în apropiere, de cât să se ducă la distanţe prea marĭ, unde ar putea găsi arborĭ cu coaja maĭ slabă.

Pasărea aceasta munceşte cu cea maĭ mare plăcere, fără să pară câtuşĭ de puţin obosită; o ajută de sigur mult gândul că fără această muncă ar fi distrusă în timpul grelelor zile ale erneĭ.

Aşa se face că mare parte dintre stâlpiĭ telegraficĭ din Canada şi Statele-Unite, din cauza numeroaselor găurĭ făcute, ajung să fie uzaţĭ foarte repede în partea lor de sus. Administraţia se vede nevoită să-ĭ schimbe la intervale dese.

Inginerĭ americanĭ s'aū gândit că ar fi bine să găsească un mijloc pentru distrugerea în masă a acestor păsărĭ.

Chestiunea este în studiū.

Lucrul trebue regretat, căcĭ este o pasăre care aduce foloase marĭ agricultureĭ, distrugând un număr imens de insecte de toate categoriile.

Şi-apoĭ nu este regretabil oare ca pasărea aceasta să fie victima prevedereĭ sale? N'ar merita oare indulgenţa inginerilor americanĭ?

Dar se pare că ştiinţa nu voeştea să se călăuzească de asemenea consideraţiĭ.

Cunoaştem cu toţiĭ povestea fabuleĭ cu greerul şi furnica.

Hotărîrea inginerilor americanĭ ar voi să dea păsărilor lecţia că e maĭ bine să aibă şi ele purtarea greeruluĭ. In caz contrariū, întreaga specie Wood-pecker este ameninţată cu o distrugere completă.

Apoĭ, să maĭ fiĭ prevăzător, să maĭ strângĭ banĭ albĭ pentru zile negre când vezĭ asemenea exemple înaintea ochilor tăĭ, în natură?.. Haida de!.. Nu e maĭ bine oare să trăeştĭ fără grija zileĭ de mâine, lăsându-te cu totul în voia celuĭ de sus?

Ilustraţia noastră reprezintă pasărea, pe care în curând nu o vom maĭ găsi de cât prin muzee; şi o reprezintă la lucru, a căreia victimă va fi.

Sapiens.

Către cititori

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica bucuros orĭ-ce articole interesante privitoare la călĕtorii saŭ vînătorĭ, în țară saŭ streinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate redacțiuneĭ «Ziaruluĭ Călĕtoriilor», str. Brezoianu 11, Bucureștĭ.

Reclama este sufletul comerciuluĭ

Anul IX. — No. 536. 10 Banĭ în toată ţara Miercurĭ 15 August 1907

ZIARUL CĂLĂTORILOR

SI AL INTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 5. — pe an în toată ţara
« 2.60 « 1/2 « « «

Redacţia şi Administraţia :
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĔTORILOR
apare o dată pe săptămână
— MARTEA —

Ingropată de vie. — (Vezĭ pag. 2072).

INGROPATA DE VIE

CAP. I

O convorbire interesantă

Vasul american «Shree-Stars» care făcea serviciul postal între Rio de Janeiro şi Florida, trecând pe lângă coasta şi vizitând Antilele marĭ şi Antilele micĭ, avea în general foarte puţinĭ călătorĭ pe bordul săŭ.

Aceasta din două pricinĭ: maĭ întâiŭ călătoriĭ eraŭ foarte rarĭ prin părţile acelea şi apoĭ vasul era foarte puţin potrivit pentru transportul pasagerilor. Pachetele de scrisorĭ şi baloturile eraŭ aşa de numeroase, în cât puntea, pupa şi prora vasuluĭ eraŭ transformate într'un adevărat labirint, în care firul conducător al ArianeĬ şi-ar fi avut tot rostul.

Cu toate acestea, spre cea maĭ mare mirare a căpitanuluĭ, treĭ călătorĭ, venind împreună din spre sud, se înscriseseră, plătind de la început biletele pentru toată cursa.

Eĭ nu plecaseră cu toţiĭ din aceiaşĭ localitate, cĭ douĭ dintr'o parte şi unul din alta.

Ceĭ douĭ d'întâiŭ, carĭ păreaŭ să fie nişte mexicanĭ saŭ bolivienĭ saŭ poate chiar chilienĭ, îşĭ luaseră biletele cu condiţia că dacă se vor opri în drum, să li se restitue jumătate din costul drumuluĭ ce la va maĭ fi rămas de străbătut până la destinaţie.

Târgul fu încheiat fără ca căpitanul vasuluĭ să facă cea maĭ mică obiecţie saŭ să pue cea maĭ nevinovată întrevare; era un om care nu prea se amesteca în afacerile altora, temându-se ca nu cum-va să se amestice şi alţiĭ în afacerile sale.

Cel de al treilea călător era un canadian; după coloarea feţeĭ sale însă, se cunoştea bine că stătuse multă vreme pe la sud. Omul acesta vorbea franţuzeşte cu un puternic accent englez şi englezeşte cu cel maĭ pronunţat accent francez.

De alt-fel toţĭ treĭ eraŭ oamenĭ puţin supărătorĭ şi nu căutaseră să se împrietenească. Maĭ cu seamă canadianul căutase să fie cât se poate maĭ retras. Stătea toată ziua închis în cabina sa şi la ora meseĭ potrivea lucrurile aşa fel, ca să rămâe tot acolo.

Ceĭ-l'alţĭ douĭ îşĭ petreceaŭ timpul pe punte, visând, vorbind şi fumând.

Nicĭ unul dintre eĭ însă nu părea să fie grăbit.

Vasul înainta cu destulă încetineală, oprindu-se în fie-care zi şi în localităţĭ fără multă importanţă.

După ce părăsise coastele Venezueleĭ, se oprise la Trinidad, la Scarbouraugh, la Georgetown; acum se îndrepta spre Martinica.

Serile eraŭ foarte frumoase şi ceĭ douĭ americanĭ de la sud îşĭ instalaseră paturile pe nişte balotur, pe punte; îşĭ petreceaŭ vremea acolo întovărăşiţĭ de eternele lor ţigărĭ.

Căpitanul dormita la postul săŭ.

Peste tot domnea liniştea cea maĭ completă; ca de obiceiŭ canadianul stătea închis în cabina sa, visând saŭ meditând, fără ca cine-va să se ocupe de dînsul.

Cel puţin aşa se părea.

Cu toate acestea unul dintre americanĭ, după ce se asigurase că nimenĭ nu putea să'l audă, spunea tovarăşuluĭ săŭ:

— Eĭ bine, Morales?

Cuvintele acestea rezumaŭ oare-cum o convorbire avută maĭ înainte.

— Ce este Coryval?

— Aĭ auzit ce spunea canadianul căpitanuluĭ?

— Da.

— Şi cum ţi se pare?..

— Dar ţie?

Coriaval era măsliniŭ la faţă; Morales şi maĭ negru încă. Cel d'întâiŭ era înalt, bine făcut, cu umeriĭ înalţĭ; cel-l'alt mult maĭ scund, dar se vedea bine că se bucură de o forţă excepţională.

Amândouĭ eraŭ liniştiţĭ şi aveaŭ mişcările calculate, nepotrivite cu sîngele ferbinte care curgea în vinele lor de sud-americanĭ.

E adevărat că purtaŭ oare-care arme la cingătoare, dar armele acestea păreaŭ să fie maĭ mult o podoabă exterioară de cât o ameninţare saŭ o provocare.

— Spunea că se va opri la St. Petre de Martinica, murmură Coryaval după un moment de tăcere.

— Aşa este.

— Lucrul acesta prezintă vre un interes pentru noĭ?

— Toate lucrurile sunt interesante, murmură Morales.

— Da, maĭ cu seamă caseta!

— Şi când te gândeştĭ că îl urmărim de la Capetown şi că n'am găsit încă prilejul pentru a pune mâna pe dînsa...

— Nicĭ n'am zărit-o măcat; şi cu toate acestea suntem sigurĭ că o are cu dînsul, în cabină.

— Drace! Am vĕzut doar cu propriĭ noştri ochĭ, când i-a fost dată, la Banca din Cap...

— Şi cu propriile noastre urechĭ am auzit cuvintele directoruluĭ: «E uimitor cât de puţin loc ocupă patru milioane!.

— De aicĭ am tras concluzia că în caseta aceia trebuiaŭ să fie diamante.

— Şi ne-a venit ideia...

— La amândouĭ odată!..

— De a pune mâna pe dînsa.

— Omul cu careta plecă spre Brazilia...

— Am plecat şi noĭ spre Brazilia.

— In tot timpul drumuluĭ nu s'a prezentat nicĭ un prilej potrivit. Speram că cel puţin la Rio vom putea să ne atingem scopul.

— Dar speranţa ne fu şi de astă dată înşelată.

— Omul nostru s'a dus de-a dreptul la biuroul de îmbarcare şi şi-a oprit biletul pentru S-tul Augustin din Florida.

— Aşa în cât iată-ne acum în drum spre ţara auruluĭ!..

— Fără să fim măcar cu un pas maĭ înaintaţĭ de cât în prima zi.

— Omul nostru este un avar de categoria întâia.

— Saŭ maĭ cuiînd putem spune că e un mare şiret.

— Toate aceste trebue să ne facă a ne gândi serios la o concluzie. Suntem siliţi să întrebuinţăm mijloacele marĭ... Cred că n'aĭ poftă să ne târim după animalul acesta pînă la polul nord... Reviŭ la convorbirea pe care a avut-o dînsul cu căpitanul.

— Cât timp vă veţĭ opri la S-tul Petre? a întrebat dînsul.

— Două ore, a răspuns căpitanul; nicĭ un moment maĭ mult.

— Voĭ avea destul timp! a fost replica omuluĭ nostru.

«Prin urmare iată-ne în faţa unuĭ fapt positiv. Aicĭ, suntem prea puţin numeroşĭ pentru ca să putem încerca vre-o lovitură... La primul strigăt, echipagiul ar alerga, şi totul ar fi perdut... Prin urmare, la S-tul Petre, omul nostru va fi pentru întâia oară singur. Intrebarea este: va avea caseta cu dînsul, saŭ nu va avea-o?

— Despre lucrul acesta, nu trebue să ne maĭ îndoim, Corsarul... Eĭ ştie cât de mare e valoarea caseteĭ şi va lua cu dînsul... De alt-fel e un obiect de dimensiunĭ prea micĭ, pentru ca să-l poată încerca... Unde se duce dînsul la S-tul Petre, şi ce socoate să facă?.. Nu ştim nimic... Dar să avem încredere în steaua noastră cea bună... A nu încerca nimica nicĭ acuma, ar însemna o adevărată prostie... Gândeşte-te că e vorba de patru milioane!..

— Ce viaţă cinstită şi dulce, am putea duce în viitor!... suspină micul Morales.

— Aşa dar, părerea ta?..

— Este de perfect acord cu a ta... Cine nu riscă nimic.

— Nu câştigă nimica... Atuncĭ, în ce mod vom organiza afacerea?

— Aşteaptă puţin... nişte mateloţĭ s'aŭ apropiat, şi cred că nu e folositor să le încredinţăm şi lor regretele noastre. Să ne plimbăm puţin, pentru a ne maĭ desmorţi membrele.

Amândouĭ se sculară, şi începură să se plimbe în lung şi în larg pe punte, bine înţeles atât cât le îngăduiaŭ grămezile de baloturĭ trântite în toate părţile.

Căldura era înăbuşitoare; oameniĭ păreaŭ cuprinşĭ de somnolenţă, şi chiar însăşĭ obiectele neînsufleţite de pe punte păreaŭ însufleţite.

— Un mic păhărel răcoritor, n'ar strica acuma, zise Morales. Dar celalt îl opri; toate lucrurile la timpul lor.

— Să ne combinăm întâi planul.

Căutară un alt loc maĭ potrivit, de unde putea maĭ lesne observa să nu fie surprinşĭ de cineva, şi conversaţia continuă:

— Aşa dar, trebue să ne urmăm drumul pe uscat?

— Da, dar cu cea maĭ mare băgare de seamă, pentru că nimenĭ nu trebue să ne înţeleagă planurile. Pînă acuma am manevrat destul de bine pentru ca toată lumea să ne creadă indiferenţĭ. A desminţi această purtare, ar însemna o dobitocie.

— Aşa dar?..

— Aşa dar, numaĭ unul dintre noĭ trebue să se coboare la S-tul Petre. Pretextul ar putea fi oare-care cumpărăturĭ.

— Fie. Prin urmare tu te veĭ coborî.

— Nicĭ de cum. Eŭ sunt prea voluminos şi aş fi observat cu cea maĭ mare înlesnire, pe când tu, aĭ putea da lovitura cu maĭ multă uşurinţă. Te aĭ amesteca în urmă printre negri şi mutişĭ, şi aĭ trece nebăgat în seamă.

— E un raţionament foarte frumos şi îl admit. Prin urmare eŭ, Morales, îmĭ voiŭ pune pielea în joc... Dar tu ce veĭ face în timpul acesta?

— Eŭ voiŭ rămânea pe punte... Din două una: orĭ domnul nostru îşĭ va lua caseta cu dînsul, orĭ va lăsa-o închisă în cabină. In acest din urmă caz, ştiĭ ce înseamnă pentru mine o broască care mă încurcă. Voiŭ pândi un moment când toată lumea va fi pe punte. Nimenĭ nu se va gândi la mine...

— Şi dacă veĭ găsi caseta?

— Nu voiŭ sta mult pe gândurĭ. O voiŭ lua şi voiŭ sări cu dînsa în apă. Nu trebue să te îngrijeştĭ de mine; ştiĭ că sunt bun înotător. Saŭ mă voiŭ apropia de coastă, saŭ mă voiŭ îndrepta spre Guadelupa. In orĭ-ce caz nu voiŭ rămâ nea mult prin locurile acestea. Tu, reîntorcându-te şi văzând lipsa mea, te veĭ preface dezolat. După aceea veĭ debarca liniştit şi veĭ veni să mă întâlneştĭ...

— Unde?

— Ce zicĭ despre Caracas? întrebă Catyanal după un moment de cugetare.

— In adevăr Caracas e un loc foarte potrivit...

— Indată ce ne vom fi regăsit, vom pleca în Europa. De multă vreme am dorinţa de a vedea Parisul...

— Oh, Parisul!.. murmură Morales visător.. Ştiĭ proverbul: «Să câştigĭ baniĭ orĭ unde, dar să-ĭ cheltueştĭ la Paris».

— Dar dacă canadianul va lua caseta cu dînsul?.. In cazul acesta cred că nu va voi să mi-o dea cu zîmbetul pe buze. Cuţitul va juca un rol oare-care şi voiŭ fi nevoit să fug...

— Veĭ face cum veĭ putea maĭ bine pentru ca să ajungĭ la Caracas.

— Şi dacă voiŭ întârzia?..

— Te voiŭ aştepta... Acum, camarade, nu ne maĭ rămâne de cât să ne urăm unul altuia izbândă... Riscăm mult... dar nu se putea să vegetăm multă vreme în starea aceasta... Toate lucrurile trebue să aibă un sfârşit...

Tocmaĭ atuncĭ trecu pe acolo căpitanul.

— D-le, întrebă Morales, cu tonul cel maĭ politicos, pot avea autorizaţia de a mă cobori la St. Petre?

D-nu căpitan nu era un om tocmaĭ vorbăreţ de felul săŭ.

Un marinar bine-voitor dădu maĭ multe informaţiĭ celor douĭ prietenĭ. Aflară că vasul avea să ajungă la St. Petre a doua zi pe înserate.

După aceia, băură o sticlă de Torto şi una de Visky. Era o răsplată datorită unor combinaţiĭ aşa de frumoase!

Amândouĭ se retraseră în cabinele lor surescitaţĭ de băutură, şi adormiră somnul beţieĭ, somn care este apropiat prin liniştea luĭ, de acel al nevinovăţieĭ.

In cabina canadianuluĭ domnea cea maĭ complectă linişte. Dar, acela care ar fi putut privi înăuntru, ar fi putut să-l vadă culcat numaĭ pe jumătate, atent la cele maĭ micĭ zgomote, trăgând cu urechea, ţinând în fie-care mână câte un revolver, gata să le descarce.

II

Caseta cu patru milioane

Era una din acele serĭ admirabile ale Antilelor, care-ţĭ daŭ iluzia uneĭ lumĭ de pace şi fericire.

Natura tropicală se odihnea; era linişte în aer, liniştea delicioasă care urmează după furtună.

Cerul de un albastru închis se iradiase de o lumină albăstrie, şi siluetele câmpiilor de trestie de zahăr se desemnaŭ în liniĭ negre.

In grădina vileĭ Tamarin, care se întinde în terasă de-asupra plajeĭ S-tul Petre de Martinica, bogatul plantator Petre Lever, stătea întins a lene, gustând dulceaţa unuĭ farniente voluptos.

Aspira cu deliciŭ parfumul uneĭ din acele ţigărĭ fine, care fac farmecul adevăraţilor fumătorĭ; lângă dânsul stăteaŭ soţia sa Berta şi fiica sa Henrieta.

Amicul nostru dormita. Era un om care trecuse de cincĭ-zecĭ de anĭ şi începea să resimtă oboseala vieţeĭ.

Francez de origină, interprinzător şi activ, Lever plecase din patria sa cu hotărîrea de a face avere.

Rând pe rând muncitor şi căutător de aur, se fixase în cele de pe urmă la Quebec. Aicĭ afacerile sale începură să devie prospere, lucru care îl hotărîse să se stabilească în Martinica, socotind astfel să fie maĭ aproape de Franţa.

Puţin câte puţin proprietăţile sale crescură şi acum se întindeaŭ pînă la muntele Peleu.

Solul era de o bogăţie prodigioasă. Lever era în curent cu metodele cele maĭ moderne şi plantaţiile sale de trestie de zahăr prosperaseră maĭ mult de cât sperase dînsul.

Peste câţĭ-va anĭ averea sa era definitiv stabilită; ostenelile îĭ eraŭ acum răsplătite.

La vârsta de două-zecĭ şi cincĭ de anĭ se căsătorise cu o creolă, d-na Berta Sollier, rămasă orfană de tată. De acum înainte Lever era legat de pământul insuleĭ, pentru că îşĭ iubea foarte mult soţia.

Peste cincĭ anĭ se născuse Hanrieta, frumoasă ca şi mama sa, dar ceva maĭ vioae, cu sîngele maĭ aprins.

Pe măsură ce îĭ creştea fata, d-na Lever devenea tot maĭ obosită. Doctoriĭ consultaţĭ se pronunţaseră pentru o boală nervoasă şi-ĭ prescrisese liniştea cea maĭ absolută, la adăpostul orĭ-căreĭ emoţiĭ.

Din fericire situaţia materială pe care şi-o creiase îngăduia luĭ Lever să realiseze programul acesta; singura luĭ grije era să-şĭ ţie soţia mult iubită departe de orĭ-ce nelinişte, de orĭ-ce preocupare.

Singura grije a d-neĭ Lever era fiica Henrieta. Ar fi voit să o vadă maĭ repede căsătorită, aşezată la casa eĭ.

Din fericire Lever reuşi s'o liniştească şi în această privinţă.

Un vas francez se oprise maĭ multă vreme pe coasta Mniarticeĭ; câte-va serbărĭ fuseseră date în onoarea ofiţerilor, serbărĭ la carĭ luară parte cele maĭ frumoase fete din Martinica.

Printre acestea Henrieta străluci în primul rînd.

Henrieta întrupa tipul rar al creoleĭ cu părul blond şi cu ochi albaştri.

Moştenise de la muma eĭ o natură puţin exaltată şi de la tatăl eĭ o siguranţă de conştiinţă şi o putere de caracter carĭ se manifestaŭ în toate împrejurările vieţeĭ.

— Fata aceasta nu va face de cât ce va voi!.. suspina mama eĭ adese-orĭ, înspăimântată puţin de caracterul hotărît al fiiceĭ sale.

— Cu atât maĭ bine, răspundea Lever; fiica noastră nu voeşte de cât lucrurĭ drepte.

Şi iată că acum, la una dintre serbările despre care am vorbit maĭ sus, Henrieta se întâlnise cu un tînăr aspirant de marină, propus pentru gradul de locotenent. Ceĭ douĭ tinerĭ se plăcuseră de la prima vedere.

Henrieta, fără să maĭ stea la îndoială, spune tatălu eĭ sentimentele de care era însufleţită. Şi de astă dată d. Lever putu să se convingă că fiica sa posedă o judecată sănătoasă.

Albert de Tresmes era demn de toată simpatia Henrieteĭ. El îşĭ câştigă în scurtă vreme stima şi dragostea d-luĭ şi a d-neĭ Lever.

Orfan, fără altă avere de cât solda sa, Albert visa o viaţă liniştită sub cerul radios al ţărilor tropicale.

Nu se plângea de soarta sa, pentru că era iubit de şef, şi-şĭ vedea deschis în faţă cel maĭ frumos viitor. Cu toate acestea, era hotărît să părăsească serviciul militar, îndată ce avea să se presinte un prilej nemerit.

O singură dorinţă îl maĭ reţinea în serviciŭ: dorinţa de a realiza planul unuĭ sub-marin pe care-l prezentase ministerului.

Dar nu se aştepta la mare succes în privinţa aceasta, pentru că cunoştea ostilitatea legendară a birourilor ministeruluĭ.

Pe scurt, după o reşedinţă de şease lunĭ în Martinica, în timpul cărora Lever îl iniţiase în toate secretele plantaţieĭ sale, Albert fu logodit cu Henrieta.

Eraŭ tinerĭ amîndoĭ şi puteaŭ să maĭ aştepte douĭ anĭ; în timpul acesta Albert avea să-şĭ cuceriască epoletele de ofiţer.

Abia atuncĭ aveaŭ să ia hotărîrea definitivă; fie că tînăra fată avea să-şĭ unească destinul de acela al unuĭ marinar, fie că Albert avea să ia succesiunea afacerilor socruluĭ săŭ.

Nu e nevoe să maĭ spunem că d-na Lever pleda această din urmă soluţie chiar în propriul eĭ interes pentru că, numaĭ aşa avea să-şĭ poată ţinea copila mereŭ lângă dînsa.

Cincĭ-spre-zece lunĭ trecură de atuncĭ; ceĭ douĭ logodnicĭ îşĭ scriaŭ mereŭ.

Chiar în ziua în care se petrec scenele pe care le povestim, sosise o scrisoare de la Albert, aruncând veselia în mijlocul aceleĭ familiĭ liniştite. Fără a da multe explicaţiĭ, Albert explică că afacerea sub-marinuluĭ săŭ era acum pe calea cea dreaptă.

D. Lever se simţea de pe acum mîndru de ginerele săŭ, şi d-na Lever aştepta cu nerăbdare momentul când avea să poată legăna pe genunchiĭ săĭ vre un nepoţel.

Cât despre Henrieta, toate gândurile eĭ eraŭ spre acela care lipsia. Cu câtă nerăbdare aştepta biată fată momentul căsătorieĭ!...

... Un negru se apropie repede de d. Liver, care dormita în fotoliul săŭ.

— Marsa!.. marsa... Un domn voeşte să vorbiască stăpînuluĭ... Acum îndată, fără întârziere.

D. Lever tresări şi sări în sus.

Negrul se explică. Un vas sosia pe coastă şi un călător se presentase la Tamarin, cerînd să vorbească îndată cu stăpînul caseĭ.

— La ora aceasta!.. E cam bizar... Dar în sfîrşit, să poftiască... Daca e un domn care vrea să mă plictisiască, îl voĭ concedia repede.

«Tu Henrieto, şi tu draga mea soţie, intraţĭ în salon; voĭ veni şi eŭ acolo, îndată.

După un moment, vizitatorul anunţat se apropia de dînsul.

La lumina lanternelor din grădină, se recunoscură de la prima privire:

— Petre!..

— Villiam!..

(Va urma)

O operaţie curioasă

Poate că cetitoriĭ noştri aŭ auzit vorbindu-se despre celebrul om-furculiţă, care a făcut atâta zgomot odinioară.

Dar ce fură isprăvile sale, faţă de acelea ale d luĭ Hy?

D. Hy este un om de vre-o treĭ-zecĭ şi nouă de anĭ, născut într'un sat de acrobaţĭ. Spre cea maĭ mare nenorocire a sa, dînsul nu poseda nicĭ una dintre acele specialităţĭ cu care se mândreaŭ şi se nutreaŭ toţĭ concetăţeniĭ săĭ. Nu era nicĭ îmblânzitor, nicĭ luptător, nicĭ gimnastic, nicĭ scamator. Viaţa sa ameninţa să se treacă lipsită de orĭ-ce glorie, când o idee genială îĭ veni.

D. Hy îşĭ alese o meserie nouă.

Antrenamentul începu îndată; aceasta era prin luna Septembrie trecut. La început omul nostru înghiţi spelcĭ înfăşurate în carne.

D. Hy avu satisfacţia de a constata că digestiile sale mergeaŭ cât se poate de bine. Incurajat de acest rezultat, el înlocui spelcile prin cue, ale cărora dimensiunĭ deveniră din ce în ce maĭ marĭ!

Omul nostru se nutrea bine din meseria luĭ!

El cugeta să'şĭ ducă întreprinderile maĭ departe, când, prin luna Maĭ, simţi oare-care durerĭ în stomac.

Fără să fie prea neliniştit, d. Hy hotărî să facă o cură.

El se prezintă la spitalul Necker, unde fu primit îndată.

Timp de o lună întreagă bolnavul fu obiectul celor maĭ delicate îngrijirĭ.

Din nenorocire, digestia sa mergea din ce în ce tot maĭ prost, şi în cele din urmă trebui să fie supus uneĭ operaţiĭ, care a fost practicată de doctorul Berger.

Distinsul medic a uzat treĭ perechĭ de mănuşĭ de cauciuc, pentru a scoate din stomacul bolnavuluĭ toate obiectele pe care şi le introdusese.

Ele cântăresc nu maĭ puţin de cât treĭ sute treĭ-zecĭ de grame!

Această grămadă de obiecte a fost fotografiată; ea reprezintă unul dintre cele maĭ curioase documente ale ştiinţeĭ chirurgicale moderne.

Peste tot s'aŭ găsit şease-zecĭ şi două de cue, fără să maĭ numărăm acele şi spelcele.

După operaţie, d. Hy era foarte slab. De şi nu este în primejdie de moarte, totuşĭ starea sa este foarte gravă.

După câte ştim, când va eşi din spital, îşĭ va alege o altă meserie, maĭ puţin rentabilă, maĭ puţin gloriŏasă, dar maĭ sigură.

Alex.

PANTERA NEAGRĂ

Când am sosit la plantaţia de cafea a d-luĭ Van Leek, cu care venisem să tratez cumpărarea ultimeĭ sale recolte, am fost condus de un boy într'un salon care avea deschiderea pe verandă, pentru a aştepta acolo sosirea stăpânuluĭ.

Abia luasem loc într'un fotoliŭ de bambu, când o femee indigenă, de o talie excepţională pentru o javaneză, îşĭ făcu apariţia în salâ; ea era urmată de douĭ servitorĭ carĭ purtaŭ nişte tăvĭ încărcate de fructe şi de băuturĭ răcoritoare.

Când 'mĭ-am ridicat ochiĭ spre faţa acesteĭ persoane, nu mi-am putut stăpâni un gest de groază; obrazul stâng îĭ era plin de nişte cicatrice oribile, carĭ se întindeaŭ de la frunte pînă la umăr.

Şi rănile acestea îţĭ făceaŭ o impresie cu atât maĭ rea, cu cât vedeaĭ bine că femeia aceea trebuia să fi fost odinioară frumoasă. Sub rochia eĭ albă, bine turnată, ghiceaĭ un corp zvelt cu o musculatură puternică.

«Suda»—acesta era numele bieteĭ femeĭ— mă pofti să iaŭ loc la măsuţa pe care aşezase fructele şi băuturile.

In momentul în care voia să se retragă, intră şi d. Leek; am observat că plantatorul avu o privire lungă, plină de dragoste pentru femeia mutilată.

Sărmana Suda!

— Sărmana Suda! — suspină dînsul, turnându-mĭ în pahar bere îngheţată amestecată cu limonadă, o băutură foarte mult căutată pe acolo.

— Nenorocita aceasta trebue să fi fost oribil rănită, ziseiŭ eŭ.

— In adevăr, oribil rănită şi într'o împrejurare din cele maĭ tragice. Numaĭ eroizmuluĭ şi abnegaţieĭ acesteĭ femeĭ datoresc viaţa uniculuĭ meŭ copil, un băeţel de patru anĭ care şi-a pierdut mama.

La urma-urmeĭ,— zise dînsul după ce îmĭ oferi o ţigară—de vreme ce aĭ făcut cunoştinţă cu Suda, vreaŭ să-ţĭ spun şi povestea mutilăriĭ sale.

La capătul aleeĭ de palmierĭ pe care o zăreştĭ de aicĭ, este un rond în mijloc cu o cisternă frumoasă înconjurată de florĭ şi de plante rare.

Vara trecută pe conul acela se întindea pădurea care, după cum ştiĭ, mărgineşte proprietatea mea la nord. Astă-zĭ însă arboriĭ sunt tăiaţĭ pe un perimetru destul de întins; aceasta din pricina întâmplăriĭ de anul trecut.

In fie-care zi, după ce căldura se maĭ potolea puţin, Suda, doica miculuĭ meŭ Will, se ducea împreună cu dînsul la marginea pădureĭ.

Femeia avea ordinul de a nu scăpa nicĭ o singură clipă din vedere copilul; de alt-fel ordinul acesta era zadarnic, pentru că dînsa iubea foarte mult pe Will.

Trebue să'ţĭ maĭ spun că era multă vreme de când nu se maĭ semnalaseră în pădure de cât animale inofensive; cel mult dacă fuseseră zăriţĭ câţĭ-va mistreţĭ sălbaticĭ şi câte-va maimuţe de talie mică.

Intr'o după amiază, vara trecută, servitoriĭ plecaseră cu toţiĭ la Cafesal pentru a ajuta locuitorilor indigenĭ la recolta cafeleĭ. Will şi doica sa eraŭ la locul favorit din marginea pădureĭ.

De odată, atenţia iavanezeĭ fu atrasă de un zgomot puternic, de o suflare sgomotoasă, care venea chiar dintr'un stufiş vecin.

In aceiaşĭ clipă, copilul o trase de fustă, şi arătându-ĭ cu mânuţa sa un punct negru între ramurile copaculuĭ exclamă:

— Priveşte ce pisică mare...

Care nu fu groaza sărmaneĭ femeĭ, când ridicând ochiĭ, putu vedea că pisica cea mare nu era alt-ceva de cât o superbă panteră neagră, animalul cel maĭ teribil din întreaga insulă Java.

Bestia, stătea sprijinită pe labele de dinainte, cu ochiĭ eĭ licăritorĭ fixată asupra copilaşuluĭ, şi părea gata să se avânte.

Din instinct, iavaneza se aruncă în faţa copiluluĭ pentru a-l acoperi cu corpul eĭ; în aceiaşĭ clipă pantera sărise de la pământ.

După cum aĭ putut observa, Suda e o femee robustă; fără să'şĭ piardă cumpătul, dânsa a cuprins în mâinele-ĭ puternice gâtul fiareĭ şi s'a rostogolit la pământ împreună cu dânsa, în timp ce copilaşul ţipa cât îl lua gura.

In toată clădirea nu se maĭ afla în momentele acelea de cât numaĭ bucătarul, un om bătrân; dânsul a alergat îndată, a apucat o puşcă şi după ce s'a asigurat că era încărcată, a pornit spre locul din care veneaŭ strigătele.

O luptă teribilă

Sărmanul bucătar rămase aproape paralizat de groază când ajunse la locul drameĭ.

Suda şi pantera, înlănţuite corp la corp, se rostogoleaŭ pe iarbă, într'o încleştare nebună.

Cu toate teribilele loviturĭ pe care le primise, cu toate că sângele îĭ curgea şiroae din obrajĭ, iavaneza se ţinea bine. Gâtul fiareĭ era strâns ca într'un cleşte de fier.

Bucătarul Thomas nu îndrăznea să tragă de teamă ca nu cum-va s'o nemerească pe Suda.

Dar, în cele din urmă folosindu-se de un moment în care iavaneza se ridicase de-asupra pantereĭ, descărcă carabina în urechea bestieĭ, care rĕmase la pământ, fără suflare.

Ca şi cum n'ar fi aşteptat de cât momentul acesta, eroica femee, care perduse o cantitate enormă de sânge, leşină alăturĭ de corpul pantereĭ.

Bucătarul, care-l luase pe Will în braţe, pentru a-l maĭ linişti, îl lăsă din noŭ la pământ şi începu să spele cu apă faţa doiceĭ.

Peste puţin, alarmaţĭ de detunătură, sosiră la locul drameĭ şi servitoriĭ meĭ. Eŭ însu-mĭ soseam cincĭ minute după aceia.

Vĕ puteţĭ închipui emoţia de care am fost sguduit în faţa aceleĭ femeĭ oribil mutilate, şi a copiluluĭ meŭ, a căreia faţă era albă ca varul şi înfiorată încă şi atuncĭ de tremurăturĭ nervoase.

Din fericire, medicul Fresemis, vecinul meŭ, era acasă; mulţumită îngrijirilor sale Suda a putut fi salvată; dar biata femee a trebuit să renunţe pentru tot-d'a-una la orĭ-ce pretenţiĭ de frumuseţă.

Din ziua aceia însă, dânsa făcea parte din familia mea, în care va ocupa un loc până la moarte.

Devotamentul eĭ n'ar putea fi nicĭ o-dată destul de bine plătit.

O amintire a drameĭ

Pantera, continuă d. Van Leck, pantera aceia mulţumită căreia un doliŭ nemângâiat era aproape să se aştearnă asupra întregeĭ mele vieţĭ, merită şi dânsa să i se facă oare-care onorurĭ.

M'am adresat unuĭ om de artă, care a luat-o pe seama sa, obligându-se să-mĭ redea un capo d'operă.

«Dar acum, să cinăm întâiŭ; după aceia vom merge să vezĭ pantera.

Era un sfat înţelept, pe care m'am grăbit să'l primesc.

După masă, am văzut în adevĕr, în cabinetul de lucru al d-luĭ Leck, teribila panteră.

Aşa cum era acuma, un simplu obiect de decor, inofensiv, şi tot par'că te prindeaŭ fioriĭ privind-o.

Pantera neagră din insula Java, maĭ puţin voluminoasă de cât tigrul regal din India, este cunoscută maĭ cu seamă pentru deosebita eĭ agilitate.

Un animal carnivor, cu mişcările uneĭ păsărĭ!

Mĕ gândeam la curajul iavanezeĭ Suda; sunt mulţĭ bărbaţĭ care în faţa uneĭ pantere negre, ar rămânea cu mânele încrucişate pe piept, incapabilĭ de a maĭ face vre-o mişcare.

Henric.

CÂNTĂREȚUL EC

(Legendă din Siam)

———

Ec era un băiat tânăr. El purta haină galbenă pentru că studia cântul și scrierile filosofilor în mânăstirea după muntele de lângă orașul săŭ natal. In fie-care zi în timpul preumblăreĭ ce făcea, se odihnea sub un smochin și cânta cu vocea sa frumoasă.

O tânără fată, numită Tho, care venise să ia apă de la isvorul a căruĭ apă dulce nu curgea departe de acolo, se ascunse în ierburĭ și ascultă mult timp cântecele melodioase ale tânăruluĭ student.

Ea veni de maĭ multe orĭ când știa că Ec se găsea la umbra smochinuluĭ săŭ și mereŭ maĭ avidă asculta armonia, care i se părea divină. In fine eși din ascunzătoare și ducându-se la student îĭ zise:

— Dacă nu eștĭ zeŭ, dacă nu eștĭ chiar Civa scoborât din cerul albastru pentru a încânta pământul cu vocea ta fermecătoare, dacă pot să'țĭ vorbesc ca unuĭ om, ia-mă de soție și vino la părințiĭ meĭ ca să vadă și eĭ pe cine mi-am ales!

— Tu eștĭ frumoasă ca o zeiță, tânără fată, răspunse Ec. Dar nu pot să te urmez, căcĭ m'am consacrat studiuluĭ și ascult pe profesorul meŭ, care locuește în mânăstirea după munte.

— Atuncĭ, suspină Tho, vreĭ să te găsesc aci în fie-care zi ca să ascult vocea ta, care îmĭ înalță sufletul?!

De atuncĭ, în fie-care zi cântărețul Ec și frumoasa Tho se întâlniră sub smochinul de lângă isvor ast-fel că tânărul student se întorcea la mânăstire cu fața plină de lacrămĭ. De maĭ multe orĭ bătrânul bonz îl întrebă care este cauza aceseĭ dureri atât de adâncĭ și în fine Ec îĭ povesti că întâlnise o ființă maĭ frumoasă pentru el ca vechile cărțĭ ale filosofilor, o tânără fată frumoasă ca o zeiță și pe care el o iubește maĭ pre sus ca orĭ-ce lucru.

Bătrânul bonz încercă să'șĭ aducă elevul la calea cea bună. El îl opri chiar să se maĭ ducă să cânte sub smochin. Atuncĭ Ec căzu în așa mare desperare în cât profesorul îĭ dădu drumul însoțindu-l cu un blestem profetic:

— Pentru că nu știĭ să prețueștĭ, îĭ strigă el, fericirea viețeĭ prin studiŭ pe care Buda vrea să țĭ-o dea, du-te! Dar în loc să întâlneștĭ printre vanitățile omeneștĭ fericirea pe care o sperĭ, află că eștĭ la sfârșitul viețeĭ și aĭ să morĭ de pumnal!

Cântărețul Ec își părăsi profesorul, alergă la logodnica sa și deciseră să se cunune când studentul va căpăta puțină reputație în arta sa.

Ec fu îndată atât de renumit în cât numele luĭ ajunse până la rege. El îl chemă și îĭ porunci să rămâe la curte pentru ca să poată auzi mereŭ acea voce, ce părea că vine din cer. Dar după cât-va timp, pe când Ec cânta regeluĭ, niște sughițurĭ începură să i se urce în gât și peste puțin cântărețul începu să plângă.

— Ce aĭ?! strigă regele. Ce gând așa amar te face să plângĭ? Toțĭ știŭ cât te iubesc și eștĭ prea tânăr ca să fiĭ înamorat.

Ec se aruncă la genunchiĭ bunuluĭ rege.

— Măria ta, suspină el, chiar dragostea mă face să plâng. Ordonându-mĭ să viŭ la curtea ta, m'aĭ despărțit de frumoasa mea logodnică, pe care am preferat-o cărților filo-sofilor și care 'mĭ e maĭ scumpă ca lumina ochilor.

Regele ridică pe cântăreț.

— Ia atâtea servitorĭ câțĭ veĭ vrea pentru ca să facĭ călătoria, du-te la logodnica ta și adu o la curte să te căsătoreștĭ cu ea.

Când Tho sosi la palat, toțĭ admirară frumusețea eĭ strălucitoare. Indată fiuluĭ primuluĭ ministru îĭ fu necaz pe cântărețul Ec și își puse în gând să'ĭ răpească inima și mâna frumoaseĭ Tho.

Intr'o zi, veni primul ministru la rege să'ĭ ceară mâna logodniceĭ luĭ Ec. El stărui atât de mult, încât regele se învoi. Cântărețul aflând de lucrul acesta, se aruncă la picioarele tronuluĭ zicând că dacă fiul ministruluĭ va obține pe Tho, el își pierde mințile și vocea și n'ar maĭ putea să cânte.

Regele se folosi de un șiretlic. El hotărî ca Tho să se întoarcă la părințiĭ eĭ și jură luĭ Ec. că fiul ministruluĭ va fi trimis într'o misiune depărtată în timpul căreia va uita pe tânăra fată. Cântărețul putea să se căsătorească maĭ târziŭ cu logodnica sa.

Intr'adevăr, fiul ministruluĭ plecă, dar plecând, trecu prin orașul unde locuiaŭ părințiĭ feteĭ. Acolo prin ademenirĭ saŭ prin amenințărĭ el făcu pe bătrânĭ să'ĭ dea fata și hotărî ca nunta să se facă numaĭ decât.

O presimțire rea înștiință pe Ec că o nenorocire îĭ amenința iubita și ceru regeluĭ voe să se ducă s'o vadă. Regele îĭ dădu un congediŭ de câte-va zile.

Când cântărețul ajunse aproape de casa logodniceĭ sale, văzu că era împodobită ca de sărbătoare și întrebă pe un trecător ce se întâmplase.

— Nu știĭ, îĭ răspunse el, că astăzĭ este nunta fiuluĭ ministruluĭ cu frumoasa Tho?

Luĭ Ec i se strânse inima de durere la aceste cuvinte.

— Nu vreĭ d-ta, rugă el pe trecător, să te ducĭ să spuĭ mireseĭ că un spectacol demn de ea o așteptă sub smochinul de lângă isvor?

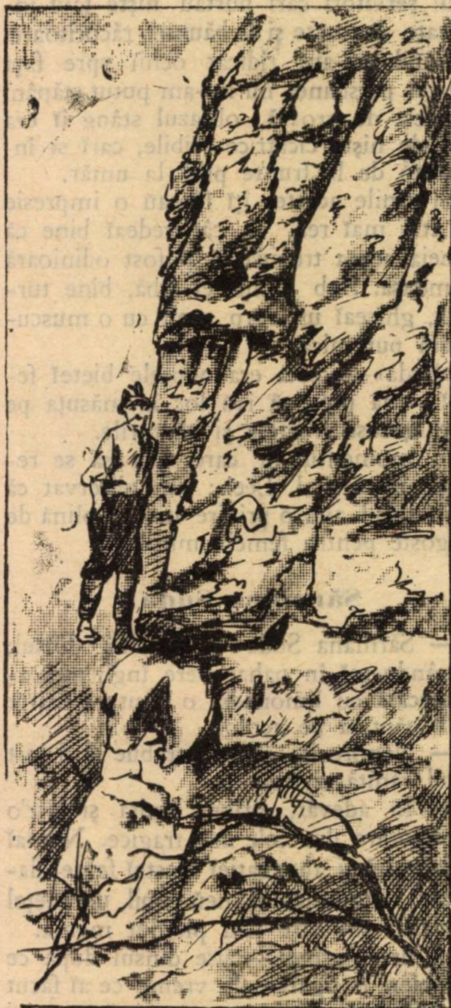
Streinul se duse, iar Ec alergă sub arborile, care altădată fusese confidentul întâlnirilor lor pline de speranțe, se așeză în aceiașĭ poziție cum stătea când cânta și scoțând un pumnal și-l împlântă în inimă.

In acest timp Tho alergă urmată de toată nunta, care nu înțelegea capriciul eĭ de a se preumbla atuncĭ sub smochin. Zări cadavrul cântărețuluĭ eĭ iubit, luă arma plină de sânge de lângă el și ducându-se câțĭ-va pașĭ maĭ încolo pe malul isvoruluĭ unde ascultase pentru prima oară vocea celuĭ ce îĭ răpise inima și-l împlântă în piept, șovăi și căzu în apa isvoruluĭ. De atuncĭ din isvor nu maĭ curge decât apă roșie ca sângele.

Ploești. **Z. Bărbulescu.**

Intreprindere îndrăsneață

———

Pe când Alpiniștiĭ se odihnesc în vârful munților de greaua lor ascensiune, diferitele călăuze se adun și ele să-șĭ povestească care de care în termenĭ maĭ lăudăroșĭ aventurile lor. Și adese orĭ chiar înaintea ochilor grupuluĭ escursionist, eĭ întreprind îndrăznețe scoborârĭ carĭ nu facĭ de cât să încurajeze pe privitorĭ.

Ast-fel, nu de mult, oaspețiĭ unuĭ otel asistară cu oare-care frică la periculoasa întreprindere a uneĭ călăuze care după cum arată ilustrația noastră, se coborî de pe un perete de stâncă cu totul vertical și foarte înalt acățându-se cu mânile și picioarele de diferite proeminențe carĭ amenințaŭ, în orĭ-ce clipă, să se rupă.

ARCHIPELAGUL MONSTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

— Incă o dată, pentru ce spuneţĭ lucrurile acestea!

— Da, ce s'a întâmplat? întrebă pentru a doua oară Nelly.

— Eĭ bine, iată!.. Am încălzit focarele aşa de mult, în cât, în cele din urmă am făcut o gravă imprudenţă.

— Da, o imprudenţă, care ar putea să ne salveze, dar care poate să fie şi mortală.

— Dar spuneţĭ o dată; ce s'a întîmplat?.. exclamă Nelly, enervată.

— E foarte simplu, răspunse Totor, cu linişte sa superbă. Petrolul s'a răspîndit în camera maşinelor, şi depozitul de cărbunĭ a luat foc.

— D-zeule! vaporul arde...

— Da, domnişoară Nelly!.. E un foc teribil, mulţumită căruia înaintăm cu o viteză atât de mare!..

«Iată pentru ce spuneam că dacă vaporul nu va dura cincĭ ore!..

CAP. VIII.

Ultima toaletă.—Răspunsul.—Duel de artilerie.—Maşina se opreşte.—Explozia.—Lupta supremă.—Agonia.—Zgomot de lopeţĭ. — Prizonierii!

La auzul acestor cuvinte teribile, cele două copile nu părură tocmaĭ aşa de mult speriate.

La urma urmeĭ se deprinde omul cu tot felul de situaţiĭ; vin unele momente când nimica nu maĭ este destul de îngrozitor pentru ca să ne poată înspăimânta.

Sărmanele fete! suferiseră aşa de mult!.. Nicĭ nu maĭ puteaŭ deosebi ironia cuvintelor de de cruzimea faptelor!

Nelly răspunse aproape îndată:

— La urma urmeĭ, puţin ne pasă de foc; numaĭ să trecem!

«Şi apoĭ, de cât să cădem din noŭ în mânele banditului, maĭ bine să ne odihnim în fundul măreĭ, nu este aşa Mary?

— Aĭ dreptate, mis Nelly, maĭ bine să facem explozie.

— Oh!.. îmĭ voĭ aduce aminte toată viaţa mea, că am îndeplinit şi eŭ o dată meseria de fochistă!..

— Mie mi-ar plăcea maĭ bine meseria de tenor!

— Şi mie de asemenea!.. Cŭ toate ca meseria aceasta nu este tocmaĭ potrivită cu prea noastră dr femeĭ!..

Mis Nelly! Doamne?.. Ce urîte trebuea să maĭ fim!.. Nu ţi se pare că ar fi bine să ne maĭ ocupăm puţin de toaleta noastră, acum când avem timp?

— Bine spuĭ Mary... Inainte de a sări în aer... Va fi ultima noastră toaletă.

— Inainte de a ne îneca.

— Saŭ de a fi arse...

— Vom trece!. Vom trece... strigă Merinos, acoperind convorbirea celor două eroine, convorbire care ne arată destul de bine atât de liniştite eraŭ ele.

Iachtul tăiase în adevĕr linia luntrelor revoltătoare.

— Nu maĭ aveţĭ nevoe de noĭ, domnule Alek, întrebă Nelly, intorcându-se spre şetul de echipagiŭ, care stătea nemişcat la bară.

— Pentru moment, nu, domnişoară Nelly.

— Foarte bine; mulţămesc.

Şi curagioasele fete se îndreptară spre apartamentul lor. In cabine începuse a se răspîndi un miros puternic de fum. Se auziaŭ din când în când nişte pocnituri bizare.

— Vasul înaintează mereŭ, observă Totor.

«Inainte!... Inainte!.. şi pe urmă întâmplă-se ce s'o întâmplă-se ce s'o întâmpla!...

— Go!... go ahead!... strigă Merinos, văzând linia luntrelor duşmane lăsată în urmă.

— Inainte?... înainte!... reluă entusiastul parizian.

De pe vasul amiral al trupeĭ de piraţĭ, porni un noŭ obuz. De astă dată, Morgan fu lovit maĭ serios.

— Hell danut! exclamă Alik furios.

— Eĭ!... răspunse Totor; să nu ne fecem prea mult sânge răŭ. Eŭ sunt convins că vom ajunge la ţintă.

«Un vas ca vaporul nostru nu poticneşte aşa, cu una cu două. Morgan are şeapte inimĭ, şeapte vieţĭ.

— Se poate, răspunse Alik. Cu toate acestea, am o poftă nebună să maĭ trimit în fundul măreĭ vre-una dintre luntrile D-lor.

— Ah! nu trebue să te lipseştĭ de o asemenea plăcere!

— All right!... Dacă e aşa, domnule Harry, trecĭ d-ta la barcă în locul meŭ. Ţine cârma mereŭ, tot drept înainte. Eŭ voesc să mă joc câte-va momente în nucĭ cu catargurile vasuluĭ care a arborat pavilionul negru.

Şi cât aĭ clipi din ochĭ, Alik încărcă din noŭ tunul. Câte-va momente rămase fix, ţintind cu atenţie.

— Dar dă-ĭ drumul o dată! comandă Totor.

— Bruuum!...

Treĭ secunde după aceia, titaniĭ de pe Morgan vĕzură catargul cel mare al vasuluĭ cu stindardul de doliŭ, abătându-se.

Alik dăduse una din acele loviturĭ minunate carĭ fac mândria tuturor marinarilor.

— Aşa foarte bine!... Bravo!.. urlă Totor.

Incă una!..

— Nu maĭ avem muniţiunĭ.

— Ba sunt... In camera de jos.

— Ştiŭ.. cine însă să le transporte până aicĭ? Noĭ amândouĭ, abia am putea urni o ladă din loc.

Cu toate acestea, voirĭ să se îndrepte spre depositul de muniţiĭ. Dar abia făcuseră zece paşĭ, şi un noŭ obuz sosi din larg şi se abătu asupra vasuluĭ, cu un zgomot de aerolit. Tunul fu demontat.

— Miĭ de tunete!... strigă Totor.

«Un catarg acolo, un tun aicĭ.... E dinte pentru dinte.

— Ah!.. d-le Totor, murmură Alik desperat, aş fi voit maĭ bine să primesc obusul acesta în burtă!

— Te-aĭ fi putut îmbolnăvi de nişte colicĭ cronice, dragul meŭ Alik.

— D-ta rîzĭ!

— Nu înţeleg ce mi-ar folosi plânsul?

— Dar suntem dezarmaţĭ!

«Sărmanal meŭ tun! Cum aşĭ maĭ fi trântit la pământ blestematul acela de pavilion negru!

Ah! cu câtă plăcere aş fi văzut vasul d-luĭ Dick Seymour scufundându-se!

— Da, ar fi fost un lucru plăcut, ceva ideal...

«Dar ce să facem? Şi-apoĭ, câtă vreme maĭ înaintăm încă, n'avem dreptul să ne plângem.

— Să vedem, Domnule Totor... D-ta eştĭ mecanic, nu-ĭ aşa?

— Şi sunt foarte mândru de meseria mea!

— Eĭ bine! Spune-mĭ sincer... Crezĭ că maşina vaporuluĭ va maĭ putea funcţiona multă vreme?

— La urma urmeĭ, de ce nu?

«Ştiŭ bine, că trebue să se petreacă acolo jos, o adevĕrată tragedie. E o căldură extraordinară. Nu ştiŭ ce comparaţie să fac, ca să mă înţelegĭ bine...

«Inchipueşte-ţĭ un om care ar fi băut, punch clocotit, pentru a putea alerga maĭ repede.

«Şi-apoĭ, cuvintele «mult timp», trebue să fie precizate maĭ bine... Pentru moment, să zicem că este vorba numaĭ de câte-va ore.

— Dar cu focul acela care trebue să fie în camera maşinelor!

— Eĭ!... Arderea se face înăbuşită şi păreţiĭ sunt solizĭ.

— Maĭ este apoĭ şi focul cărbunilor.

— Adică peste tot, sunt două incendiĭ. Dar vasul e mare, şi are ce arde!

— Gândiţĭ-vă că suntem pe un adevărat vulcan!

— Nu prea mă sinchisesc eŭ de asemenea lucrurĭ! Am fost eŭ şi în inte-

riorul unuĭ vulcan, şi tot nu mi-am pierdut cumpătul. Dar acum!

— Eştĭ un om bizar, d-le Harry.

In clipa aceia, două hohote de rîs argintiĭ, răsunară în apropiere.

Nelly şi Mary apăruseră din noŭ pe punte, curate, cochete, îmbrăcate în nişte toalete uşoare.

— Suntem bine aşa? exclamă Nelly.

— Minunate! răspunseră într'un glas Totor şi Alik.

— Inainte de a zbura în aer, de a ne îneca saŭ de a arde, am voit să maĭ devenim odată frumoase. Nu-ĭ aşa că nu maĭ semănăm cu fochistele de odinioară? De alt-fel, mi se pare că aceasta va fi ultima noastră toaletă.

— Oh! miss Nelly... nu maĭ vorbi aşa! huruiturĭ metalice, venind din depărtare, acoperiră vocea parizianuluĭ.

Două obuzurĭ veniră să lovească vasul aproape în acelaşĭ timp, aproape de camera maşinelor.

Dupe câte-va clipe, urmară alte două obuzurĭ, şi apoĭ, alte două. Era aproape ca şi cum ar fi fost trase toate în acelaş timp.

Totor, Alik şi cele două fete se apropiară de bară, d'asupra căreia stetea acum înclinat Merinos.

Aruncându'şĭ privirea spre vasul cu pavilionul negru, sărmaniĭ tinerĭ înțeleseră îndată manevra teribiluluĭ Dick Seymour.

Banditul îĭ vedea numeroşĭ, şi nu voia să se apropie de dânşiĭ.

Cu procedeul pe care îl întrebuința însă, vasul avea să fie scufundat, şi dânsul avea să poată salva numaĭ acele persoane carĭ aveaŭ să i se pară interesante.

Obuzurile soseaŭ unul câte unul, fără încetare, desarticulând vasul încetul cu încetul. Maĭ cu seamă compartimentul maşinelor era lovit.

De-odată, o explozie violentă porni din subterana vasuluĭ.

— Ah! exclamă Totor strângând din pumnĭ.

In acelaş timp uruitul motoruluĭ încetă şi helicea îşĭ opri mişcarea. Cilindrele făcuseră explozie.

Vaporul maĭ înaintă puțin, din ce în ce maĭ încet; părea că de desubt era tot în flacărĭ. Dar tot incendiul acesta n'ar fi însemnat nimic, dacă maşina n'ar fi însemnat nimic dacă maşina n'ar fi fost lovită.

Eroiĭ noştriĭ rămaseră acum nemişcațĭ, neştiind ce să maĭ cugete.

(Va urma)

ZEBRUL

Zebrul este, fără îndoială unul dintre cele maĭ elegante patrupede.

El seamănă foarte mult cu calul, dar în acelaşĭ timp şi cu măgarul, având părțĭ comune cu amândouĕ aceste animale.

Ceva maĭ puțin înalt de cât calul, maĭ bine făcut însă, de cât «cursierul» care după părerea d-luĭ Buffon constitue cea maĭ nobilă cucerire pe care a făcut-o vre-odată omul, foarte apropiat de măgar, zebrul are totuşĭ, maĭ multă grație de cât acesta.

E maĭ armonios ca liniĭ ale timpuluĭ, maĭ delicat, maĭ nervos, maĭ puțin răbdător şi cu totul departe de renumele de îndărătnicĭ legendarĭ pe care şi l'a făcut măgarul.

Iată în ce mod, zebrul—«equns zebro»—seamănă şi cu calul şi cu măgarul.

Dar prin coloarea pieleĭ sale, zebrul este cu totul diferențiat de amândouă aceste animale.

Calul este negru, alb, alezan, sur, şarj, murg, etc.

Măgarul este alb, negru, sur, roşiatic etc.

Zebrul este de un alb gălbuĭ, saŭ maĭ bine zis de un galben albiŭ, având nişte dungĭ regulate de un brun închis.

Un animal paşnic

In privința aceasta, zebrul poate fi asemănat cu tigrul. Dar un tigru care nu e carnivor, nicĭ sălbatec, nicĭ sângeros.

E un animal inofensiv, bănuitor, retras, de care te poțĭ apropia numaĭ cu

După o cursă nebună, zebrul se repausează

mare greutate; n'are ură pentru oamenĭ, dar are o teamă teribilă pentru eĭ. Şi teama, groaza aceasta, este probabil instructivă.

Animalul acesta vărgat, care adoră libertatea, independența, cursele vagabonde, viața sub cerul liber, pleumbările nebune în galop sub soarele arzător, ghiceşte că omul este duşmanul libertățeĭ sale, ghiceşte că independența 'ĭ-ar fi răpită, că omul care voeşte în tot d'a-una să domnească ca un tiran absolut, l'ar înfrâna şi l'ar robi capriciilor sale.

Pentru a se apăra împotriva omuluĭ, zebrul are la îndemână agilitatea sa prodigioasă, uimitoarea flexibilitate a picioarelor sale şi incomparabila sa iuțeală.

Zebrul este originar din Africa australă.

El locueşte în regiunile calde muntoaze, escaladând fără greutate colinele cele maĭ înalte, ridicând norĭ de praf în urma copitelor sale fine.

Am zis că zebrul are, pentru a se apăra de om, iuțeala prodigioasă a picioarelor sale; iuțeala aceasta îl maĭ ajută să se apere şi de animalele sălbatice, lacome de carnea sa.

Cu toate acestea «equus-zebro», tigrulcal, cum îĭ spuneaŭ ceĭ vechĭ, este un animal plin de curaj şi nu-şĭ datoreşte în tot-d'a-una salvarea fugeĭ.

In afară de cazurile când este atacat de un duşman cu care lupta ar fi imposibilă, zebrul nu ocoleşte lupta. Numaĭ că animalul acesta n'are obiceiul de a sta în loc, fixându-şĭ adversarul. El se aruncă cu o iuțeală şi o violență aşa de mare, în cât adversarul orĭ cât de puternic şi de curagios ar fi, nicĭ nu maĭ are timpul să se apropie de dînsul.

Zebriĭ se bat adese-orĭ şi între eĭ; am văzut de multe orĭ ast-fel de lupte prin grădinele zoologice. Dar alt-fel sunt luptele în nemărginirea câmpiilor australe, unde nu e nicĭ înfrânarea spațiuluĭ, nicĭ nu sunt ochiĭ indiscrețĭ aĭ oamenilor civilizațĭ carĭ îşĭ fac o plăcere din lupta lor.

Multă vreme s'a crezut că ar fi cu neputință să se îmblânzească animalele acestea. Este adevărat că numaĭ cu mare greutate se poate cine-va apropia de un zebru. Capturarea luĭ e şi maĭ grea încă.

Cu toate acestea, când zebrul este capturat de tînăr, după multă osteneală poate fi îmblânzit, încălecat, înhămat.

Exploratoriĭ Africeĭ meridionale aŭ văzut de multe orĭ zebri îmblânzițĭ încălecațĭ de indigenĭ, alergând de-alungul câmpiilor imense.

In vechime

Şi ceĭ vechĭ cunoşteaŭ zebrul.

Impărațiĭ romanĭ, aşa de iubitorĭ aĭ marelor vânătorĭ, făceaŭ sacrificiĭ nebune de banĭ pentru a'şĭ alimenta parcurile cu toate curiozitățile zoologice.

Vânătorĭ gigantice eraŭ organizate pînă dincolo de fruntariile imperiuluĭ şi ceĭ maĭ îndrăznețĭ vânătorĭ îşĭ puneaŭ în pericol viața pentru a împlini gusturile împăraților şi chiar ale particularilor bogațĭ.

Hinduşiĭ, mauriĭ, parțiĭ eraŭ renumițĭ prin abilitatea şi îndrăzneala lor.

După ce mauriĭ reuşiseră să captiveze strușĭ şi leĭ, mauritaniĭ pantere, numiziĭ şi africaniĭ de sud caĭ şi zebre, trebuiaŭ să se gândească la transportul acestor animale.

Se fabricaŭ cuştĭ marĭ, carĭ eraŭ cele de maĭ multe orĭ îmbarcate pe corăbiĭ; de multe orĭ însă eraŭ organizate convoiurĭ lungĭ de taurĭ şi cea maĭ mare parte a drumuluĭ era efectuată ast-fel.

Calea fiind foarte lungă, călătoriile acestea durează adese-orĭ lunĭ întregĭ. Hrana animalelor în timpul drumuluĭ era

lăsată în sarcina oraşelor prin care trecea convoiul.

Ajunse la destinaţie, animalele capturate erau aşezate în parcurĭ speciale; unele dintre ele eraŭ anume dresate pentru a distra publicul în zilele de circ.

Altele serveaŭ pentru vânătorile organizate prin parcurĭ pentru lupte şi chiar pentru execuţiĭ.

Zebrul domestic

Zebrele aŭ avut un mare succes când aŭ fost aduse pentru întâia oară în Roma pe timpul luĭ Caius Iuliŭ Cezar. Succesul acesta a fost aproape egal cu acela pe care l'a obţinut girafa.

In grădina de aclimatizare de la Neuilly (Paris), poate admira orĭ-cine o pereche superbă de zebri, a căror blândeţe şi corectitudine este neîntrecută.

Un londonez bogat are de asemenea două zebre, pe carĭ le înhamă la o căruţă şi se preumblă pe bordurile Tamiseĭ.

In Anglia, ca şi în Franţa, zebriĭ daŭ dovadă de o supunere fără marginĭ.

Şi iată cum omul, după ce a cucerit calul, a ştiut să cucerească şi zebrul.

Nimic nu poate rezista geniuluĭ atotputernic al stăpânuluĭ creaţieĭ; şi trebue să ne aşteptăm ca într'o zi saŭ în alta, maĭ curând saŭ maĭ târziŭ, să vedem înhămaţĭ la trăsurĭ chiar leĭ şi tigri, spre cea maĭ mare glorie a omuluĭ!..

Se povesteşte chiar că un colon englez din Africa a făcut oare-carĭ încercărĭ cu un tigru pe care l'a capturat de mic.

Rezultatele obţinute pînă acum nu sunt tocmaĭ satisfăcătoare; dar urmând o linie progresivă, se poate crede că în curând se vor căpăta rezultate apreciabile şi în această direcţie.

Droc.

ESCURSIE LA VARNA

Este un anotimp în care urâtul caseĭ te alungă. Pe străzĭ căldura zăbuşitoare, te moleşeşte, te ucide. Anotimpul acesta este vara—şi vara viaţa oraşelor de şes este moartă.

Eĭ, dar natura are gusturile eĭ. Uite, bunăoară, Constanţa a fost înzestrată cu ceva care curăţă şi răcoreşte aerul, care nicĭ odată n'a obosit ochiul; Constanţa are darul de a reflecta seninul ceruluĭ ziua, şi noaptea a întinde cărărĭ luminoase, a oferi icoana nemărginireĭ, aşa de atrăgătoare. La Constanţa este marea. Ea te scapă de urâtul uscatuluĭ. Ca să nu profitĭ de dinsa, ar fi o greşală. Şi ce pot face maĭ bine nişte elevĭ în vacanţă, de cât o escursie; acea escursie aŭ făcut-o zece elevĭ aĭ liceuluĭ de aicĭ la Varna.

In ziua de 28 Iunie, pe la 9 ore noaptea, la digul de lângă bulevard, barca «Neptun» stătea gata de drum. Pregătiţĭ cu toate cele de trebuinţă şi anume: lopeţile rânduite frumos, pânza gata de ridicat, două ancore în prora; proviziile de drum, butoiaşe cu apă, ce n'aveam în barcă? şi cele de dormit nu le uitasem, aşa că biata coaje de nucă gemea de a âtea lucrurĭ. Felinarul din arbore, trimetea spre mal dâra sa luminoasă, albă şi toţĭ ceĭ ce veneaŭ spre barcă, găseaŭ calea îndată.

Plecăm cu lopeţile — 8 la număr—urale şi rămas bun pe mal, de la ceĭ ce rămâneaŭ în urmă. Unul stă la cârmă, altul ne cântă cu zbârnâetoarea mandolină, iar ceĭ l'alţĭ trag vârtos la rame, spre lumina cu eclipsă a farulului Tuzla. Vântul care peste zi bătuse de la Sud şi răscolise marea, acum pe seară slăbise cu totul; de el numaĭ valurile născute pomeneaŭ doară. Şi în liniştea nopţiĭ de vară, fără lună, ne depărtam mereŭ. Eram tăcuţĭ; drumul se arăta lung şi întâmplările nu le puteam cunoaşte. Trebuia să mergem noaptea pe răcoare şi ziua dacă nu e vânt bun să stăm locului. Ne maĭ aruncăm o privire asupra Constanţeĭ: în umbră, luminată de miĭ de focurĭ, ne apărea ca o zeiţă a nopţiĭ cu păr de abanos şi în el presărate pietre scumpe. Din zece piepturĭ hotărâte la orĭ-ce izbucneşte un «adio», ultima vorbă din barcă, adresată Tomis-uluĭ.

Târziŭ începu să adie un vânt de la uscat, de Vest, care se întărea. Bucuria noastră nu fu mică.

— Jos ramele! Sus pânza!

Cât te-aĭ freca la ochĭ îndeplinim porunca şi în liniştea ce începea să dispară, barca îşĭ face calea lunecând prin noapte ca o pasăre albă. Ceea ce voiam era vânt bun, deocamdată era bun şi acesta; nicĭ nu-l aşteptasem. In inimele tuturora se ridică focul mulţămireĭ şi dispoziţia deschise simţurile şi le manifestă în afară. Ne-am întins pe dunetă şi cântam cu toţiĭ aţintindu-ne ochiĭ în pânza umflată. Dorul nostru lua formă, se întrupa dintr'ânsa, se pogora peste noĭ ca o ploae caldă la care simţiam că ni se topesc inimele. Urechea începu să audă simfoniile nebănuite ale măreĭ, armonia clipocituluĭ valurilor ce se lovesc de barcă, susurul spumeĭ făcută de etravă. Nicĭ ochiul nu sta vitreg de plăcere. Sus de tot firmamentul cu corpurile luĭ strălucitoare, acel infinit ce a atras totdeauna minţile omeneştĭ, fără să le fi mulţămit vre-odată. Jos în apă o lume de animale micĭ, fosforescente, verzuĭ, galbene, roind pe lângă «Neptun», făcând în jurul luĭ o coroană aprinsă de luminĭ.

Malurile de pământ, întunecate şi de felurite înălţimĭ, când se ridicaŭ, când se coboraŭ până la faţa apeĭ. Eraŭ ca nişte uriaşĭ întinşĭ pe mal şi dormind. Tuzla.

De la uscat veneaŭ unde aruncate cu vântul, un miros de fân, de iarbă, nelămurit şi dulce, cu o muanţă de melancolie şi piepturile tuturora se umflaŭ sorbind fluidul ce luneca pe câmpiile dobrogene. Era prima noapte de drum şi n'am închis ochiĭ nicĭ unul. Vântul a fost destul de bunicel ca să ne scoată în zori la Mangalia. Am văzut, intrând în port, răsăritul soareluĭ; ceasul era 4 jum. Orăşelul în care am ajuns, aşezat pe un golf frumos. Aĭ cam rămas neschimbat ca şi sub Turcĭ. La un dig mic eraŭ câte-va caice: nu ne aşteptam la altceva; un port adânc de 4 m. numaĭ... dar face şi el treabă; tot-d'a-una e ocupat. Mulţĭ vizitatorĭ găsesc aicĭ liniştea.

Plecăm, după viza actelor, pe la 10 ore; vânt de pupă care încetează după ce trecem frontiera.

Acelaşĭ pământ, aceleaşĭ liniĭ galbeneverzuĭ ce se întind larg, spre orizont, aceiaşĭ apă albastră.

Inconştientul dorea par'că o altă lume. Să trecĭ într'o ţară străină fără să simţi? Dar în curând am văzut că era ceva care le deosebeaŭ pe aceste ţărişoare pe malul bulgar sunt înşirate pichete de soldaţĭ, cu scop de pază a coasteĭ.

Era pe seară. Toată după amiază am făcut-o ancoraţĭ fiind-că vântul stătuse şi să rămân pe căldura aceea era prea obositor. Pe la asfinţit ajungem la farul Şabla. Nu vream să maĭ stăm, ci să câştigăm vreme, când, de odată răsună în aer un hăulit prelung. Ne uităm spre mal. Se vedea o colibă cu acoperiş roşiatec şi în faţă patru umbre de soldaţĭ ce ne chemaŭ. A trebuit să ne supunem.

— Imaşli patenta bre? (Aveţĭ patentă).

Le-am strigat prin megafon că: da; de geaba; oameniĭ trebuiaŭ să-şĭ facă datoria până la capăt. Şi am tras la mal. Ne-aŭ înconjurat şepcile cu cozorocul pe ochĭ şi aŭ început să răsucească actele. Nicĭ unul nu ştia de cât bulgăreşte şi turceşte. Noroc că cu uniĭ din noĭ se puteaŭ înţelege. Le-am explicat de unde venim, unde mergem; trudă; cu greŭ o scoatem la capăt şi apărătoriĭ Bulgarieĭ ne declară că suntem liberĭ să plecăm. La plecare drăguţiĭ noştri îşĭ manifestară dorinţa că ar vrea să guste din tutunul românesc. Ca să ne arătăm maĭ gentilĭ ca eĭ, le dăm. Cel puţin aŭ recunoscut că e foarte bun. Luăm apă şi... la drum.

Incepe iară vântul de vest; ne îngrămădim care cum poate învăliţĭ în mantale şi aţipim. Somnul nu ţinu mult. In tăria nopţeĭ, pe la mijlocul eĭ, un vânt puternic ne trezi pe toţĭ. In zare se vedeaŭ norĭ negrĭ şi groşĭ, ce înfioraŭ. In văjiitul frânghiilor întinse, scârţâea catargul în cât ni se părea că-l vedem rupt în tot timpul cât valurile se aruncaŭ năpăstioase asupra bărciĭ, care fugea întocmaĭ ca o umbră gonită de duhurĭ necurate. Intunericul adânc ce te copleşea şi malurile stâncoase ce ni se păreaŭ că vin spre noĭ să ne acopere pentru tot-d'a-una sub blocurile lor. Nicĭ lună, nicĭ o lumină pe mal, dar farul de la Caliacra cu lungi eclipse, făcea pe cârmaciŭ să stea aţintit cu ochiĭ la lu-

mina hipnotică şi s'o urmărească încă după ce dispărea.

Valurĭ marĭ se năşteaŭ din adâncurĭ şi barca aplecată cu copastia de apă, luneca printre ele, ducându-ne spre mântuire orĭ moarte. Atenţĭ la cel maĭ mic zgomot, pândind întunericul zi zarea nelămurită, ne veneaŭ fără voe în minte versurile luĭ V. Hugo:

O combien de marins, combien de capitains,
Qui sont partis joyeux, pour des courses lointaines
Dans ce morne horizon se sont évanouis.

Pe la orele două după miezul nopţeĭ am ajuns la capul vestit în analele marinăreştĭ şi am ancorat lângă mal. Totul părea că trecuse; ca prin farmec pericolul ce 'l simţeam aşa de aproape, acum fugise şi se pierduse în întuneric. Am aţipit pînă în ziuă. Zorii eĭ ne sculară; am ocolit farul şi am luat direcţia Varneĭ prin mijlocul unuĭ golf mare de tot. Ziua arăta să fie frumoasă. In zare, un soare roş eşind din apele adâncĭ şi umplând văzduhul de lumină şi căldură, revărsa şi asupra noastră un fluid întăritor. La razele luĭ ce se făceaŭ tot maĭ viĭ, trupurile noastre ostenite şi amorţite se desmeticiră, iar ochiĭ deşteptĭ cătaŭ în bună stare spre malurile depărtate. Eram veselĭ şi ni se părea că am ajuns ţinta, cu toate că maĭ aveam vre-o 30 de kilometri.

Caliacra e un fel de istm ce se sfârşeşte cu un bloc mare de piatră calcaroasă, ale căreĭ straturĭ luceaŭ la soare, având ca el o culoare roşiatică; impunea asupra măriĭ prin înălţime şi masivitate, tot aşa de mult ca şi asupra navigatorilor. In vârf, ca o prevestire de bun augur, stăteaŭ înghemuite căsuţele albe şi farul. De aicĭ pînă la Varna coasta intră mult în uscat şi înălţimea eĭ creşte mereŭ pînă peste 100 de metri.

Apa albastră şi clară arăta adâncimile cele marĭ ale acestor ţărmurĭ. In depărtare se vedeaŭ cu blocurile lor albe, creţoase, ascunzând două limanurĭ: Cavarna şi Balcic. De-alungul maluluĭ se zăreaŭ ca prin fum, din pricina depărtăreĭ, pânzele întinse ale caicelor şi corăbioarelor carĭ neîncetat roesc pe aicĭ.

Singur «Neptun» plutea în linie dreaptă spre malul Varneĭ, ce se întindea departe pe o linie prelungă, suindu-se în apă şi isprăvindu-se într'un colţ păduratic la Euxinograd.

Pe la jumătatea golfuluĭ vântul ne părăseşte şi acum faţa apeĭ capătă o culoare lăptoasă, un luciŭ uleios. O căldură mare ne apăsa de sus şi de-alungul nostru se făcu o tăcere — a amiezeĭ — întreruptă numaĭ de pufăitul delfinilor ce scoteaŭ apă şi răsuflaŭ greoiŭ ca o maşină obosită. Eraŭ aşa de mulţĭ şi zglobiĭ! In cete se rostogoleaŭ în jurul bărciĭ, negri, lucitorĭ sub soarele fierbinte. Ne apropiem cu ramele de Euxinograd. Incep să se vadă şi alte căsuţe, cum şi un drăguţ de pichet care ne atrage ca un magnet — al oţeluluĭ de armă militară.

Copii monştri

Zilele trecute aŭ sosit din colonia australiană, Noua-Zelandă, în oraşelul scoţian Wednesbruy douĭ copiĭ de o dimensiune corporală colosală.

Amândouĭ copiiĭ aŭ venit cu părinţiĭ lor în Scoţia spre a cunoaşte patria bunicului lor. Fetiţa, cu numele Ruby Westvood, are o înălţime de 1.58 şi cântăreşte 110 kgr. ceea ce pentru vîrsta eĭ de 13 anĭ este o înălţime destul de respectabilă şi o greutate şi maĭ respectabilă. Dar Ruly Westvood e pusă cu mult în umbră de fratele eĭ, Wilfried, cu douĭ anĭ maĭ mic decât ea. Acest băeţandru, în vîrstă de 11 anĭ, are o înălţime de 1.59 şi cântăreşte 128 jum. kgr. Circonferinţa pieptuluĭ luĭ este de 1.32 Părinţiĭ lor, carĭ sunt în stare normală, aŭ fost cântărițĭ în glumă împreună cu odraslele lor. Wilfried a cântărit cu 5 funţĭ maĭ mult de cât tată-seŭ şi mamă-sa la un loc.

Ilustraţia noastră reprezintă pe mama Westvood între enormiĭ eĭ copiĭ.

Nişte asemenea specimene ar avea de sigur un succes deosebit dacă ar fi expuşĭ în târgul nostru, la Moşĭ.

Spre a scăpa de această influenţă, le arătăm simpaticilor soldaţĭ patenta şi plecăm maĭ departe. La palatul princiar ne-am oprit.

Modest curat, împrejmuit de verdeaţă, clădirea aceasta de la Euxinograd părea că arată un loc de refugiŭ maĭ mult, de cât de petrecere.

Pe ceasornicul casteluluĭ citim 2 ore şi 3 sferturĭ.

Ne-am oprit puţin, am pregătit barca şi îmbrăcămintea noastră de intrarea în fort, am prânzit şi, cu vântul ce începu să adie, străbăturăm golfuleţul în fundul căruia se ascundea Varna.

Ce port natural! Acela făcut de mâna oamenilor e aşa de mic faţă cu acesta al natureĭ. In fund se vedea în direcţie perpendiculară pe golf un dig cu farul unit la capăt. Pe acolo era intrarea în portul acestuĭ oraş, ale căruĭ case acum se vedeaŭ lămurit suindu-se pe povârnişul dealurilor înalte.

O masă de acoperişurĭ roşiĭ, cu aspect oriental sclipeaŭ la soare; printre dânsele se iveaŭ ca variaţie clădirĭ frumoase, galbene orĭ albe.

Fabricĭ în jurul oraşuluĭ ridicaŭ spre cer coşurile cele lunguieţe din care se revarsă fumul gros şi negru. Tot ce ne absorbea maĭ mult privirea era acea poziţie minunată: balneară, climaterică, strategică, orĭ-ce doreştĭ. O mare albastră jos şi una verde sus pe malurĭ. Albia ajungeaŭ la cheŭ şi de prin toate colţurile portuluĭ se ivesc oamenĭ carĭ înţeşează malurile şi curioşĭ se întrebă între eĭ ce suntem şi de unde venim. Am crezut de o cam dată că numaĭ nouă ni s'a întâmplat acest lucru. Dar în curând ne-am încredinţat că acesta e obiceiul locuitorilor de a cerceta des digurile şi a se strânge în grămadă, de cum soseşte orĭ pleacă un vas oare-care.

Vizăm actele la căpitănia portuluĭ.

Echipagiul e liber să iasă în oraş.

Ne-am grăbit să plecăm. Sub o căldură mare, am colindat strada principală pavată cu piatră cubică, dealungul căreia se înşiraŭ clădirile autorităţilor, oamenilor de afacerĭ, magazinele cu felurite înfăţişărĭ şi mărimĭ.

Firmele curioase în litere chirilice, pe carĭ le silabiseam, ne aminteaŭ de vremurile părinţilor noştri. Cred că le-ar trebui şi lor un Eliade ; mă îndoesc însă că ar ceda să schimbe cirilicele cu caracterele latine.

Din calea principală se ramifică un bulevard în care predomină o clădire mare, în patru colţurĭ : Şcoala profesională de fete. Elevele cu sutele, după cum ni s'a spus, tocmaĭ isprăviseră în ajun cursurile şi şcoala deşeartă, am putut-o vizita. Spaţioasă, curată, în sfârşit strict igienică.

Gimnaziul cu 7 clase era ceva maĭ încolo. N'am putut vorbi cu un singur elev ; sunt aşa de retraşĭ şi sperioşĭ de lume. Bulevardul dă în grădina publică, care ne-a încântat. Aşezată chiar pe malul mărei, la o înălţime de unde poţĭ vedea panorama împrejurimilor, mare cu umbră şi aer curat, plimbându-te în toată voia sub adierile de unde melodioase ale uneĭ muzicĭ de marină, bine pregătită şi mare. Dar bucaţile nu prea sunt alese cu gust. In scurt la asta se reduce oraşul.

O particularitate de aicĭ e : curiozitatea. Era un omnibus, venit de curând, şi bietul om din faţă, obosea sunând din goarnă, ca lumea să dea la o parte.

Să spun şi o întâmplare văzută 'n treacăt : Ne întoarcem din susul oraşuluĭ şi de odată privirea ne-o atrage un grup mare de femeĭ, bărbaţĭ şi copiĭ chiar. Haine albe de ofiţerĭ, amestecate printre toaletele damelor şi pantalonii surĭ şi aspri aĭ soldaţilor. O mare de capete ce se agitaŭ, cu pălăriĭ europeneştĭ şi şepcĭ cu cozoroace aduse mult pe ochĭ, făceaŭ un mozaic din care se ridica un vuet surd.

Pe lângă noĭ trece în goana mare un vardist. Ne uităm după el. O căruţă stătea maĭ la o parte, la marginea străzeĭ. De odată omul liniştei publice se repede asupra celuĭ ce păzea caiĭ, îl urcă în căruţă maĭ mult cu sila şi fuga spre ceata din mijlocul străzeĭ.

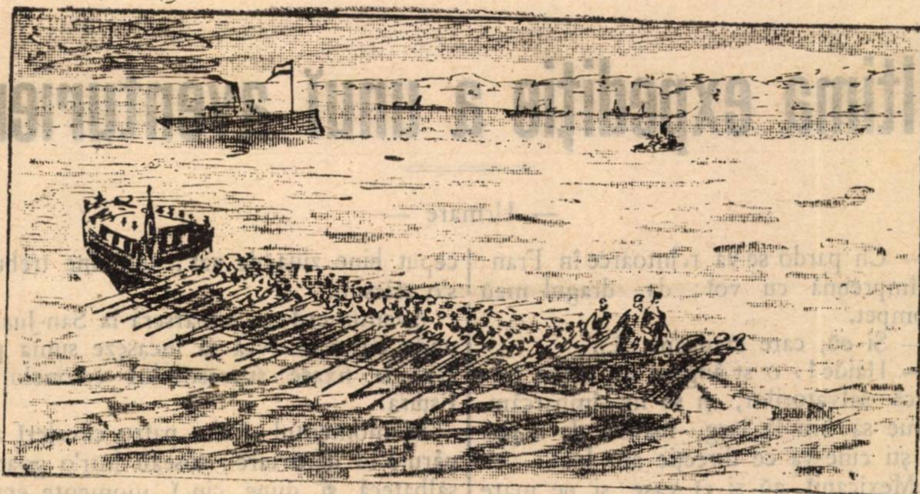
Am văzut-o maĭ târziŭ desprinzându-se dintre mulţime şi ducând un individ legat pe care-l păzea triumfător omul siguranţeĭ. Ce era oare? In urmă toţĭ discutaŭ ca la o alegere. Abia am aflat de la unul care fusese prin România, că un sărman epileptic apucat de criză, a căzut jos şi poliţia a găsit de cuviinţă să-l lege butuc să nu-şĭ maĭ facă răŭ omul zbătându-se.

Curând de tot ne-am săturat ; nu găseam nimica noŭ ca să ne atragă. Cele şeapte-opt zile ce le-am petrecut aicĭ, nu le-am dus în oraş ci în alt loc, într'o adevărată reşedinţă de vară cum o numiam noĭ în glumă.

Peste golf, în faţa Varneĭ, sunt câte-va pavilioane al căror rost e de a servi provizoriŭ ca loc de căutare pentru copiiĭ slabĭ, bolnăvicioşĭ, un sanatoriŭ în felul luĭ. Acolo te ducĭ cu barca. Lângă el sunt instalate pe coasta stâncoasă şi plină de o vegetaţie bogată, felurite localurĭ de petrecere ; simple de tot, rudimentare. Le vezĭ numaĭ când te-aĭ apropiat bine, pentru că frunzişul le ascunde şi unele sunt făcute chiar în piatră. Aicĭ însă găseştĭ tot ce-ţĭ trebue la o petrecere câmpenească, după care mor bulgariĭ şi care o numesc «guleaĭ». Să viĭ numaĭ într'o Duminecă orĭ sărbătoare şi veĭ auzĭ de departe chiotele şi cântecele caiĭ răzbat împrejurimile şi care ţin de dimineaţă până noaptea târziŭ. In restul săptămâneĭ e linişte. Şi noĭ asta vream de o cam dată. Cât am stat pe aicĭ am colindat toate potecile şi locurile nebănuite ale acestor malurĭ aşa de prielnice pentru repaosul şi desfatarea trupească şi sufletească.

In ziua de Sâmbătă, 7 Iulie am părăsit Varna fără părere de răŭ, ba chiar cu bucurie gândindu-ne la patria ce ni se părea aşa de departe.

I. Antonescu.

Reconstituirea uneĭ galere

Reconstituirea uneĭ galere

Un scriitor francez a făcut de curând o descriere completă şi pitorească a moduluĭ în care se călătorea pe mare, în epoca cruciadelor, când vasele Europeĭ eraŭ în comunicare activă cu ţările orientuluĭ.

Maĭ întâĭ de toate aflăm că preţul transportuluĭ era foarte puţin ridicat. Vasele din timpul luĭ Ludovic cel sfânt admiteaŭ treĭ felurĭ, treĭ categoriĭ de călătorĭ.

Drumul de la Marsilia până la Sfintele locurĭ cotra 300 leĭ clasa I, (patru livre tureneze) 200 francĭ în clasa 2-a şi 130 francĭ în clasa treia.

Ceremoniile care aveaŭ loc la depărtarea fie-căruĭ vas, constituiaŭ un tabloŭ plin de farmec.

In timp ce mateloţiĭ ridicaŭ ancora, poporul şi preoţiĭ pe cheĭ şi pe punte cântaŭ solemnul «Veni creator spiritus». Apoĭ se auzea un strigăt rupt : «Desfaceţĭ pânzele ; în mâinele Domnuluĭ !» Era comanda căpitanuluĭ.

Şi vasul se punea în mişcare în timp ce stindardele naţionale se înălţaŭ în aer, şi trompetele sunaŭ cu entuziasm.

Poporul saluta cu strigăte de ura, şi cu fluturărĭ de batiste.

Trebue să recunoaştem că în epoca aceea a face o lungă călătorie pe mare constituia un adevărat act de eroizm, şi de aceea manifestaţiile ce se făceaŭ la plecare eraŭ în totul justificate.

Trebue să ne maĭ aducem aminte că în epoca aceea, Mediterana era plină de bandiţĭ. Mijloacele de transport pe mare eraŭ departe de a prezenta vre-o siguranţă, şi condiţiile higienice eraŭ cât se poate de rele.

Acum să trecem la regimul la care eraŭ supuşĭ călătoriĭ.

Regulamentul hotăra o anumită porţiune de spaţiŭ pentru fie-care călător ; numaĭ seara aveaŭ voe să se preumble pe punte.

Partea din dărăt a vasuluĭ era rezervat călătorilor de clasa I.

Ora meseĭ era anunţată prin sunete de trompetă. Toată lumea se repezia spre sala de mâncare.

Ceĭ care sosiaŭ maĭ curând ocupaŭ locurile cele maĭ bune; ceĭ-lalţĭ se aşezaŭ pe unde puteaŭ, fără distincţie clară, în jurul uneĭ mese vaste.

De obiceĭ, masa era compusă dintr'o salată şi o friptură ; în zilele de post se servea brânză, peşte şi conserve.

Câte-odată, când treceaŭ prin ţărĭ duş-

mane, pasagerii eraŭ îngăduiţi să se coboare pentru a prădi ce puteaŭ.

In ziua aceea era o adevărată serbătoare.

Mateloţii eraŭ mult mai prost alimentaţi de cât pasagerii. De aceea, mai cu seamă dânşii se bucuraŭ mult de invaziile pe care le făceaŭ une-ori prin ţinuturile duşmane.

Dacă se întâmpla să moară pe vas cine-va de vre-o moarte contagioasă — şi cazurile acestea eraŭ numeroase—cadavrul era înfăşurat într'o pătură de zinc şi aruncat în mare, pe când cei care luaŭ parte la ceremonie, psalmodiaŭ «Libera me».

Numai marii seniori veneţieni, când mureaŭ în timpul drumului, eraŭ ţinuţi în nisipul de pe vas, până la primul oraş.

In fie-care dimineaţă se cânta «Ave Maria», în faţa unei imagini a Sfintei Fecioare prea curate; la amiază se mai celebra o altă slujbă religioasă şi seara se cânta «Salve Regina», întonat în cor de toţi călătorii.

Ce diferenţă mare între viaţa de altă dată pe mare, şi de astă-zi!

Sapiens

Ultima expediţie a unui aventurier

— Urmare —

— Chapardo se va reîntoarce în Franţa, împreună cu voi; da, dragul meŭ Trompet.

— Şi eŭ, care credeam că...

— Haide!. o strângere de mână trăţească salvatorilor, şi să ne îmbarcăm. trebue să fim la larg, înainte de a putea şti cine-va ce direcţie am luat.

«Mexicanii aŭ şi ei vase, şi pe mare Fabricio nu va putea veni să ne apere.

«Adio Fabricio.

— Adio Chapardo.

— Iţi recomand pe succesorii mei.

— Aibi încrederea în mine.

După ce îşi luară rămas bun de la toată lumea, cei trei evadaţi se urcară în barcă.

— Ah! uitam, zise Fabricio, adresându-se doctorului; îţi pot afirma că mormintele primilor exploratori veniţi prin locurile acestea se află în munţii Sierra-Madre; Apaşii trebue să ştie mai multe în privinţa aceasta. Caută şi te fă prieten cu ei...

— Mulţumesc! mulţumesc! strigară în acelaş timp doctorul şi colonelul Espira.

— Naiba să te ia, cu informaţia ta cu tot! mormăi Trompet, aparte.

«Nu puteai oare să taci din gură? Acum, de sigur că iar ne vom mai opri de-alungul coastei. Ca şi cum, n'ar fi destul un-spre-zece ani de când durează călătoria.

Barca se apropie de goeletă, amicii noştrii se urcară pe punte, şi câte-va momente după aceia, mânată de un vânt uşor, goeleta se îndreptă spre golful Californiei, marea aceea liniştită, căreia indigenii îi spun atât de poetic «marea Fericirei.»

Cuadrilla rămase pe coastă, supraveghind cu atenţie împrejurimile.

Nimic suspect; goeleta era acum foarte departe, aproape perdută din vedere.

— Vamos! comandă şeful, ne-am început bine ziua de azi; tot bine trebue s'o sfârşim.

Aventurierii se întoarseră la San-Juan, unde Fabricio avea să încaseze suma pe care o fixase succesorului colonelului Espira.

In momentul acela, patru cavaleri apărură în depărtare; soseaŭ într'o goană sălbatecă şi dupe cinci momente eraŭ lângă cuadrilla.

— Şeful! şeful! strigă unul dintre ei.

— Eŭ sunt, răspunse Fabricio. Ce voiţi?

— Doresc să-mi spuneţi unde se află seniorul Clairfontaine.

— Nu-l cunosc.

— Caballero, te rog, acordă-mi un moment de convorbire între patru ochi.

Fabricio îşi fixă îndelung privirea asupra necunoscutului; în cele din urmă satisfăcut de examenul pe care 'i făcuse, se învoi.

O convorbire vie începu între cei doui bărbaţi; străinul scoase un plic, şi cu mâna arătă pe unul dintre tovarăşii săi...

Fabricio se înclină, salută, şi din răspunsul săŭ nu se auziră de cât patru cuvinte:

«Sierra de la Madre.

— Mulţămesc caballero. Apoi, cei patru cavaleri plecară, îndreptându-se spre nord, în pasul cailor, albi de spumă.

CAP. V

Apaşii! Un şef indian.—Oamenii palizi n'aŭ plătit.—Vulturul negru nu ştie să citească. Strategie.—Frontiera.—O avalanşă de pietre.—Intre două focuri.—Regina Nopţilor.—Miopia doctorului. — O lecţie meritată.— Câmpia arde.—Un aguacero.

Eraŭ opt-spre-zece luni de când Arizona, locuită în partea ei de nord de către indienii Comauşi, şi în cea de sud de către indienii Apaşi, fusese declarată de Statele-Unite teritoriŭ naţional.

Ţinutul fusese declarat «Strip», adică deschis colonizărei.

«Boomerii» (agenţii de colonisare) umplură toate oraşele Uniunei de mii de afişe, pentru a aduce la cunoştinţa publicului condiţiile în cari se făcea noua colonizare.

Indată după primul anunţ oficial care anunţa deschiderea unei rezerve, convoiuri întregi de emigranţi plecară la drum.

Unii dintre ei punând împreună cu familiile în case mari, alţii veneŭ călări. Cei mai mizerabili veneaŭ pe jos, lipsiţi de ori-ce avere. Dar, toţi, fără deosebire, eraŭ înarmaţi până în dinţi.

Cu cât te apropiai mai mult de strip, cu atât şi mulţimea emigraţilor devenea mai mare.

Veneaŭ din toate părţile; de la nord, de la est, de la vest. Eraŭ nişte valuri zgomotoase, sălbatece aproape; căci fiecare din cei care veneaŭ să se înscrie pentru vre-un loc de pământ, mergea împins de dorul de-a face avere.

Numai cu mare greutate, un cordon de trupe federale reuşea să menţie oare-care ordine, în grămada aceia de indivizi de toate naţionalităţile, care se înţelegeaŭ de minune numai când era vorba de mânuitul cuţitului şi al revolverului.

Din două-zeci şi cinci de mii care veniseră, cinci mii eraŭ morţi: parte de insolaţie, parte în diferite încăerări.

Cea mai mare parte dintre ei nu mâncaŭ de cât peşte sărat, pe care-l aveaŭ în desagă.

Mureaŭ de sete.

Un negustor care a stabilit un fel de magazie de apă, a făcut avere în câte-va zile.

In sfârşit, sosi şi ziua cea mare.

La amiază, tunul avea să bubue.

Trupele n'aşteptaŭ de cât ordinul şefului lor pentru a se retrage repede şi a lăsa drum liber torentului omenesc, care avea să se arunce cu sălbăticie asupra stripului.

Cutare individ, care n'are nici zece cenţi în buzunar, speră să ocupe un teren de mare importanţă, pentru care speculatorii, îi vor oferi în aceiaşi seară o sumă fabuloasă. Un altul, care de zece ani săpa pământul pentru a descoperi o mină de aur, speră să găsească un filon prodigios, cere să-l facă dintr'o dată milionar. Căci Arizona trecea a fi cel puţin tot aşa de bogată în aur ca Colorado, saŭ ca Noul-Mexic.

— Ah! ce strif frumos! exclamă boomerul-şef, frecându-şi mânele de bucurie.

Şi dânsul trăia acum cu speranţa dolarilor pe care avea să-i câştige îndată după începerea formalităţilor de colonizare.

De aceia cu nerăbdare urmărea şi ânsul cu acul cronometrului.

Maĭ eraŭ zece momente.

Tunariĭ se pregăteaŭ să tragă salva vestitoare că colonizarea este deschisă, când strigăte puternice porniră din spre frontieră :

— Apaşiĭ!..... Apaşiĭ!..... In adevăr, foştiĭ proprietarĭ aĭ părţiĭ sudice a stripuluĭ înaintaŭ pe o singură linie, în trapul cailor.

Toţĭ eraŭ înarmaţĭ cu puştĭ şi cu arcurĭ.

In fruntea lor mergea şeful, le ne de recunoscut după cele treĭ pene care-ĭ ornaŭ pălăria.

— Ochs! strigă dânsul cu vocea guturală, şi cavaleriĭ i se opriră pe loc, ca înlemniţĭ.

Apoĭ modulă o şuerătură uşoară, şi calul săŭ porni în galop drept spre comandantul trupelor federale.

Un moment, acesta fu îngrijat; dar aproape îndată se liniştĭ. N'avea nicĭ un motiv să se alarmeze, de oare-ce Apaşiĭ nu scoseseră strigătele lor războinice.

O nouă şuerătură, şi calul şefuluĭ apaş se opri. Cal şi om, stăteaŭ dreptĭ, fixĭ, părând turnaţĭ dintr'o bucată.

— Ce voeşte fratele meŭ? întrebă ofiţerul cu destulă amabilitate.

— Feţele galbene, nu sunt fraţiĭ Apaşilor, răspunse cel-l'alt.

— Aştept o explicare de la fratele meŭ apaş, continuă ofiţerul, cu aceiaşĭ amabilitate.

— De ce se pregătesc străiniĭ să năvălească pe teritoriul de vînătoare al indienilor?

Ofiţerul rămase cu gura căscată, atât de puţin se aşteptase la o ast-fel de întrebare. Dar, îşĭ aduse îndată aminte că era american, şi'şĭ recăpătă tot sângele rece.

— Boomerul-şef! strigă dânsul cu putere.

Agentul principal al companieĭ de colonizare, se prezentă la moment.

— Unde este actul de cumpărătoare al teritoriuluĭ? întrebă ofiţerul.

Boomerul scoase din buzunar un portofoliŭ, şi din acesta două hârtiĭ.

— Iată cele două acte semnate, unul de şeful Comanşilor şi cel-l'alt de şeful Apaşilor, zise dânsul, întinzând hârtiile comandantuluĭ.

Acesta le examină cu atenţie şi luând una dintre ele, o întinse şefuluĭ indian.

— Nu este semnătura ta aicĭ?

Şi îĭ arătă un triunghiŭ, care era în partea de jos a actuluĭ.

— Ba da, răspunse indianul.

— De alt-fel, observă boomerul, teritoriul Apaşilor a maĭ fost colonisat şi acum un an; şeful trebue să ştie lucrul acesta. Tot aşa s'a petrecut şi cu ţinutul Comanşilor.

— Comanşiĭ sunt nişte femeĭ, ripostă şeful; Apaşiĭ sunt nişte războinicĭ de elită.

Ofiţerul îşĭ dădea toate silinţele pentru a rămânea mereŭ liniştit, în rolul să de diplomat.

— Atuncĭ, pentru ce viĭ să protestezĭ? Nu ocupăm noĭ oare un ţinut pe care tu singur ni l'aĭ vândut de bună voe? întrebă dânsul, cu vocea tremurătoare.

— Războinicii Apaşĭ aŭ vândut, dar feţile galbene n'aŭ plătit, răspunse cel-alt, mereŭ nepăsător.

Ofiţerul nu maĭ putu să se stăpânească.

— Minţĭ! strigă dânsul, furios. Tribul tăŭ a primit atâtea puştĭ, câţĭ răsboinicĭ muriră, şi atâtea cuverturĭ, câţĭ bărbaţĭ, femeĭ şi copiĭ aveţĭ.

Şi cu o mişcare maşinală, necugetată, îşĭ ridică sabia.

In faţa aceste insulte, apaşul nicĭ nu tresări, părea că nicĭ nu văzuse gestul de ameninţare al ofiţeruluĭ.

Fără nicĭ o izbucnire, cu vocea destul de liniştită, răspunse :

— Oameniĭ cu faţa palidă, aŭ spus Vulturuluĭ-negru, că 'l vor da pentru fie-care războinic din tribul săŭ, de atâtea orĭ câte o sută de dolarĭ, câte degete are la amândouă mâinile; când Vulturul-negru porneşte la răsboiŭ, aceia carĭ îl urmează sunt aşa de numeroşĭ, câte zile trec în timpul cât luna îşĭ arată de două-spre-zece orĭ figura-ĭ rotundă; feţele palide aŭ scris lucrul acesta pe hârtie; dacă mânia nu turbură ochiĭ aceluia care este comandantul răsboinicilor lor, să citească.

«Vulturul-negru nu ştie să citească.

— By God! murmură ofiţerul, după ce ceti, aproape ruşinat de furia sa; omul acesta are departe: teritoriul a fost vîndut cu suma de treĭ sute de miĭ de dolarĭ.

— Eĭ bine! goddam! domnule boomer-şef, mi se pare că...

Agentul începu a râde.

— Domnule comandant, teritoriul n'a fost cumpărat cu banĭ numărătorĭ; a fost stimat la suma de 350.000 de dolarĭ, pe care «Indian office» îĭ va scoate din vînzarea loturilor de pământ.

Suma aceasta, va fi vărsată, cum se obicinueşte tot-d'a-una, nu în mâinile indienilor, ci în casa societăţeĭ. Societatea va administra baniĭ, şi nu le va vărsa de cât procentele, sub formă de haine, arme şi proviziunĭ de toate soiurile.

— Aĭ auzit? întrebă ofiţerul, care nu înţelesese nimic din aceartă socoteală de bancă, cu totul specială.

— Vulturul negru aşteaptă, răspunse cel-alt, cu aceiaşĭ linişte.

— Dute dracului! Peste câte-va momente, tunul va da semnalul şi emigrantiĭ vor ocupa terenul.

Şi aşa am întârziat cu o jumătate de oră.

Fără să răspundă, şeful Apaşilor îşĭ întoarse brusc calul, şi porniĭ spre războinicii săĭ.

Strigăte furioase relatară această reîntoarcere, şi Apaşiĭ porniră în galop. Trecând pe la o distanţă de vre-o patruzecĭ de metri de trupele americane îşĭ descărcară cu toţiĭ armele.

Cincĭ-zecĭ de oamenĭ căzură pentru a nu se maĭ ridica.

Atacul fusese aşa de brusc, aşa de repede, în cât soldaţiĭ federalĭ nicĭ n'avură timpul să răspundă.

— Lăncile la arme!.. Şarjaţĭ!.. urlă comandantul.

Lăncile luciră sub soare, şi patru sute de dragonĭ, porniră într'o şarjă furioasă.

Executând îndată o mişcare de strategie, Apaşiĭ se despărţiră în două, şi îndrăzneţĭ pînă la temeritate, salutară trupa federala cu o nouă salvă şi maĭ ucigătoare de cât cea dântâĭ.

Voiaŭ să repete aceiaşĭ manevră. Despărţiţĭ la rîndul lor în două corpurĭ, veniaŭ drept spre eĭ, cu iuţiala uneĭ săgeţĭ.

Strategiştĭ de forţă, indieniĭ se uniră repede într'un singur corp, şi-şĭ continuară fuga.

Cursa fuse de o jumătate de oră, fără ca vre-unul dintre luptătorĭ să dea semne de obosială.

In treĭ-zecĭ de momente caiĭ străbătusesă treĭ-zecĭ de chilometriĭ.

In sfârşit, dragoniĭ eraŭ aproape să ajungă în contact cu fugariĭ.

— Ura!.. hip!.. hip!.. Ura!..

Masacrul avea să înceapă.

O ultimă sforţare, şi Apaşiĭ câştigară din noŭ câte-va zecĭ de metriĭ de distanţă. Apoĭ, se opriră pe neaşteptate, şi întorcându-se cu un gest de victorie, strigară :

— Mezica!.. Mezica!..

Era frontiera.

Indieniĭ eraŭ în partea teritoruluĭ lor, care aparţinea Mexiculuĭ. Eĭ se credeaŭ acum în siguranţă.

Trupele federale îşĭ încetiniră cursa; urmă un moment de îndoială.

— «Forward»! mugi comandantul, care nu găsia de cuviinţă să se oprească în faţa unuĭ asemenea nimic.

Dragoniĭ plecară înainte.

Apaşiĭ ajunseseră la picioarele uneĭ coline.

Ne maĭ avînd timp să şĭ încarce puştile, le aruncară şi-şĭ apucară arcele.

Dar era prea târziŭ!.. Americaniĭ eraŭ lângă dînşiĭ.

— Foc!

Comanda aceasta fusese dată în limba franceză, şi după o clipă, patru detunărĭ răsunară. Patru cavalerĭ căzură împreună cu caiĭ lor, provocând şi căderea celor de prin prejur.

Fu o clipă de răgaz pentru Apaşĭ.

(Va urma)

MUNTELE INFERNAL

In ziua aceea ne întâlnisem cu douĭ negustorĭ din Catamarca, oraş spre care ne îndreptam şi noĭ, împreună cu un

convoiŭ de «borracha» (cauciuc), de coaje de chinină şi de salsă.

Sub conducerea a doui oameni experimentaţi, mersul celor două caravane se executa cu repeziciune, căci era vorba ca până la orele două după amiazi «puncul» Ocobamba şi muntele «Infernal» să fie lăsaţi în urmă.

Acolo era unul dintre cele mai de temut ţinuturi ale Perului.

Acest drum greŭ ar fi fost făcut în timpul potrivit, dacă nu ne-am fi întâlnit cu o caravană care venea în sens invers. Cum se obişnueşte în asemenea împrejurări, a trebuit să ne oprim şi să descărcăm mărfurile de pe catârii noştri, operaţie care a provocat o mare întârziere.

Din instinct, fără ca să le fi îndemnat cine-va, animalele se grămădiră spre unul dintre pereţii stâncoşi, de oare-ce în cea-l'altă parte era o prăpastie adâncă.

Locul liber pentru trecere n'avea o lăţime mai mare de cât un metru; trebuia să mergem cu cea mai mare băgare de seamă, pentru că cel mai mic pas greşit ar fi putut precipita în prăpastie şi oameni şi animale.

Când am pornit spre această cale grea, cerul începuse să se decoloreze şi să devie întunecat. Era ora unu după amiazi şi începusem a crede că «Cerro Infernal», în sinuosităţile căruia ne angajasem, avea să fie străbătut mai înainte de începutul furtunei zilnice. Dar înfăţişarea tăcută a şefului Garmendia şi feţele îngândurate ale tovarăşilor săi ne făcură să presimţim că o primejdie ne ameninţă.

Cerul se întuneca din ce în ce tot mai mult şi norii păreaŭ că voesc să ne învăluiască.

De odată începură să răsune zgomote îngrozitoare; în acelaşi timp fulgere ţâşniră din muntele infernal.

Natura avea să ne dea spectacolul unuia dintre cele mai triste şi în acelaşi timp mai grandioase fenomene ale sale.

Zăream înaintea noastră, la o distanţă de vre-o sută de paşi, punctul în care trecerea devenea mai largă, când de o dată vântul se ridică în vârtejuri furioase, zdrobind totul în calea sa. Arborii eraŭ zmulşi de la locurile lor ca nişte simple floricele.

Apoi tunetul îşi amestecă glasul săŭ teribil cu acela al uraganului.

Tremurând de spaimă, animalele se opriseră în loc. Un moment ele părură resemnate soartei pe care le aştepta. Dar aproape îndată se apropiară unele de altele şi se alungiră la pământ, ştiind bine că în modul acesta vor putea rezista mai bine furtunei.

Noi am făcut acelaşi lucru. Era şi timpul. Teribilul «Cerro Infernal» părea un vulcan în clocot. S'ar fi zis că o artilerie puternică începuse bombardarea unei cetăţi şi că asediaţii răspundeaŭ cu furie. Aşa de teribil se amestecaŭ zgomotele tunetelor cu acelea produse de arborii şi pietrele prăbuşite în prăpastie.

Timp de două ore continuă acea teribilă încrucişare de fulgere, acea groaznică îngrămădire de detunături, cari te făcea să crezi în prăbuşirea boltei cereşti.

Un animal şi un om se rostogoliră în prăpastie; auzirăm două strigăte desperate, privirăm un moment două corpuri suspendate d'asupra abizului şi în urmă glasul furtunei acoperi totul.

Violenţa vântului era aşa de mare, în cât în fie-care moment ne aşteptam la vre-un noŭ accident. De alt-fel asemenea episoade sunt foarte dese în Cordilieri, de oare-ce asemenea furtuni aŭ loc regulat în fie-care zi. Aşa este America intertropicală.

In sfârşit teribilul uragan păru că voeşte să înceteze; norii se împrăştiară şi un ultim tunet bubui de-alungul muntelui.

Ploaia încetă şi soarele se ridică radios d'asupra naturei dezolate.

Aplecaţi d'asupra prăpăstiei, cu urechia aţintită, strigarăm cu voce puternică:

— Pedro! Pedro!..

Peste un moment o voce slabă ne răspunse.

După cum prevazusem, Pedro nu căzuse în fundul prăpăstiei, unde şi-ar fi zdrobit corpul, ci pe un fel de proeminenţă apropiată de suprafaţă.

Dar acest colţ de pământ era aşa de îngust, în cât bietul om nu putea face nici un fel de mişcare.

Două fringhii fură înodate repede şi ne pregăteam să asigurăm salvarea prietenului nostru, când un strigăt teribil de durere se ridică din abis.

Ce se întâmplase?

Doui vulturi cari îşi aveaŭ cuibul pe acolo începură atacul victimei.

In timpul acesta un al treilea tovarăş se delecta cu poftă ciupind din corpul bietului măgar, care zăcea lipsit de viaţă.

Din fericire însă, teribilele pasări n'avură timpul să-şi facă pofta; fringhia ajunse până la mâna nenorocitului, care şi-o înfăşură în jurul corpului şi fu tras la suprafaţă.

Işi făcuse o rană la coastă care fu uşor vindecată.

Multă vreme după aceea însă, Pedro povestea cu groază teribila aventură din munţii Cordilieri, când fusese aproape de moarte

Cât despre noi, a doua zi abia dacă ne mai aminteam despre Muntele Infernal; America este bogată în tot soiul de întâmplări sensaţionale, cari nu-ţi daŭ răgaz să te opreşti prea mult asupra aceluiaşi lucru.

Didi.

CAPRICIILE COCHETĂRIEI

Pe coasta Coromandel, tinerele fete tamule, nu se arată streinilor de cât împodobite ca nişte divinităţi.

Chiar familiile sărace păstrează cu gelozie podoabe strălucitoare, ornamente diferite, lăsate de străbuni, ornamente de aur şi de argint.

Intocmai ca sub împăraţii din Orient din secolul al 5-lea, femeile nu se mulţămiaŭ să poarte la urechi cercei strălucitori; ele îşi atârnaŭ bijuterii chiar şi la picioare.

In jurul picioarelor, tinerele femei tamulte poartă inele greoae asemănătoare cu rediţele algerienelor.

Şi fie-care dintre degetele picioarelor, după cum se vede din ilustraţia noastră, este împodobit cu inele bogate. Unele dintre aceste inele sunt aşa de mari, în cât cântăresc câte cinci kilograme; vĕ închipuiţi cât de uşor trebue să păşească femeile tamule.

Fără a fi tamulii, străbunii noştri îşi mai amintesc încă de vreme când se purtaŭ lanţuri de ceas care aveaŭ o greutate de mai multe kilograme.

Femeile romane de asemenea aveaŭ o foarte mare patimă pentru bijuterii, şi de şi nu le era îngăduit să iasă în oraş prea mult împodobite, se găteaŭ cu bijuterii când eraŭ singure în camerile lor.

In nici o epocă însă, nu s'a ajuns cu gustul şi capriciul bijuteriilor, până la extravaganza femeelor tamule. Poate că, viitorul să aducă şi pe la noi asemenea mode.

Doamne fereşte!

Bonbon.

Către cititorĭ

Anunţăm pe cititoriĭ noştri că vom publica bucuros orĭ-ce articole interesante privitoare la călĕtoriĭ saŭ vînătorĭ, în ţară saŭ strĕinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate redacţiuneĭ «Ziaruluĭ Călĕtoriilor», str. Brezoianu 11, Bucureştĭ.

CÂŞTIG MARE

Representanţĭ capabilĭ, funcţionarĭ, etc., îşĭ pot dobândi un frumos câştig accesoriŭ, scriind:

Agenţieĭ de Publicitate „Presa" Bucureştĭ pentru S. B. No. 20.

Magazinul General de Musică

LA HARPA

Bucureşti, Strada Colţeĭ No. 5

Cel maĭ mare depozit de

Gramofoane americane

cu renumita marcă «The Har», şi

INSTRUMENTE MUSICALE

Preţurile cele maĭ reduse

Cataloage gratis

Pfaff - I. J. RESSEL

BUCURESCI

Str. Carol No. 14

cel maĭ mare depozit de

Maşinĭ de cusut

înzestrate cu aparatul de brodat, avênd mers uşor şi iute prin noua invenţiune patentată şi fără sgomot.

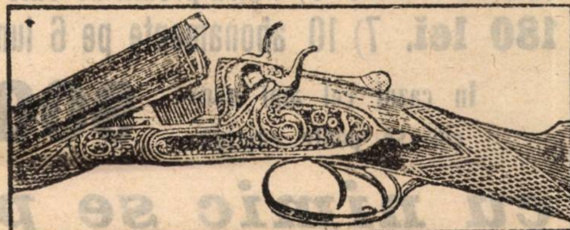
«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezintant al renumitelor fabricĭ de automobile «de Dion Bouton» şi biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat orĭ-ce sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE şi AUTOMOBILE, precum şi pentru **arămuit nichelat şi emailat.**

SĂBII se nichelează cu preţurĭ reduse. — Atelier special pentru colţuit, gravat, plisat, soleil şi evantail.

Reclama este sufletul comerciuluĭ

MARELE MAGAZIN DE ARME

Bucureştĭ Cal. Victorieĭ, 44 **B. D. ZISMAN** Suc. Craiova **St. Unireĭ 48**

Furnisor al Curţeĭ Regale

are onoare a aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele din toată ţara, că a înfiinţat în magazinul sĕŭ o secţiune specia de

PUŞTI pentru pădurarĭ

lucrate special pentru acest magazin şi fiind de o construcţie solidă şi

— PREŢURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230 —Puşcă cu capsă, cu o ţeavă, leĭ	15
Model No 285.—Puşcă cu capsă, cu douĕ ţevĭ. solidă. recomandabilă, leĭ	30
Model No. 236.—Puşcă cu capsă, cu douĕ ţevĭ. oţelurile înainte foarte solidă, funcţionare admirabila, model f. recomand.	40
Model No. 133.—Puşcă foc central, cu o ţeavă, sistem «Mauser. cal. 12 saŭ 16, robustă, recomandabilă, leĭ . .	30
Nodel No. 101.—Puşcă foc central, cu douĕ ţevĭ, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoaşe, cocoaşele punêndu-se singure la piedica de siguranţă, m. solid, leĭ . .	55
Model No. 1103.—Puşcă foc central, cu douĕ ţevĭ, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoaşe, cocoaşele punêndu-se singure la piedica de siguranţă. oţelurile înainte (armă de reclamă a magazinuluĭ), puşcă recomand., leĭ	65

Preţurile sunt reduse, fixe şi se înţeleg numaĭ cu banĭ gata.—Expediţiunĭ în toată ţara.—Comandele se efectuiază în ziua primireĭ.

Dacă voiţĭ să CÂŞTIGAŢI O AVERE COLOSALA?

Grăbiţi-vĕ de a vĕ abona la ziarul

UNIVERSUL

Cel maĭ rĕspândit din întreaga ţară

Cel maĭ bine informat şi cel maĭ în corent cu întreaga mişcare politică, economică şi financiară din ţară şi din strĕinătate.

Care are corespondenţĭ specialĭ în: Paris, Berlin, Londra, Viena, Budapesta, Roma, Sofia, Constantinopol, etc.

 Singurul Ziar independent şi impartial

Cu începere dela 15 AUGUST 1907, ziarul „UNIVERSUL" dă următoarele însemnate premiĭ la abonaţiĭ sĕĭ:

1) Un mare premiŭ de **1500 leĭ**. 2) 2 premiĭ de câte **250 leĭ**. 3) Treĭ lozurĭ întregĭ ale Lotĕrieĭ de Stat Român purtând No. 52.583, 52.594, 52.599. 4) 5 premiĭ de câte **100 leĭ**. 5) Patru premiĭ de câte **40 leĭ**. 6) 10 abonamente pe un an la „Universul" **180 leĭ**. 7) 10 abonamente pe 6 lunĭ **91,50**. 8) 10 abonamente pe 3 lunĭ **46,50**.

In cazul cel maĭ norocos se poate câştiga **900,000 LEI** ast-fel că se pot cumpĕra Palate şi Moşiĭ.

cu nimic se poate câştiga o avere enormă!

— UNIVERSUL pregăteşte frumoase surprize numeroşilor sĕĭ cititorĭ —

Pe lângă acestea abonaţiĭ vor maĭ primi gratis un frumos roman intitulat

Fiul luĭ Ludovic XVI sau copilul rege

Tipărit înadins pentru abonaţiĭ ziaruluĭ „Universul".

De asemenea toţĭ abonaţiĭ primesc gratuit «Universal Literar» ziar sĕptĕmânal, care conţine, pe lângă o bogată materie literară şi o frumoasă ilustraţie în culorĭ.

Abonamentele la UNIVERSUL sunt excepţional de eftine:

Pentru un an leĭ 18, Pentru 6 lunĭ leĭ 9,15. Pentru 3 lunĭ 4,65

Abonaţiĭ, spre a participa la tragerea premiilor de maĭ sus vor primi: Pentru un an 25 bonurĭ de premiĭ. Pentru şease lunĭ 10 bonurĭ de premiĭ. Pentru treĭ lunĭ 3 bonurĭ de premiĭ.

Anul IX. — No. 537. | 10 Banĭ în toată ţara | Miercurĭ 22 August 1907

ZIARUL CĂLĂTORILOR

SI AL INTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 5. — pe an în toată ţara
« 2.60 « 1/2 « « «

Redacţia şi Administraţia :
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĔTORILOR
apare o dată pe săptămână
— MARTEA —

O dramă în Sumatra. — (Vezĭ pag. 2088).

O DRAMA IN SUMATRA

Staţionam în dreptul capuluĭ Dalu, pentru a supraveghia estuarul Indrargiri, unde fuseseră semnalaţĭ nişte piraţĭ malejĭ şi unde, după bănuelile noastre, era şi centrul lor de operaţie.

Eraŭ doui anĭ de când călătoream fără întrerupere pe bordul «Vilhelmineĭ», încrucişetor cuirasat de 400 de tone, cu gradul de locotenent şi cu toate acestea era prima călătorie pe care o făceam în Indiile neerlandeze.

Luasem hotărîrea ca îndată ce voiŭ fi ajuns în Sumatra, să mă folosesc de împrejurare pentru a întreprinde o vânătoare de orangutanĭ, vânătoare care îmĭ fusese descrisă ca una dintre cele maĭ emoţionante şi maĭ bogate în peripeţiĭ pasionante.

De aceea, îndată ce încrucişetorul a aruncat ancora în baia Dalu, am cerut voe comandantuluĭ Von der Rapaërt şi am debarcat împreună cu locotenentul Loësch şi cu sergentul Moëler.

Ne trebuiră treĭ ore pentru ca să urcăm în şalupă cursul Hidrargiri pînă la satul Hungat, de unde am recrutat v e-o zece indigenĭ carĭ aveaŭ să ne conducă pînă la baza munţilor Meratri, unul dintre principalele şirurĭ ale lanţuluĭ central care strabate Sumatra de la nord-vest la sud-est.

In căutarea orangutanuluĭ

Inarmaţĭ cu carabine perfecţionate şi încărcate cu gloanţe explosibile, ne-am aventurat curând în pădure.

Vegetaţia era atât de bogată, în cât cea maĭ puternică descriere nu v'ar putea da de cât o slabă imagină.

Inaintăm cu multă greutate, fiind nevoiţĭ mereŭ să înlăturăm stufişurile prea dese şi ramurile copacilor.

Câte odată unele crengĭ ne loveaŭ cu brutalitate în faţă, cauzându-ne rănĭ destul de dureroase,

Cu toate acestea, pătrunşĭ de dorul plăcerilor cinegetice, mergeam mereŭ înainte, fără a băga în seamă oboseala, nicĭ durerea.

Peste puţin hainele noastre eraŭ prefăcute în zdrenţe.

Pe la orele patru seara ne-am oprit într'o poiană minunată, înconjurată de jur-împrejur de arborĭ giganţĭ.

Pe când ne ridicam cortul, căcĭ aveam de gând să petrecem noaptea acolo, călăuzele noastre indigene plecară pentru a explora împrejurimile.

Pe la orele şease, tocmaĭ când ne pregăteam să ne punem la masă, Longtuc, şeful indigenilor, veni să ne anunţe că descoperise urmele unor orangutanĭ la o distanţă de treĭ mile.

După ce ne examinarăm cu îngrijire armele, căcĭ viaţa ne era acum primejduită, plecarăm împreună cu Lonfuc, care ne conduse prin nişte stufişurĭ şi maĭ dese încă de cât cele pe carĭ le străbătusem pînă atuncĭ.

Era maĭ mult de o oră de când mergeam ast-fel, cu urechile mereŭ aţintite, de teamă ca nu cum-va să ne găsim pe neaşteptate faţă în faţă cu teribilul animal pe care voiam sa'l vânăm, când de odată Longfuc se opri şi întorcându-se spre mine, îmĭ zise cu voce înceată:

— Priveşte!..

Şi cu degetul arătă un banan imens. Apoĭ, neputându-şĭ opri emoţia, adăugă:

— Este bărbatul!..

Mi-am încordat privirea şi printre ramurile enorme ale copaculuĭ gigant am zărit o fiinţă monstruoasă care şedea călare pe o ramură.

Nimic n'ar putea da o idee exactă despre aspectul pe care îl prezenta animalul, care ne observa cu capul întins în spre noĭ.

Corpul săŭ gigantic, acoperit peste tot cu un păr lung, brun închis, aproape negru, era terminat printr'un cap masiv, cu falcile proeminente.

Ochiĭ săĭ, carĭ străluceaŭ în fundul orbitelor ca nişte focare, dădeaŭ feţeĭ sale hidoase nişte reflecte sinistre.

Răpit de o maimuţă

— Ah! spăimântător animal! esclamă tânărul meŭ tovarăş,—sergentul,—şi furios de a ne fi arătat atât de fricos, se repezi înainte, cu intenţia de a ataca animalul. Nicĭ unul dintre noĭ nu maĭ avu timpul să-l oprească.

Când fu la o distanţă de cincĭ metri de orangutan, ridică carabina, ochi şi, pentru a fi maĭ sigur că n'avea să'şĭ greşească lovitura, îşĭ sprijini arma de un copac. Apoĭ trase.

Un muget teribil umplu pădurea şi o masă informă se rostogoli la picioarele bananuluĭ.

Dar vaĭ! în acelaş moment nenorocitul nostru tovarăş fu ridicat de la pământ, şi dispăru printre ramurĭ.

Ce se întâmplase? Era soţia monstruluĭ, care stătuse ascunsă în frunziş şi care alergase să'şĭ răzbune tovarăşul.

Nenorocitul sergent, simţindu-se strîns ca într'un cleşte de fer şi atras de o putere invizibilă, scoase un strigăt teribil.

Cu toată primejdia prin care treceam, 'ĭ-am alergat îndată în ajutor.

Dar maimuţa dispăruse împreună cu dânsul printre crengĭ şi nu-ĭ maĭ vedeam acum pe nicĭ unul.

— Ce trebuia să facem oare, pentru a ne scăpa tovarăşul? Aceasta era întrebarea teribilă pe care ne-o puneam.

— Il vom maĭ găsi oare viŭ?

M'am întors spre tovarăşul meŭ, locotenentul Loesch, dar dînsul părea şi maĭ încurcat de cât mine.

Acum, ţipetele desperate ale nenorocituluĭ sergent, încetaseră; după un moment zărirăm maimuţa, care 'şĭ ţinea victima de un picior, cu capul atârnat în vid, sărind din creangă în creangă, pentru a încerca să treacă într'un acadu vecin.

Desnodământ fericit

Cu un fel de impulsiune necugetată, am ridicat carabina şi am tras asupra monstruluĭ tocmaĭ în momentul când ridicase piciorul pentru a păşi într'o altă ramură.

Animalul scoase un urlet teribil, care zgudui toată pădurea, şi se rostogoli din creangă în creangă, fără să'şĭ părăsească prada.

Amândouă corpurile căzură la picioarele copaculuĭ, într'o amestecătură spăimântătoare.

Maimuţa, întinsă pe spate, acoperea în întregime corpul nenorocituluĭ Moeller.

Dar peste o clipă braţele monstruluĭ bătură aerul convulsiv, ca şi cum ar fi voit să caute un punct de sprijin. Maimuţa avea o rană puternică în omoplat.

Dar rana aceasta nu era mortală, căcĭ animalul reuşi să se ridice în labe şi cu o furie nebună se pregătea să zdrobească craniul nenoroci teĭ sale victime.

In acceaşĭ clipă Loesch, care se apropiase neobservat, descărcă carabina în gura monstruluĭ. De astă-dată lovitura era mortală; cu toate acestea maimuţa maĭ avu încă destulă putere pentru a se repezi asupra locotenentuluĭ şi a-l rostogoli la pământ.

Dar aceasta era ultima sforţare; peste un moment fiarz zăcea neînsufleţită alăturĭ de tovarăşul existenţeĭ sale.

In timpul aceste scene teribile, care avusese durata uneĭ singure clipe, mă repezisem spre tovarăşul meŭ.

Din fericire, de şi faţa îĭ era însângerată, dînsul nu primise nicĭ o rană importantă.

Atuncĭ, asigurat din partea aceasta, m'am repezit în spre sergent.

M'am aplecat spre pieptul luĭ şi care nu'mĭ fu bucuria când am văzut că maĭ respiră încă.

— Trăeşte! Loesch! Vino repede!

Locotenentul, după ce'şĭ spălase faţa de sânge, veni repede spre mine.

Cu uimire puturăm constata că nicĭ unul dintre membrele sergentuluĭ nu era fracturat. Avea numaĭ câte-va rănĭ destul de îngrijitoare, dar nicĭ una dintre ele nu arăta să fie din cale-afară gravă.

Am bătut supărat din palme. Indigenii cari în tot timpul luptei stătuseră ascunşi, alergară îndată.

O targă fu construită repede şi tovarăşul nostru fu transportat cu băgare de seamă până la campament.

A doua zi când am ajuns pe bordul «Wilhelminei», medicul vasului ne-a liniştit, declarându-ne că peste o lună rănile bolnavului aveaŭ să fie complect vindecate.

Nu mai este nevoe să vĕ spun că adusesem cu noi trofeele: pielea şi capetele oribilelor animale!

Aceasta este povestirea pe care mi-a făcut-o locotenentul Van den Kerchove, când m'am întâlnit cu dînsul la Colombo şi am discutat împreună despre maimuţele din Samatra şi Borneo.

S. de Anery

RĂZBUNAREA CEREŞTILOR

Până în ultimele timpuri, pentru cei mai mulţi dintre noi, Chinezii n'aŭ fost decât nişte oameni de culoare galbenă, purtând nişte rochii lungi şi o coadă tot aşa de lungă la spate.

Despre vechea civilizaţie a fiilor lui Han, despre artele, despre moravurile şi despre filozofia lor, nu ştiam saŭ nu voiam să ştim nimica.

Cu toate acestea, nu este popor care ar fi mai demn să atragă atenţia lumei, de cât acela care s'a desvoltat despreţuind răsboiul, onorând munca şi actele frumoase şi practicând virtuţile familiare.

In timpurile în cari strămoşii noştri nu eraŭ de cât nişte barbari cari nu se gândeaŭ de cât la masacre şi la cuceriri, fie pentru o glorie deşartă, fie pentru pradă, Chinejii cunoşteaŭ ceramica, sericicultura, descoperiseră busola, şi întrebuinţaŭ procedee agricole înaintate, la cari nici până astăzi încă n'aŭ ajuns ţăranii ţărilor europene.

Ceia ce întârziază foarte mult modernizarea Chinei, este teribila complicare a alfabetului, compus din nu mai puţin de cât 40 000 de caractere deosebite.

Iţi trebue o viaţă întreagă pentru a descifra toate aceste semne— ideografice la origină, cari sunt grupate în jurul a 214 chei saŭ tipuri radicale. Spiritul este zdrobit înainte de a putea ajunge la studii mai fecunde.

In loc de a fi impus Chinejilor coada pe care o poartă la spate, primii împăraţi mandciurieni ar fi făcut mult mai bine, să le impue vre-un alfabet împrumutat de la vre-o rasă străină, care să nu conţie mai mult de trei-zeci de semne.

Teribilul destinator al cărţilor vechi, Chi-Hoang-ti, a presimţit necesitatea unui noŭ alfabet; doar acel pe care ministrul Li-Tse, l'a creiat din ordinul săŭ, n'a avut succes de cât în lumea oficială.

Ar trebui o invenţie adîncă, care să dea şi chinezilor putinţa de a-şi exprima cu uşurinţă gândurile.

Primele caractere ale chinezilor, ca acele ale tuturor popoarelor vechi, şi mai cu seamă că acele ale Egiptenilor, fuseseră nişte imagini, foarte grosolane bine înţeles, dar ori cum, lesne de recunoscut. Aşa de exemplu, soarele, pe ţărmurile lui Hoang-Ho ca şi pe acele ale Nilului, era reprezentat printr'o circonferinţă cu un punct la mijloc, etc.

Când aŭ trebuit să se indice raporturile dintre fiinţe şi lucruri, fără îndoială că aceste semne representative aŭ trebuit să fie complicate. De exemplu «dimineaţa» a fost reprezentată prin imaginea soarelui pusă deasupra unei linii orizontale. Ideia luminei a fost redată prin alipirea imaginilor soarelui şi a lunei. Pentru idei abstracte, ca «frumosul binele, raiul, timpul», aŭ trebuit să altereze imaginele primitive, adăugându-le semne liniare.

Cu toată teribila piedică pe care un asemenea alfabet a adus-o dezvoltărei literaturei, tot literatura chineză este cea dintâi din Asia. Ea nu cuprinde mari epopei ca «Iliada» saŭ ca «Romayana», pentru că Chinezii nu sunt un popor războinic ca Arii. «După cum se poate fabrica un cui, cu ori-ce bucată de fer pe care o găseşti în drum, zice un proverb chinez, tot aşa poţi face un soldat din ori-ce destrăbălat». Părerea aceasta este cu atât mai răspândită în China, cu cât soldaţii, prost nutriţi, şi foarte neregulat plătiţi, pentru ca să nu moară de foame, sunt siliţi să se transforme în piraţi şi să trăiască din munca altora.

Poezia chineză este foarte bogată, cu toate că puţin variată, necelebrînd nici o dată războiul epopeia lirică este exclusă, ca şi cea dramatică.

Dulce, elegantă şi monotonă, poezia chineză cântă în locul luptelor, artele paşnice, virtuţile familiare amiciţia şi cultul străbunilor.

Cultul acesta al străbunilor, este chiar dezvoltat într'o măsură prea mare; chinezii nu se mulţumesc cu raportul pe care-l datorează acelora care nu mai sunt. Ei imită cu servilitate trecutul, cântând triumful tradiţiei, şi prin urmare triumful rutinei asupra spiritului de iniţiativă şi de progres.

Teatrul, foarte popular în China, numără sute de opere. Comedii de caracter, ca «Avarul» lui Moliere, şi farse foarte bine reuşite, apar la lumina rampei, destul de adesea. Operile acestea ne dovedesc unitatea sufletului omenesc, în mediurile cele mai diferite.

Chinezul este din firea lui observator, iubitor de amănunte pînă la exagerare.

Se ştie povestea unui croitor chinez, care primind să facă o pereche de pantaloni de comandă, după o păreche veche care era uzată şi ruptă, a lucrat originalul în tocmai după copie, spunând clientului uimit că a avut foarte mult de lucru la partea pe care trebuia s'o facă ruptă!

Un asemenea popor, trebue să aibă şi spiritul critic, spiritul de satiră. Ziarele şi revistele, care de abia acum încep să apară în cerescul imperiŭ, ne fac dovada acestui lucru.

Caricatura şi desemnul aŭ început să se dezvolte cu paşi repezi.

O caricatură recentă chineză, se ocupă de trista reputaţie pe care şi-a făcut-o o fabrică de mezeluri din Chicago.

Bărbaţi şi femei muncesc cu activitate pentru sporirea averei patronului. In josul gravurei, în nişte panere mari se puteaŭ vedea, cadavre de oameni, capete, mâni, care sunt introduse în maşini, pentru ca împreună cu carnea animalelor, să formeze mezelurile puse în consumaţie.

Duelul, căsătoria, şi multe alte instituţii europene, sunt de asemenea ridiculizate; caricatura chineză este foarte fină, prezentând nişte lucruri dulci, care înveselesc ochiul.

Ziarele chineze sunt încă puţin numeroase; nimeni nu îndrăsneşte să vorbiască cu voce tare, pentru că inovatorii primesc nişte pedepse teribile.

Dar trebue să recunoaştem că imperiul chinez a început să se mişte în sensul progresului european. In curând China va căpăta o nouă organizaţie intelectuală şi socială.

Industrialismul modern, cu toată activitatea, cu toate bunurile şi relele lui, va pătrunde forţat şi la dînşii; şi atunci, europenii vor avea a se teme într'un mod serios de concurenţa acestor oameni muncitori şi puţin pretenţioşi, care se mulţumesc cu o mână de orez şi cu un pahar de ceai.

E de prevĕzut că o transformare economică se va produce în lumea albă.

Toţi savanţii care s'aŭ ocupat de aceastâ chestiune, aŭ prezis că aşa se vor petrece lucrurile.

In provinciile meridionale ale imperiului, s'a început o mişcare de transformare a imperiului; prin urmare, scriitorii pot să-şi pregătească pînă şi desemnatorii creionul!.. O eră nouă se va deschide în curînd... Vom avea spectacolul lumei galbene civilizate, păşind alături de lumea albă, şi silindu-se s'o tropească!

Rămâne de ştiut dacă va reuşi.

Didi

PIEILE ROSII IN REDINGOTĂ

ALTĂ DATĂ SI ACUM

Ce s'aŭ făcut Pieile-Roşii din America septentrională, descendenţii mândrelor triburi de vînători şi războinici cari cutreeraŭ marele continent, de la cursul superior al lui Makenzie, până în Texas?

Oare a dispărut cu totul rasa aceea pe care aŭ celebrat-o Fenimore Cooper,

Gustave Aymard şi căpitanul Mayne Reid? Sunt departe astăzĭ frumoasele zile de romantizm, în care Siuxiĭ, Delawaiiĭ, Şeĭsniĭ şi Pieile-Negre, plecaŭ la vânătoare de capete europene.

Sunt uitate şi patriarchalele Wigwamurĭ în carĭ blândele squans, soţiile-sclave, preparaŭ cina tribuluĭ.

Industrialismul modern şi agricultura, cu ajutorul maşinelor perfecţionate pe carĭ le posedă, aŭ cucerit vastele câmpiĭ americane.

Altă-dată

Cu toate acestea maĭ există încă ţintuiţĭ în teritoriul rezervat, curprins între Kansas şi Missurĭ la nord, Arkansas la est, Texas la sud, şi Oklahoma la vest, vre-o 200 de miĭ de locuitorĭ, uniĭ de cea maĭ pură rasă indiană, alţiĭ meteşĭ.

Uniĭ sunt resturile Cherokeilor, a Koctavilor, a Osagilor, a Seminolilor, a Paionilor, a Comanşilor şi Apaşilor, etc.

Aicĭ trebue să vină cine-va pentru a maĭ auzi graiul gutural al bătrânilor războinicĭ roşiĭ.

Bătrâniĭ triburilor povestesc cu mândrie glorioasele timpurĭ de altă dată. Dar chiar şi aci solemnitatea graiuluĭ lor figurat par'că nu-şĭ maĭ are rostul; chiar şi aicĭ, în acest teren răstrîns, pe care i l'a acordat falşa milă a Santecilor, în virtutea titlurilor lor de vechĭ proprietarĭ aĭ soluluĭ!

O viaţă nouă

Din aceştĭ 200 de miĭ de locuitorĭ aĭ teritoriuluĭ indian, maĭ mult de 50.000 sunt aproape cu totul civilizaţĭ. Eĭ îşĭ câştigă într'un mod regulat viaţa, prin esercitarea uneĭ profesiunĭ. Sunt ferarĭ, mecanicĭ, lucrătorĭ agricolĭ. Eĭ aŭ reuşit chiar să se emancipeze de sub protecţia albilor.

Dintre eĭ s'aŭ ridicat şi uniĭ oamenĭ distinşĭ, scriitorĭ, savanţĭ şi predicatorĭ. Se ştie că cel maĭ liberal şi maĭ ilustru dintre preşedinţiĭ republiceĭ mexicane, viteazul Bemto Zuarez, aparţinea raseĭ indiene.

Unele dintre triburile indiene, printre care maĭ ales Comanzĭ şi Apaşiĭ, pustiaŭ fără încetare sudul Statelor Unite şi nordul Mexicului.

Asta-zĭ Apaşiĭ ceĭ maĭ teribilĭ dintre toţĭ aŭ devenit niştĭ agricultori liniştiţĭ, ducând o viaţă sedentară; iaŭ făcătoriĭ marelor oraşe europene aŭ moştenit numele lor de altă dată.

Navojiĭ şi Comanziĭ aŭ înmormîntat securea de «războĭ, şi nicĭ unul dintre triburĭ nu maĭ atacă caravanele comerciale.

Mortalitatea indienilor din Statele-Unite s'a urcat la nişte cifre spăimântătoare în ultimele timpurĭ; şi aicĭ, ca pretutindenĭ, influenţa civilizaţieĭ a fost maĭ nefastă de cât vechile încăerărĭ sîngeroase dintre triburĭ.

Prin vânătoarea oamenilor roşiĭ, prin apa de foc, prin răpirea teritoriilor, prin distrugerea vânturilor, prin foamete, rasa indiană a fost aproape exterminată.

Trebue să maĭ adăogăm şi prejudecăţile de coloare, carĭ multă vreme s'aŭ opus căsătoriilor între membri celor două rase; o schimbare, un amestec de sînge, ar fi putut aduce o nouă scântee de vitalitate bătrâneĭ rase indiene.

Spanioliĭ, cu toate spăimântătoarele barbariĭ ale «conchistadorilor» din secolul al XVI-lea, aŭ fost maĭ liberalĭ; eĭ aŭ călcat peste prejudecăţĭ şi s'aŭ căsătorit cu fetele indienilor. Clasa metişilor a devenit destul de numeroasă.

In multe părţĭ ale Americeĭ latine rasa indiană, pe care toată lumea o credea moartă, începe d'abia acum să înflorească; puţin câte puţin, indieniĭ se asimilară cu rasa albă. Elisée Reclus declară că acelaşĭ lucru se petrece şi cu polinezieniĭ din Oceania.

Din contra anglo-saxoniĭ, după ce aŭ subjugat pe aceia dintre pieile-roşiĭ carĭ scăpaseră de exterminare, i-aŭ ţinut mereŭ la distanţă.

Pionierĭ aĭ civilizaţieĭ moderne industriale, li s'aŭ părut că o unire cu aceştĭ copiĭ sălbaticĭ aĭ natureĭ ar fi tot atât de imposibilă ca o unire cu negri.

Reînvierea uneĭ rase

Abia în ultimul timp s'aŭ ridicat câte-va vocĭ filantroape în favoarea sărmanilor indienĭ, a cărora rasă era aproape stinsă.

Dar indieniĭ îşĭ vor datori salvarea maĭ cu seamă lor înşuşĭ. Mulţĭ dintre eĭ, caiĭ aŭ ştiut să-şĭ asimileze cunoştinţele şi cultura americanilor, s'aŭ pus pe lucru pentru a face fraţilor lor posibilă viaţa de rasă, transformându-le mentalitatea şi obiceiurile.

In afară de sforţările făcute pe teritoriul indian, aŭ creiat opere pentru asistenţa pieilor-roşiĭ în diferite puncte ale Uniuneĭ.

Aşa de exemplu în sudul Dakoteĭ, indianul Rember, care îşĭ maĭ păstrează şi

Astă-zĭ

astăzĭ pitoreasca sa poreclă de «Ursul repede», s'a silit să-şĭ instruiască fraţiĭ, făcându-ĭ bunĭ meseriaşĭ şi agricultorĭ.

Progresele fermeĭ pe care a creat-o dînsul, dovedesc pînă la evidenţă că rasa roşie nu este cu nimic inferioară raseĭ albe.

Acelora carĭ se arată scepticĭ de rezultatul opereĭ sale, fondatorul fermeĭ le răspunde cu toată dreptatea: «Aveţĭ răbdare şi veţĭ vedea! Oare decât timp n'aŭ avut nevoe albiĭ pentru a învăţa să lucreze pământul şi să devie ceea ce sunt astăzĭ»?

«Ursul repede» este ajutat în frumoasa sa operă de propria-ĭ soţie, o metisă mixă, care a urmat multă vreme cursurile înaltelor şcolĭ americane. Sub direc-

ţiunea eĭ, s'a creat la Pine Ridge o şcoală pentru tinerile fete indiene.

Acolo fetele învaţă a coase şi a ţese, primind în acelaşĭ timp şi oare-care noţiunĭ elementare de cultură.

Ardoarea la studiŭ a şcolarilor indienĭ a fost observată de toată lumea; spiritul lor noŭ, pare o pagină albă pe care se pot scri multe lucrurĭ. Se întâmplă cu eĭ ca şi cu eleviĭ maurĭ din şcoalele NoueĭZelande, carĭ de obiceiŭ obţin note maĭ marĭ de cât camaraziĭ lor albĭ. Se întâmplă cu eĭ ca şi cu aceĭ japonezĭ, carĭ aŭ uimit lumea întreagă prin repeziciunea cu carĭ aŭ progresat.

Se pare că rasa, bine înzestrată de natură, dar întârziată într'o viaţă leneşe şi bară de împrejurărĭ, de condiţiile mediuluĭ, de credinţele religioase, se sileşte acuma să câştige tot timpul pe care l'a pierdut.

Rasa indienilor din Statele-Unite a produs pînă acum un istoric de valoare, pe doctorul Gasman, Sinx pur sînge; un muzician distins, Francisc de Flesche, indian Omaha; un pictor renumit, Anget de Cora, descendent al vechilor şefĭ delavarĭ, şi în sfârşit un predicator, pastorul sinx Wak-Ku-Fe-Mo Ul, care este astăzĭ în capul parochieĭ Standing-Rock (Dakota).

Oare putem cunoaşte noĭ surprizele pe carĭ ni le rezervă viitorul?

Dan.

ARCHIPELAGUL MONSTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

Ultima speranţă le fusese răpită. Ce iluzie ar fi putut să-şĭ maĭ facă acuma?.. Peste câte-va momente va fi sfârşitul... Şi ce sfârşit teribil! Saŭ aveaŭ să se înece împreună cu vasul, saŭ aveaŭ să cadă din noŭ prizonierĭ în mâna duşmanuluĭ lor de moarte, nemilosul şi genialul Dick Seymour?...

Aşa dar, atâta oboseală zdrobitoare, atâtea sforţărĭ supra omeneştĭ, atâtea pericole de moarte... atâta ingeniozitate, atâta curaj, atâta bravură şi eroizm, toate acestea fuseseră zadarnice!... Destinul era prea crud!

Şi catastrofa venea tocmaĭ acum, la câte-va mile distanţă de colonia olandeză, unde fără îndoială, ar fi putut găsi un azil sigur.

Totor şi Alik se privirǎ şi se înţeleseră îndată. Pentru eĭ, situaţia prezentă, însemna moartea fără frase, fără întârziere. Afară numaĭ, dacă nu cum-va Dick Seymour n'avea să-ĭ păstreze pentru unul din acele supliciĭ, a căruia idee numaĭ este îndestulătoare pentru ca să te arunce în fiorĭ.

De pe vasul cu stindardul negru, maĭ porniră acum şi alte obuzurĭ; după un moment, Morgan se opri.

Pe o deschidere largă, marea năvălea în cascadă, umplând camerile, stingând incendiile şi provocând o nouă explozie, şi maĭ violentă încă de cât cea d'întâiŭ...

Jumătate din punte se prăbuşi şi fu aruncată în ţăndărĭ, 'n toate părţile.

Vasul se învârti în loc, şi începu să se scufunde.

— Centurele de salvare! strigă Alik, voind să maĭ încerce o sforţare disperată pentru salvarea celor două copile.

Dar era prea târziŭ! Nu maĭ aveaŭ timp să se ducă până în camera în care eraŭ aceste centurĭ.

Morgan se înclină cu bruscheţă spre bord, se ridică din noŭ pentru a se înclina spre tribord, şi a se scufunda apoĭ dintr'o dată.

Marea îl înghiţi cu o viteză teribilă. Toată agonia nu durase nicĭ două momente.

Eroiĭ noştri stăteaŭ grupaţĭ în partea din dărăt a vasuluĭ, contemplând tristul eveniment care se desfăşura în faţa lor.

Din instinct, Nelly se lipise de Totor, şi Mary de Alik.

Foarte palide, ele căutaŭ în vigoarea, în dragostea amicilor lor, o supremă întărire.

— Totor! amicul meŭ... Aşa dar s'a sfârşit... vom muri..., murmură Nelly, cu vocea zdrobită.

«Oh! când mă gândesc, mă apucă nebunia.

«Aş fi voit să trăesc mult timp, amicul meŭ, aproape de tine. Aşĭ fi vrut să trăesc în tot-d'a-una, scumpul meŭ amic...

Parizianul o contemplă lung, cu o dragoste nemărginită, şi murmură:

— Nicĭ o dată n'aşĭ fi îndrăznit să am speranţe aşa de marĭ, miss Nelly... şi viaţa pe care vom părăsi-o, mi-ar fi fost de sigur foarte dulce alăturĭ de d-ta.

— Poate, aĭ spus? Dar oare ce speranţă maĭ aĭ?

— Sper totul, sper mereŭ! Voĭ spera până la sfârşit.

Acum apa le ajunsese până la picioare, şi valurile creşteaŭ cu o iuţeală fulgerătoare.

— Alik! scapă-mă! suspină Mary.

— Totor! ajutor! exclamă Nelly, cu vocea sfâşietoare.

Merinos strânse pumniĭ, şi gemu printre dinţĭ.

— Ah! banditilor! Aşa dar, nu voĭ putea să mă răzbun!

Iachtul se scufundă cu repeziciune.

De obiceiŭ, când un vas naufragiază, rămâne oare-care timp nemişcat sub apă, până când presiunea interioară a aeruluĭ, aruncă în sus puntea.

Dar, explozia maşineĭ smulsese jumătate din spardeck, şi în scurta agonie a frumosuluĭ Morgan, nu maĭ fu nicĭ măcar acest suprem moment de răgaz.

Tineriĭ maĭ ştiaŭ că în locul în care marea înghite un vas, se formează un vălmăşag teribil, un vârtej adese orĭ mortal, care duce pe naufragiaţĭ până la adâncimĭ vertiginoase.

Eĭ voiaŭ cu orĭ-ce preţ să scape de acest vârtej.

— La catarg! strigă Alik, cu vocea vibrândă; la catarg, şi să vă ţineţĭ bine.

Şi apucând-o cu mâna strigă pe Mary, începu să înoate cu mâna dreaptă şi ajunse la catarg.

Totor făcu acelaş lucru cu Nelly. Merinos venea la urmă.

Vasul se scufunda cu atâta repeziciune, în cât abia maĭ avură timpul să se apuce cu mâinile de frânghiĭ.

Acum nu maĭ vedem de dedesubtul lor de cât marea trădătoare şi capricioasă.

— Ţineţi-vă bine! strigă din noŭ Alik.

Bietele fete simţeaŭ mişcarea circulară care le făcea să se învârtească şi le atrăgea spre fund, şi se ţineaŭ de frânghiĭ cu energia disperată a înecaţilor.

Puţin câte puţin vârtejul încetă, valurile de spumă dispărură, şi marea îşĭ recăpătă liniştea şi transparenţa eĭ obicĭnuită.

Masa enormă a vaporuluĭ se cobora mereŭ; catargurile se coboraŭ şi ele. Apa ajunsese acum pînă la marea pînză goeletă. «Morgan» era la o adîncime de maĭ bine de treĭ-zecĭ de metri.

Totor îşĭ strîngea prietena la piept, şi-ĭ şoptea cu dulceaţă:

— Lasă-te să pluteştĭ, miss Nelly... Nu face sforţărĭ prea marĭ, şi maĭ cu seamă, să nu-ţĭ fie teamă.

— Când mă ştiŭ lângă d-ta, dragul meŭ Totor, nu-mĭ maĭ este teamă de nimica.

— Hainele te supără, mi se pare?

— Nu, şi apoĭ, sunt bună înotătoare. Susţinută de d-ta, nu obosesc aproape de loc.

Dar situaţia aceasta nu putea dura multă vreme. Vasul cobora mereŭ!.. Şi mereŭ acelaş chin, aceiaşĭ senzaţie teribilă de a şti că n'aĭ sub mânele tale un punct sigur de sprijin.

Din întregul vapor, nu maĭ rămăsese acum de-asupra apeĭ, de cât vîrful catarguluĭ.

Situaţia devenia cu totul desperată, când de o dată, un sgomot uşor ajunse până la suprafaţa apeĭ.

Vasul nu se maĭ cobora; întâlnise în calea sa fundul.

Ut!.. exclamă Totor, era şi timpul.

Ceĭ cincĭ nenorocițĭ respirară uşurațĭ. Un moment, după criza nervoasă prin care trecuseră, eĭ se părea că sunt salvațĭ.

Dar fu iluziunea uneĭ clipe.

Privind în jurul lor, vĕzură că eraŭ singurĭ în mijlocul mărei, ne avînd la îndemână de cât un sprijin efemer, amenințațĭ în fie-care clipă de talazurĭ gigantice.

Ca să nu fie răpițĭ de valurĭ, se ţineaŭ de frînghiĭ cu toată puterea muşchilor lor slubițĭ.

Era o încordare care nu putea să dureze multă vreme. Brațele începeaŭ să se înțepenească, grumajurile se contractaŭ, creeriĭ se congestionaŭ.

Cât timp aveaŭ să maĭ poată resista?... O jumătate de oră?.. Poate numaĭ un sfert?.. Poate numaĭ cincĭ momente?

In asemenea condițiĭ, nu era oare o nebunie să maĭ aibă vre-o speranță?

Un vălmăşag de valurĭ furioase năvăli asupra lor.

— Totor!.. nu maĭ pot!.. ajutor!..

Şi bietul parizian simți cum copila îĭ scăpa din mână.

Alik răsufla din greŭ; Mary se înăbuşia.

Era sfîrşitul tuturor chinurilor! Cel puțin, aşa credeam dînşiĭ...

Când, de o dată, un zgomot de lopețĭ ajunse pînă la urechile lor.

Apoĭ, o voce severă comandă:

— Stop!.. Şi cu băgare de seamă, băețĭ, cu băgare de seamă!

Nişte mânĭ brutale îĭ apucară, şi vocea severă, reluă triumfătoare:

«Mi se pare că am sosit tocmaĭ la timp!

«Ne-am purtat bine, şi Dick Leymour va fi mulțămit!

CAP. IX.

Totor muribund.—Imbarcarea. — Insulte. — Protestare indignată.—Reînvierea. — Lovitura japonezuluĭ.—Pe deasupra borduluĭ.— Un discurs bine simțit.—Torpiloarele.—Acela care nu era aşteptat. — Explicațiunile necesare.—Post-scriptum.—Epilog.

Prin urmare, tocmaĭ în momentul când se pregătiaŭ să zică un etern adio vieţiĭ, naufragiațiĭ fură salvațĭ.

Pe jumătate leşinațĭ, inconştienţĭ, fură aruncațĭ în şalupă.

— Vislațĭ! se auziĭ vocea severă a comandantuluĭ.

Şi barca porni repede spre vasul amiral al trupeĭ de pirațĭ, care se oprise la o mică distanță.

Lucru bizar, Totor, care în tot-d'auna dase dovezile curajuluĭ celuĭ maĭ mare, şi celeĭ maĭ îndelungate rezistențe, părea acuma cel maĭ abătut dintre toțĭ.

Privirea îĭ era rătăcită, gura contractată, membrele inerte; mergea între Nelly şi Merinos, care-l susțineaŭ cu dragoste, şi se siliaŭ să-l încurajeze.

— Totor!.. amicul meŭ... murmura americanul, fiĭ bărbat!.. Suferĭ mult?.. Spune-ne şi nouă unde te doare...

— Dragul meŭ Totor, şoptia Nelly, spune-mĭ ce aĭ... Vorbeşte... priveşte-mă... Oh!... mă înspăimântațĭ!.

Dar Totor, cu ochiĭ pe jumătate închişĭ, părea că nicĭ nu-ĭ vede. Daca n'ar fi fost sgomotul respirațieĭ sale sacadate, l'ar fi crezut leşinat.

(Va urma)

CĂLATORII DE ACTUALITATE

SEVILA

Există un proverb spaniol care glăsueşte:

Quien no ha visto a Sevilla
No ha visto a maravilla

Cine n'a văzut Sevila, n'a văzut nimic în lume.

Sevila este situată pe țărmul Quadalquiruluĭ, într'o câmpie largă, de unde îĭ vine şi numele sĕŭ de *Hispalis*, care în limba cartagineză însemna loc întins. Cel puțin aşa pretinde Montano.

E un oraş întins, încurcat, modern, vesel, rîsător, însuflețit, şi care în adevĕr, trebue să pară fermecător tuturor spaniolilor.

Cunoaşteţĭ oraşul Cordova? Sevila e un contrast desăvîrşit.

Cordova este un oraş mort, o adunătură de case ca o adunătură de pietre într'un cimitir, o catacombă sub aerul liber; rariĭ trecătorĭ pe care-ĭ vezĭ pe la colțul străzilor, aŭ înfăţişarea unor fantome grăbite.

Sevila, din contra, e scânteetoare de viață; un zgomot imens domneşte în tot timpul zileĭ. Abia dacă se odihneşte câte-va momente pentru a-şĭ face siesta.

E un oraş care nu se preocupă de ziua de erĭ, şi maĭ puțin încă de cea de mâine; e preocupat numaĭ de prezent, numaĭ de moment; aducerea aminte a trecutuluĭ şi speranța, credința în viitor, constitue fericirea popoarelelor nenorocite şi Sevila este fericită.

Sevila se bucură în linişte de plăcerile efemere pe care i le poate da prezentul, pe când Cordova, cufundată în tăcere şi singurătate, pare a se gândi mereŭ la Abderam şi la toată splendoarea înmormântată în trecut, din care acuma nu i-a maĭ rămas de cât doar o mână de cenuşă.

Străzile

Spre cea maĭ mare părere de răŭ a călătorilor şi a anticarilor, bidineaua şi varul domnesc în Sevila ca nişte suveranĭ.

Casele sunt alee toate curate, dar în schimb vechile ornamentațiĭ arabe şi gotice, rămân în umbră, sunt acoperite.

Nimic nu poate fi maĭ uniform de cât rețele acelea de străzĭ, în care ochiul nu zăreşte de cât două colorĭ: albastrul ceruluĭ şi albastrul zidurilor.

Cu toate acestea lipsa complectă a orĭ căreĭ colorĭ închise, produce un ansamblu plin de viață şi de veselie.

Unele porțĭ cu grilaje de fer lasă să se zărească încă puțin pavajurĭ în mozaicurĭ, fântânĭ, florĭ, arbuştĭ, tablourĭ.

Architectura exterioară n'are nimic demn de observat; clădirele sunt puțin înalte, şi abia dacă am putea găsi în tot oraşul vre-o duzină de fațade interesante ca artă.

Pavajul este format din pietre micĭ, ca în toate oraşele din Spania, pe marginĭ şi de-acurmezişul din loc în loc, pietrişul acesta este întrerupt de pietre maĭ micĭ, destul de late, care formează un soĭ de trotuar.

Mulțimea merge pe ele în şir, tocmaĭ cum se întâmplă pe trotuarele noastre din calea Victorieĭ; toată lumea se grăbeşte să facă loc femeilor, cu acea aleasă politeță, naturală chiar şi spaniolilor din cele maĭ de jos clase.

Cristina, este un superb loc de preumblare pe țărmurile Quadaquiviruluĭ, cu un salon foarte frumos pavat şi înconjurat de o imensă canapea de marmoră albă, un labirint, un pavilion chinez, o mulțime de plantațiĭ de arborĭ străinĭ, stîrnesc admirația Andaluzienilor.

In apropiere de Cristina, două capete de frânghie sulfurată țin un foc mereŭ aprins la dispoziția fumătorilor, aşa în cât aicĭ eştĭ scăpat de înverşunata urmărire a ştrengarilor purtătorĭ de cărbunĭ, care te urmăresc strigând: «Fulgo»! şi care fac de nesuferit frumosul Prado din Madrid.

Pe țărmurile Quadalquiviruluĭ

Dar, mie îmĭ place maĭ mult de cât această plimbare însuşĭ țărmul rîuluĭ, care oferă un spectacol mereŭ însuflețit, şi reînoit fără întrerupere.

In mijlocul curentuluĭ, pe unde apa este maĭ adîncă, staționează bricurĭ şi goelete de comerț, ale cărora zvelte siluete încadrează de minune coloritul uniform al loculuĭ.

Alte bărcĭ maĭ uşoare se încrucişează în toate părțile apeĭ.

De multe orĭ, societățĭ de tinerĭ pleacă în bărcĭ pe fluviŭ, cântând din chitară.

Vântul împrăştie dulceața melodieĭ, şi trecătoriĭ aplaudă de pe țărm.

Torre del pro, un turn octigonal cu treĭ etape, a căruia temelie se scaldă în apele Quadalquiviruluĭ chiar lângă debarcader, închide perspectiva aceşteĭ regiunĭ într'un mod fericit.

Turnul acesta despre care savanțiĭ spun că ar fi de construcție romană, se lega altă dată cu Alcazarul, printr'un zid care a fost dărâmat, pentru a se face loc Cristineĭ.

In timpul maurilor turnul făcea parte din linia de întăriturĭ a oraşuluĭ; numele

iĭ vine de la împrejurarea că în bolţele, sale era depus aurul adus cu corăbiile din America.

Mă duceam pe acolo în fie-care seară pentru a vedea soarele apunând îndărătul foburgul Triana, care vine de cealaltă parte a fluviuluĭ. Un palmier bătrîn îşĭ închină foile de-asupra apeĭ, salutînd ca şi mine apusul, şi făcându-mă în totd'a-una să fiŭ transportat într'o lume poetică şi patriarchală, ca în feeriile din Orient, ca în biblie.

La fie-care colţ de stradă te întâlneştĭ cu vînzătorĭ de peisage; e fără îndoială un Murillo de treĭ de francĭ.

— Privițĭ seniore ce desemn! te întâmpină vînzĕtorul; ce colorit!...

Câte perle de acestea nu mi s'aŭ arătat!... Eraŭ nişte perle carĭ nu meritaŭ nicĭ măcar numele de copiĭ.

Toată această profanare nu-l împedică pe Murilo de a fi unul dintre ceĭ maĭ marĭ artiştĭ aĭ Spanieĭ şi aĭ lumeĭ.

Dar iată-ne ajunşĭ departe de ţărmu-i le Quadalquiviruluĭ; să ne reîntoarcem!

Amintirĭ din vechime

Un pod de vase uneşte cele două ţărmurĭ, stabilind comunicaţia dintre foburgurile oraşuluĭ. Pe aicĭ te ducĭ, pentru a vizita, în apropiere de Santi-Pons, rămăşiţele Italiceĭ, patria poetuluĭ Silvius Italicus, a împăraţilor Traian, Adrian şi Teodosiu. Se maĭ pot vedea încă ruinele unuĭ circ, păstrând o formă destul de lămurită. Pivniţile în carĭ eraŭ închise animalele sălbatice şi lojele gladiatorilor se disting foarte bine.

Toate sunt clădite din ciment amestecat cu pietre. Pietrele acestea însă, aŭ fost smulse din multe locurĭ, pentru a servi la nişte construcţiĭ maĭ moderne; Italica a fost multă vreme cariera de piatră a Sevileĭ.

Astăzĭ singura populaţie a vecheĭ cetăţĭ este formată de o specie de porcĭ aproape sălbatecĭ.

Urma cea maĭ completă şi cea maĭ interesantă care ne-a rămas din toată acea splendoare dispărută, este un mare mosaic, înconjurat astăzĭ de zidurĭ, carĭ reprezintă Muzele şi Nereidele.

Când este stropit cu apă, mozaicul acesta prezintă colorĭ foarte strălucitoare, cu toate că iĭ lipsesc multe din pietrele cele maĭ preţioase.

S'aŭ maĭ găsit printre dărămăturĭ câte va urme de statuĭ, şi fără nicĭ o îndoială că nişte săpăturĭ abil conduse, ar maĭ da la iveală şi alte lucrurĭ interesante.

Italica este la o mică distanţă de Sevila, şi într'o jumĕtate de zi poate fi visitată destul de bine; bine înţeles că nu vorbim aicĭ de cercetătoriĭ carĭ se opresc la fie-care piatră, cu speranţa că ar găsi o inscripţie.

Puerta de triana are de asemenea pretenţiĭ... romane; numele săŭ ar veni de la împăratul Traian.

Aspectul este monumental, de ordin doric. Clădirea aceasta serveşte astă-zĭ de închisoare cavalerilor.

Porţile del Carbon şi del Aceite merită osteneala de a fi examinate. Pe poarta «Yeres» se citeşte inscripţia următoare:

Herçules me edifico
Iulio Cesar me eerco
De muros y torres altos
El rey santo me gans
Con Garci Perez de Vargas.

Sevila este înconjurată de un şir de zidurĭ cuirasate, întrerupt în maĭ multe, sunt astă-zĭ complect ruinate.

Zidurile acestea carĭ nu maĭ pot fi de de nicĭ un folos împotriva artilerieĭ moderne, produc un efect foarte pitoresc.

Construirea lor, ca aceia a tuturor zidurilor şi câmpurilor întărite, este atribuită luĭ Iuliu Cezar.

Pe o piaţă vecină cu «puerta de Triana» am vĕzut un spectacol destul de bizar: un campament de figurĭ. Nu credeam să-ĭ întâlnesc prin locurile acelea.

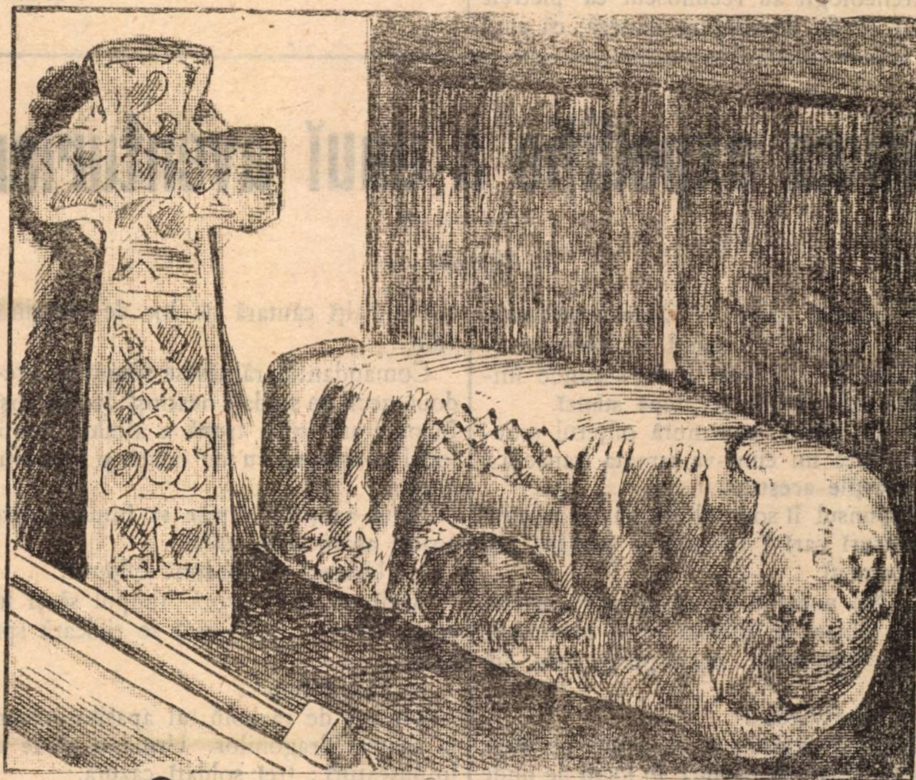
Copiiĭ acestor oamenĭ, umblă în costumul luĭ Adam..

De alt-fel nuditatea aceasta nu este tocmaĭ rară, şi nu loveşte gustul nimănuia. La granada şi la Malaga, am vĕzut în pieţile publice, ştrengarĭ de câte 14 anĭ maĭ goĭ de cât Adam.

Foburgul Triana din Sevila are o populaţie cam dubioasă; furtul şi brigandagiul sunt în cinste. Sunt urmele degenerate ale uneĭ bravurĭ dispărute.

Dar, de ce să întunecăm frumosul tabloŭ al Sevileĭ?..

Teofil Santier.

Aceste două pietre aŭ stârnit printre arhiologĭ discuţiĭ pasionate.

Sarcofagiĭ enigmatice

Suprafata pămêntuluĭ, sgândărită cât de puţin la adâncimĭ cât de micĭ, maĭ păstrează încă multe surprinze archeologice.

Mereŭ se fac descoperirĭ peste descoperirĭ, unele maĭ fecunde de cât altele, pentru istoria civilizaţiilor anterioare.

Herculanum şi Pompeĭ ne-aŭ spus secretele lor. Prin îngrijirea metodică a d-luĭ Dellatre, vechia Cartagenă reînvie; astă-zĭ săpăturile de la Alesia aŭ venit să ilumineze proza *Comentariilor* luĭ Cezar; Egiptul, Grecia, Persia ne sunt cunoscute şi măreţele ruine ale Cambodgeluĭ, întrebate, ne destăinuesc trecutul fastuos al Extremuluĭ Orient.

In fie-care zi se descoper nouĭ curiozităţĭ, cu toate acestea puţine sunt aşa de bizare ca sarcofagiul enigmatic al căruia clişeŭ îl reproducem astă-zĭ.

Sarcofagiile aceste fac parte dintr'o colecţie de morminte carĭ aŭ fost scoase la lumina zileĭ acum un secol, într'un cimitir din Heysham, în Anglia.

Din epoca aceea şi până azĭ, savanţiĭ de toate naţionalităţile s'aŭ încercat în zadar să facă clasificaţia acestor morminte, atribuindu-le o origină exactă şi

descifrând inscripţiile simbolice carĭ sunt săpate pe pietrele lor.

S'a ajuns a se stabili numaĭ că aceste pietre, curios modelate, sunt mormintele unor războinicĭ iluştri. Armele găsite lângă scheletele pe jumătate distruse par a legitima această ipoteză. S'a maĭ stabilit că aceste sarcofagiĭ trebue să aibă vre-o opt sute de anĭ vechime. In lipsa altuĭ nume maĭ justificat, savanţiĭ le-aŭ botezat cu numele de *Hog-bask-Tombstones*.

Maĭ multe pietre din mormântul de la Hysham aŭ fost transportate acum câţĭ-va anĭ, în urma unor polemicĭ arzătoare, în catedrala de la Dusham. Dar sculpturile şi ornamentaţiile sunt cu totul diferite.

Asemenea pietre aŭ maĭ fost observate numaĭ prin nordul Anglieĭ şi prin Scoţia, în departamentul numit Scandinare, din pricina reşedinţeĭ pe care aŭ avut-o aicĭ cuceritoriĭ danezĭ.

Archeologiĭ aŭ recunoscut că pietrele trebue să fie de origină daneză, că sunt opera îndrăzneţilor navigatorĭ carĭ aŭ venit până în Anglia. Cu toate acestea? Problema a rămas mereŭ nerezolvată.

Savanţiĭ se ceartă mereŭ, fără să poată ajunge la vre-o înţelegere definitivă.

Discuţia este mereŭ deschisă şi polemica destul de vie. Holme Nicolson, Brown, Leece, Colley March, Cawesly, Baker şi alţĭ mulţĭ savanţĭ, iaŭ parte la această polemică.

In ziua când se va găsi cheia vre-uneia dintre inscripţiĭ şi problema va fi definitiv rezolvată, poate că istoria va câştiga oare-carĭ noţiunĭ nouĭ.

Invăţatul Levis Gilbert şi-a găsit moartea într'un duel din pricina aceasta.

Ne place să credem că cel puţin aceste pietre vor merita toate ostenelile pe carĭ şi le-a dat lumea pentru ele. Căcĭ altminterĭ ar fi o păcăleală teribilă şi multă lume ar avea dreptul să surîdă de storţările savanţilor.

Arch.

Ultima expediţie a unuĭ aventurier

— Urmare —

De această clipă se folosiră pentru a trimete o ploae de săgeţĭ împotriva asaltatorilor şi a începe a se ascunde împreună cu caiĭ lor pe după stâncĭ.

— By god!.. murmură ofiţerul american, oare nu cum-va armata franceză e prin părţile acestea?

Răspunsul îĭ sosi sub forma unor nouĭ detunăturĭ carĭ 'ĭ trântiră la pământ alţĭ treĭ oamenĭ.

— Nu poate fi de cât o recunoaştere, cugetă dînsul şi înfuriat peste măsură de această intervenţie neaşteptată, tună din noŭ:

— «Forward»!

Dragoniĭ porniră şi eĭ acum pe după stâncĭ; voiaŭ să ajungă în locul de unde porneaŭ detunăturile.

Patru oamenĭ eraŭ acolo, patru albĭ, carĭ, plinĭ de curaj, făcură faţă cavalerilor. Dragoniĭ porniră spre eĭ; dar un huruit puternic ca mugetul furtuneĭ se auzi în dreapta lor şi 'ĭ făcu să se oprească în loc.

Urmară strigăte de durere, înjurăturĭ, nechezăturĭ; oamenĭ şi caĭ se rostogoliră zdrobiţĭ de o stâncă sferică care sosea cu o repeziciune formidabilă din deal, curăţind totul în calea sa.

Alte două stâncĭ urmară aproape îndată, făcând numeroase victime.

Se părea că muntele e zguduit din temelie.

Ingroziţĭ, cuprinşĭ de panică, ceĭ vre-o sută cincĭ-zecĭ de cavalerĭ caiĭ rămăseseră jos, dădură îndărăt, reîntorcându-se spre strip.

Ceĭ-l'alţĭ căutară un loc de refugiŭ în vale.

Comandantul rămăsese singur cu vre-o două-zecĭ de soldaţĭ neatinşĭ de avalanşe. Inconjurară mica trupă a albilor, în mijlocul cărora apăru de odată şi Vulturul-negru.

Şeful apaşilor venise să împărtăşească soarta apărătorilor săĭ.

— Ucideţi-ĭ!.. ordonă ofiţerul.

Albiĭ nu maĭ avură timpul să-şĭ încarce armele; două-zecĭ se ridicară spre dînşiĭ.

— Hop! hop!..

Ţipătul de războiŭ al apaşilor răsună la spatele dragonilor. Urmă o ploae de împuşcăturĭ; treĭ soldaţĭ căzură.

Comandantul, care ridicase carabina ochind pieptul Vulturuluĭ negru, rămase cu braţul drept zdrobit.

— Hop! hop!..

Patru oamenĭ se repeziră ca nişte demonĭ.

Eĭ se opriră drept în faţa cavalerilor federalĭ şi cu armele îndreptate spre eĭ, strigară:

— Predaţi-vă!..

Folosindu-se de uimirea dragonilor, toată lumea îşĭ încărcă armele.

Eraŭ prinşĭ acum între două focurĭ.

— Predaţi-vă! se auzi o voce bizară.

Văzând că orĭ-ce încercare de împotrivire ar fi fost zadarnică, dragoniĭ îşĭ aruncară lăncile.

Zece apaşĭ apărură ca din pământ şi le adunară.

Lacrămĭ de mânie luceaŭ în ochiĭ comandantuluĭ.

— Descălecaţĭ şi vedeţi-vă de drum!..

Ofiţerul va rămânea singur aicĭ!..

Acesta din urmă, incapabil să maĭ pronunţe un cuvânt, făcu semn oamenilor săĭ că trebuiaŭ să asculte.

Aceia pe carĭ voise să-ĭ masacreze, îl înconjurară din toate părţile.

— Eştĭ rănit, domnule comandant? întrebă o voce, a căreia severitate era îndulcită de o modulaţie bizară.

— O femee! o femee! esclamă ofiţerul. Sunt prizonierul unei femeĭ!

Femeia,—căcĭ era în adevĕr o femee,—îĭ ridică repede mâneca haineĭ şi examină rana cu atenţie.

Glontele nu străbătuse de cât muşchiĭ bicepsuluĭ.

— Aĭ ochit răŭ, Peres; eŭ îţĭ spusesem să zdrobeştĭ braţul acestuĭ gentilom.

— M'am grăbit puţin mamă, răspunse un bărbat cu figura de bronz; îl vedem pregătindu-se să tragă asupra aceluia pe care l căutam.

— Sabia şi baioneta! Dar dacă nu mĕ înşel, aceştia sunt tovarăşiĭ noştri de pe vapor, se auzi o voce care părea că era dintr'o cavernă.

— Ah! răspunse femeea surâzând, aşa dar ne recunoştĭ, domnule Trompet?

— Eĭ bine! avem o frumoasă datorie de recunoştinţă faţă de d-vs., în momentul acesta am fi fost tăiaţĭ în bucăţĭ, răspunse Trompet. Căcĭ în adevăr, Trompet era, împreună cu tovarăşiĭ săĭ. Dînşiĭ eraŭ aceia care aruncaseră panica în rîndurile dragonilor americanĭ.

Bravul zuav se înroşi ca un ardeĭ şi rămase mut.

— Ce aĭ, domnule Trompet? îl întrebă femeia, observându ĭ încurcătura.

— Am... am... răspunse Trompet, luându-şĭ inima în dinţĭ... am că aş voi să vĕ îmbrăţişez... pe d-ta şi pe ştrengariĭ d-tale copiĭ.

«Cum s'ar zice, suntem fraţĭ de arme, de vreme ce am făcut campania împreună, nu-ĭ aşa?

— Cu plăcere, domnule Trompet.

Acesta depuse două sărutărĭ răsunătoare pe obrajiĭ aventurierei şi căzu în braţele celor treĭ tinerĭ care o întovărăşiaŭ.

O voce gravă porni acum din grupa tovarăşilor fortuluĭ zuav.

— Vulturul negru este bătrîn, şi ochiĭ săĭ nu maĭ văd, de vreme ce n'a recunoscut pe sora sa, Regina Nopţilor, aceia care cunoaşte viitorul. Vulturul negru nu maĭ este bun acum de altceva, de cât să se ducă să vîneze în câmpiile mareĭ Naeondals.

— Fratele meŭ se înşală, răspunse Gitana; dacă acum nu maĭ are forţa unuĭ bison, are mereŭ curajul acestuia; şi-a rămas mereŭ şiret ca un şearpe... şi Apaşiĭ pot fi mândriĭ că aŭ un asemenea şef.

— Fără Regina nopţilor, Apaşiĭ ar fi morţĭ cu toţiĭ, împreună cu prieteniĭ vo-

ştriĭ albĭ... Am fi căzut, ucişĭ de gloanţele oamenilor care aŭ furat teritoriul indienilor.

Şeful Apaşilor se apropie de aventurieră, şi frecându-şĭ de treĭ orĭ nasul săŭ de nasul femeeĭ, zise:

— Fiiĭ soreĭ mele aŭ devenit nişte marĭ războinicĭ, şi Vulturul negru îĭ va îmbrăţişa.

Şi şeful apaş îşĭ frecă nasul cu fie care dintre ceĭ treĭ cavalerĭ.

— Veţĭ bine voi să mĭ acordaţĭ şi mie aceiaşĭ favoare, senora? întrebă doctorul... Şi fără să maĭ aştepte răspunsul, se apropie de Gerald şi-l îmbrăţişă.

Izbucni un hohot de rîs general, şi savantul rămase încurcat.

— Ce s'a întâmplat, Trompet? întrebă dînsul.

— S'a întâmplat că d-ta aĭ îmbrăţişat pe unul dintre fiĭ, în locul mameĭ, răspunse fostul zuav, rîzînd cu poftă.

«De alt-fel, lucrul nicĭ nu mă miră.., pentru că doamna este îmbrăcată bărbăteşte ca şi fiiĭ eĭ, şi d-ta nu vezĭ nicĭ a doĭ paşĭ distanţă.

«Dar orĭ şi cum, nu mi-am putut opri rîsul.

Doctorul voi să-şĭ repare greşala; dar, spre marea uimire a tuturora, Regina nopţilor făcu douĭ paşĭ îndărât.

— Caballero, zise dînsa, cu o voce în care se cetia bine părerea de răŭ, nu ştiŭ bine, dacă după ce-ţĭ voĭ fi explicat motivele prezenţeĭ mele prin aceste locurĭ, veĭ maĭ crede că merit acest semn de dragoste.

Savantul nu maĭ avu timpul să ceară explicarea acestor cuvinte enigmatice. Aventuriera se plecase la pămînt; ea admiră câte-va plante, şi sfărîmîndu-le bine între două pietre, formă un fel de pastă, pe care o aplică pe rana ofiţeruluĭ american.

Toţĭ îĭ urmăriaŭ mişcările cu atenţie, neîndrăznind s'o întrerupă.

— Dă-mĭ batista d-tale, d-le, zise femeia, ridicând ochiĭ spre ofiter.

Comandantul făcu semn că batista era în haină.

Regina Nopţilor făcu un pansament solid, cu ajutorul uneĭ sforĭ pe care 'i-o întinse Gil.

— D-le ofiţer, adăugă Gitana, peste treĭ zile veĭ fi vindecat.

Şi acum, să stăm puţin de vorbă.

Urmă un moment de tăcere.

Aventuriera vorbea din noŭ cu vocea eĭ dură, aproape sălbatecă. Se simţea bine că infirmiera dispăruse, pentru a face loc femeeĭ de acţiune.

— Veĭ ordona cavalerilor prezenţĭ aicĭ, zise dânsa, să-şĭ reia armele, şi să se ducă după fraţiĭ lor. Saŭ cel puţin, vor trebui să se îndepărteze până la două mile distanţă de frontiera americană.

— Dar eŭ? întrebă ofiţerul.

— D-ta veĭ rămânea prizonierul nostru până când soarele se va ascunde după orizont.

— Şi dacă mă voĭ împotrivi?

— Veĭ fi dat, împreună cu oameniĭ d-tale pe mâna Vulturuluĭ Negru, şi veţĭ fi supuşĭ cu toţiĭ unor suplicĭĭ groaznice. «Acum, alege!

— Dragoniĭ americanĭ vor arde câmpul Apaşilor, le vor ucide războinicĭĭ şi prietenĭĭ, le vor masacra soţiile şi copiiĭ, şi vom fi răzbunaţĭ! răspunse comandantul, înălţând capul cu mândrie.

Un murmur de mânie primi cuvintele acestea şi fără să-şĭ dea bine seama de ceea ce face, Trompet ridică carabina.

— N'avem dreptul să ucidem un prizonier, exclamă Regina-Nopţilor, punându-se între american şi francez.

— Ştiŭ asta; dar, miĭ de milioane de tunete! Mi se pare că prizonierul acesta uite cele maĭ elementare regulĭ ale civilizaţieĭ, şi îndrăzneşte s'o ameninţe chiar pe aceia care 'ĭ a pansat rana.

Americanul plecă capul în tăcere.

— Te rog să mă erţĭ, d-nă, zise dânsul după o pauză.

— Teritoriul frateluĭ meŭ, continuă aventuriera, se întinde în două ţărĭ: Statele-Unite şi Mexicul. In virtutea dreptuluĭ celuĭ maĭ tare, aţĭ coprins prima parte; dar aicĭ trebuia să se mărginească misiunea d-tale. Nu puteaĭ, şi aveaĭ dreptul să trecĭ frontiera.

«Cât despre ameninţările d-tale, sunt nişte ameninţărĭ zadarnice... Priveşte bine creştetele acestor munţĭ... Tocmaĭ acolo îşĭ aŭ Apaşiĭ Wigvamurile lor; şi e de ajuns să fie numaĭ zece oamenĭ în înălţime, pentru ca, prăbuşind în vale stâncă după stâncă, să ucidă o armată întreagă.

— Veĭ fi ascultată, doamnă, murmură ofiţerul.

Şi întorcându-se spre oameniĭ săĭ le dădu ordin să plece.

Dragoniĭ încălecară, îşĭ reluară armele şi plecară îndată.

Regina-Nopţilor se întoarse atuncĭ către şeful Apaşilor.

— Fratele meŭ, Vulturul-Negru, vrea bine-voi să-şĭ adune războinicĭĭ?

Aproape îndată, răsună de treĭ orĭ strigătul cucuvaeĭ.

Treĭ bărbaţĭ apărură: fie-care dintre eĭ purta câte o pană la pălărie. Eraŭ locotenenţiĭ Vulturuluĭ-Negru.

— Şefiĭ vor aduna războinicĭĭ, comandă aceştia. Ceĭ-l'alţĭ, salutară în semn de ascultare, şi dispărură îndată.

Şi timp de un moment, nu se maĭ auzíră în munte de cât strigăte bizare, pe care ecoul le repeta îndelung.

Apoĭ, tocmaĭ cum se schimbă un decor într'o feerie, apaşiĭ apărură de pretutindenĭ, fără ca vre-un sgomot să le fi trădat apropierea.

Puteaĭ crede că aŭ eşit de sub pământ.

— Câţĭ sunt? întrebă şeful.

— Două-zecĭ ne-aŭ părăsit, pentru a se duce să vîneze antilopa, în pădurile în care roua are parfumul florilor

— Fie-care dintre eĭ va avea zece americanĭ pentru a-ĭ întreţinea Wigwamul, şi a-ĭ întreţinea calul, observă Regina Nopţilor.

Trompet se aplecă la urechea luĭ Chapardă:

— Tu, care eştĭ din ţinut, poţĭ să-mĭ spuĭ ce naiba vor fi însemnând toate acestea?

— Asta înseamnă, că în încăerarea de odinioară, aŭ omorât două-zecĭ de apaşĭ şi două sute de americanĭ.

— Fratele meŭ, continuă aventuriera, va trimete să se înştiinţeze femeile tribuluĭ, pentru ca toate să vie pe culmea munteluĭ şi să privească.

— Aşa va fi, răspunse şeful.

Şi strigă:

— Picior de cerb!

Un războinic, uscat ca un cuĭ, cu picioarele de o lungime măsurată alergă îndată.

— Fiul meŭ va pleca spre wigvamurĭ şi va spune sguavelor şi copiilor să pornească spre noĭ.

Agerul războinic se înclină şi dispăru.

Regina nopţilor se apropie de şef, şi'ĭ vorbi cu voce înceată.

— Oho!... oho!... voia mea va fi ascultată, răspunse Vulturul negru.

Şi din ordinul săŭ, Apaşiĭ se îndepărtară, pornind în toate direcţiile.

Peste un sfert de oră cu toţiĭ se reîntorseseră, şi fie-care dintre eĭ avea câte un braţ de uscăturĭ.

— Mie mi se pare că doamna şi-a schimbat părerea, şi că şeful american va fi ars pe rug, murmură Trompet la urechia luĭ Chapardo.

Cel-lalt clătină din cap, în semn de îndoială.

«Marele Wacondale imĭ apără fraţiĭ, zise aventuriera arătând crengile copacilor, car se înclinaŭ în spre nord.

— Sora mea vorbeşte adevĕrul, răspunse şeful, pe a căruia figură te-aĭ fi încercat în zadar să găseştĭ vre-un indiciŭ a faptelor care aveaŭ să se petreacă.

De o dată, se auzíră strigăte de veselie, şi de după o colină, apăruseră femeile şi copiĭ tribuluĭ.

Soarele se coborîse; înopta.

— Să plecăm, zise Regina nopţilor.

— Să plecăm, repetă Vulturul negru; şi amândoĭ coborîseră culmea.

Ofiţerul fu dat în plasa luĭ Gil şi a luĭ Perez. Amîndouĭ aveaŭ ordin să-l împuşte, la cea maĭ mică încercare de evadare.

După eĭ venia doctorul cu tovarăşiĭ săĭ, printre care era şi Girald.

In urmă veniaŭ răsboinicĭĭ.

Cu toţiĭ trecură frontiera, păşind pe teritoriul Statelor Unite.

Din ordinul Vulturuluĭ Negru unul dintre războinicĭ adună o grămadă de frunze uscate, şi le dădu foc.

Un al doilea apaş aprinse grămada de uscăturĭ pe care o avea în mână şi ceĭ-lalţĭ făcură ca dînsul.

— Fiĭ meĭ trebue să se grăbiască!. ordonă Regina nopţilor.

Războinicĭĭ se despărţiră în două gru-

pe; uniĭ porniră spre dreapta, ceĭ-lalţĭ spre stânga.

Peste câte-va momente, erburile înalte ale câmpieĭ eraŭ în flacărĭ.

Focul înaintă regede pînă la primiĭ arbuştĭ, şi se întinse ca apa unuĭ fluviŭ revărsat.

— Du-te acum la oameniĭ d-tale, ordonă Regina nopţilor, întorcându-se spre ofiţer, şi cu mâna iĭ arătă un loc pe unde maĭ putea trece încă.

Cu un strigăt sălbatec, americanul se aruncă pe cal, şi porni într'un galod nebun.

— Şi acum, repede, sus! ordonă aventuriera.

Albĭ şi indienĭ, escaladară muntele.

In faţa lor se desfăşura o mare de foc, înaintea valurilor căreia, alergaŭ ca nişte umbre fantastice, dragoniĭ federalĭ.

Din când în când, câte unul dintre caĭ se poticniră. Cavalerul rămânea la pământ, pe când animalul se ridica şi pornea înainte în acelaş galop fantastic. Focul trecea pe d'asupra omuluĭ.

Dar ce se maĭ petrecea oare?

De-o dată, caiĭ se opriră, şi se produse o învălmăşeală teribilă. Nişte sgomote carĭ nu maĭ aveaŭ nimica omenesc în ele, se ridicară până în munte.

Alungate de foc, care coprinsese acum şi pădurea, miĭ de animale sălbatice luaseră fuga, dar fuseseră nevoite să se întoarcă, de oare-ce întâlniră în cale emigranţiĭ carĭ năvăliră în strip.

Acum întâlneaŭ o nouă piedică în cale, dragoniĭ.

Şi unele porniră spre dreapta, altele spre stânga.

Scena era oribilă. De-o dată însă, totul dispăru în noapte.

Incepuse furtuna. O trombă de apă se abătu în cataracte nebune asupra câmpieĭ...

Incendiul fu stins, dar apa înlocui focul.

A doua zi, miĭ de cadavre aveaŭ să plutească de-asupra câmpiilor schimbate în lacurĭ.

Apaşiĭ eraŭ răzbunaţĭ.

(Va urma)

Cavaleriĭ deşertuluĭ

CAVALERII DEŞERTULUI

Bizarĭ oamenĭ maĭ sunt şi Beduiniĭ; am fi zis «bizar popor», dar am fi pronunţat o neesactitate, pentru că nimic n'ar fi maĭ puţin potrivit de cât cuvântul «popor», aplicat Beduinilor.

Găseştĭ la eĭ greşelile şi calităţile cele maĭ opuse. In acelaşĭ timp prădătorĭ şi generoşĭ, ospitalierĭ şi cruzĭ, ignoranţĭ şi poeticĭ, eĭ îţĭ evoacă, nu ideia raseĭ arabe de astă-zĭ, rasă amestecată cu sânge european şi negru, modificată foarte mult sub influenţa mediuluĭ ci maĭ curând acea antică rasă arabă, care, din deşerturile Arabieĭ, neliniştea cu năvălirile sale, pe mariĭ regĭ aĭ Asirieĭ, şi pe faraoniĭ Egiptuluĭ.

Kabylul este aproape un muntean european; sălbatecul marocan de la centru şi de la sud, are în vinele sale maĭ mult sânge negru de cât arab.

Indigenul din oraşele marĭ ale Algerieĭ, Tunisieĭ şi Egiptuluĭ, este de multe orĭ un degenerat puţin simpatic, care se crede om civilizat, pentru simplul cuvânt că ştie să se îmbete cu vin, şi să împrumute de la europenĭ toate viţiurile.

Dar cavalerul vagabond, care stă încă legat de năsipul Arabieĭ, de la Yemen până la deşertul sirian, a rămas tipul etnic nemodificat al antichităţeĭ.

Acum treĭ-spre-zece anĭ, am făcut călare drumul de la Eramlin până la Medina, prin deşertul sirian. Debarcat la Iafa, acum când există drumul de fer, peste patru-zecĭ şi opt de ore am ajuns în oraşul sfânt.

După ce am vizitat moscheia Omar, biserica sfântuluĭ mormânt şi alte câteva monastirĭ maĭ interesante, am început să mĕ plictisesc de moarte.

Am fost în adevĕr fericit, când m'aŭ întâlnit la hotelul la care trăsesem, cu un tânăr englez, d'Herbert Rozen. Era corespondentul ziaruluĭ «Dayl Telegraph», dar ea şi mine, călătorea maĭ mult pentru plăcerea sa.

— Domnul meŭ, îmĭ zise dânsul, îţĭ propun să facem o mică călătorie prin deşertul arab.

— Mă învoesc.

Oraşul acesta a început să mă obosească peste măsură. Eŭ n'am plecat la drum pentru a studia architectura antică. Caut pretutindenĭ, frumosul, pitorescul, viaţa.

— Deşertul nu este tocmaĭ vesel, îmĭ răspunse englezul; daĭ une-orĭ peste nişte oaze foarte frumoase, şi respirĭ maĭ liber de cât în mijlocul acestuĭ oraş mort.

Şi-apoĭ, Beduiniĭ sunt mult maĭ interesanţĭ de cât peisagiul în mijlocul căruia traesc.

— Aşa dar, ne-am înţeles.

Spre deşert

Am plecat călărĭ, excortaţĭ numaĭ de treĭ oamenĭ, nişte arabĭ din Neged, că-

läuze de meseria lor. Fie-care dintre eï avea câte un cal slab, care nu părea de loc să justifice ideia pe care ne-o facem noï despre calul arab.

Cu toate acestea, aparenţele sunt înşelătoare; calul arab, cu reputaţia de cursier pe care i-o cunoaştem se prezintă foarte prost ca înfăţişare.

E peste măsură de costeliv, şi numaï nervï.

Am urmat drumul caravanelor, care merge de la Damasc la Aden, paralel cu ţărmul măreï Roşiï. Bu-Ahmed, unul dintre arabiï noştri, călărea în frunte; ceï-l'alţï doï, Nadur şi Khabor, formaŭ arier-garda.

Pentru a nu ne creia plăceri, n'am luat cu mine de cât un simplu geamantan de călătorie, pe care l'am atârnat de şea. D. Rozen a făcut la fel.

După o bucată de timp, conversaţia care la început era destul de aprinsă, englezul meŭ fiind un om de spirit, a început să lâncezească. Caiï mergeaŭ repede, şi peisagiile măreï Moarte începură să se desfăşoare în dreapta noastră.

Pe icï şi colo numaï apărea câte o tufă de măslinï, căreia, fără îndoială, trebuia să-ï dea viaţă vre-un izvor subteran.

— Acum câţï-va anï, zise d. Rozen, ar fi fost o îndrăzneală şi o prostie din partea noastră, să ne aventurăm în ţinutul acesta, cu o escortă aşa de mică. Beduiniï ne-ar fi distrus.

Dar, astă-zï, lucrurile s'aŭ schimbat foarte mult.

O apariţie neliniştitoare

O exclamaţie guturală a luï Khubar, mă făcu să întorc capul. In depărtare, în urma noastră, se zărea un nor de praf.

In acelaşi timp, ceï doï arabï alergară în galop spre noï, în timp ce Bu-Ahmed, înştiinţat de strigătele tovarăşilor săï, se apropia şi dânsul.

— Ce este asta? întrebaï eŭ. Soseşte o caravană?

Khubar clătină din cap.

— Când am plecat din Erusalim, nu era nicï o caravană gata de drum, răspunse dînsul. Şi-apoï, după praful ridicat, se cunoaşte că e o trupă de cavalerï carï aleargă cu mare viteză. O caravană n'ar merge aşa de repede.

Raţionamentul acesta era cât se poate de logic. Dar atuncï cine puteaŭ fi cavaleriï aceia? O trupă de beduinï prădătorï poate!..

Am văzut că acelaşï gând îl avusese şi d. Rozen, căcï l'am zărit pipăindu-se la cingătoare pentru a se asigura că îşï avea mereŭ revolverul.

Ce era de făcut? Nicï un adăpost nu se prezenta vederiï noastre. Cât puteaï coprinde cu ochiï numaï deşert şi iar deşert.

Cel maï bun lucru pe care îl aveam de făcut era să ne continuăm drumul. Am pornit în galop, dar o oră după aceea puteam constata că nu eram în stare să ne întrecem în viteză cu urmăritoriï noştri.

Trupa se apropiase acum foarte mult. Cu ochianele pe carï le aveam puturăm constata că eraŭ vre-o treï-zecï de cavalerï, îmbrăcaţï în burnuzurile lor albe.

— Poate că oameniï aceştia nu ne vor ataca, murmură tovarăşul meŭ; şi dacă ne vor ataca... eï bine, ne vom apăra!..

Am aruncat o privire furişe asupra călăuzelor noastre.

Oare puteam fi sigurï de credinţa acelor oamenï?..

Eraŭ nişte necunoscuţï, nişte străinï. Oare în cazul unuï atac n'aveaŭ dînşiï să se unească maï curând cu fraţiï lor de rasă pentru a lua şi dînşiï parte la pradă, de cât să-şï sacrifice viaţa apărându-ne?..

Cine ştie dacă nu cum-va chiar dînşiï fuseseră aceia carï dăduseră de ştire vre-uneï bande de piraţï pentru a ne ataca în timpul drumuluï?

Călăuzele noastre n'avură nevoe de ochiane pentru a recunoaşte pe nouiï sosiţï.

— Munt beduinï!.. murmură dînşiï.

— Prietenï saŭ duşmanï? întrebaiŭ eŭ.

Intrebarea aceasta rămase la început fără răspuns. Arabiï eraŭ tot aşa de încurcaţï ca şi noï.

Totuşï, după un moment de cugetare, Bu-Ahmed răspunse că piraţiï deşertuluï nu se arătaŭ nicï o dată aşa de aproape de Erusalim.

Maï departe, era alt ceva... Aşa de exemplu peste două saŭ treï zile de drum se putea foarte bine să ne întâlnim cu vre-o trupă de piraţï...

Răspunsul acesta avea pretenţia de a fi liniştitor.

Bu-Ahmed maï adăogă că de alt-fel beduiniï nu eraŭ tocmaï primejdioşï, afară de cazul când am fi avut pretenţia să le opunem vre-o rezistenţă.

Cu o sumă oare-care de banï dată prin bună înţelegere, oameniï aceştia aveaŭ să se învoiască poate chiar a ne întovărăşi şi a ne apăra împotriva altor atacurï.

In timp ce arabul ne dădea aceste explicaţiï, compatriotul săŭ, Nadur, porni în galop întru întîmpinarea nouilor cavalerï.

... Beduiniï carï se apropiaŭ eraŭ nişte oamenï bine făcuţï; fie-care dintre eï purta câte o puşcă, şi cu toate că nu eram îmbrăcaţï în uniforme, nicï făceam impresia uneï trupe miljtare:

— «Salam»! strigă unul dintre eï, ducându-şï mâna la chipiŭ şi salutând milităreşte.

Oameniï aceştia făceaŭ în adevăr parte dintr'o trupă de cavalerie neregulată a unuï trib vecin.

Suzeranitatea Sultanuluï asupra Arabieï este în realitate maï mult nominală, de cât reală. Revoltele împotriva guvernatorilor turcï sunt foarte dese.

Numaï duşmănia dintre diferitele triburï maï păstrează încă oare-care autoritate Sublimeï Porţï.

Beduiniï aceştia eraŭ însărcinaţï să pedepsească un trib de prădătorï carï, cu două zile maï înainte, atacase o caravană lângă Ain-Musa.

Am făcut drumul împreună cu soldaţiï aceştia, pe carï iï luaserăm la început drept nişte briganzï.

I-am întovărăşit şi am luat parte la lupta împotriva prădătorilor de la Ain-Musa. Douï dintre piraţï căzură morţï, dar lupta avea maï mult aspectul uneï tragice fantaziï.

După ce acest act de înaltă justiţie fu îndeplinit, cavaleriï se întoarseră spre Erusalem.

I-am urmat şi noï. Expediţia aceasta fusese îndestulătoare pentru a ne da o idee despre viaţa deşertuluï arab.

S. de Anery.

OMUL SI NATURA

Pentru văpsitul unuï vas cuirasat se cheltuieşte în mediŭ 100.000 de francï. Această operaţie are loc adese-orï de două orï în fie-care an.

Un ţinut fără apă este Payta din Peru. In adevăr în ţinutul acesta nu plouă de cât o dată la fie-care şapte anï. Se cultivă pe aicï numaï bumbacul permidian, cu rădăcinele lungï, care creşte cu înlesnire în ţinuturile uscate.

In America, după o statistică amănunţită care a fost publicată de curînd, 5 milioane de femeï îşï câştigă existenţa cu diferite meseriï. Printre acestea, 43 de femeï sunt birjarï, 5 piloţï, 40 sunt conductorï de drum de fer, 45 inginerï, 7 gardienï, 8 constructorï de turnătorie, 508 maşiniştï, 11 săpătorï de puţurï şi aşa maï încolo. Nu esistă aproape nicï o meserie care să nu-şï aibă reprezentantul eï şi printre femeï.

Un testament în favoarea unuï stejar, a fost făcut la Atena—nu Atena Greciei,—ci micul orăşel cu acelaş nume din Georgia (Statele-Unite).

E vorba despre un magnific stejar. Proprietarul prinsese o dragoste aşa de mare pentru stejarul săŭ, în cât în ultimiï anï aï vieţeï sale începuse a se îngriji serios de soarta pe care avea s'o aibă copacul după moartea sa. El se temea ca nu cum-va bătrînul săŭ amic, la umbra căruia se adăpostise de atâtea orï, să fie tăiat de către moştenitorï.

De aceea el a prevăzut în testament o clauză, în care se spune că ştejarul este lăsat moştenitor pe o porţiune de teren din jurul săŭ, teren destul de mare, pentru ca rădăcinele să nu ï fie atinse.

Nu e nevoe să maï spunem că o a-

semenea clausă n'are nicĭ o valoare în fața legeĭ; dar moștenitoriĭ aŭ respectat dorința decedatuluĭ cu cea maĭ mare sfințenie.

Obiceiurile unuĭ trib australian.—Cunoscutul explorator al Australieĭ, dr. Herman Kaatsch, întorcându-se din Australia nord-vestică, a vorbit la Berlin maĭ ales despre locuitoriĭ insuleĭ Melville, care e la miază-noapte de Australia. Locuitoriĭ sunt sălbatecĭ și nu se poate călători la eĭ fără primejdie. D-rul Kaatsch însă a umblat împreună cu niște cunoscuțĭ aĭ sălbaticilor, doĭ vînătorĭ de bivolĭ. Sălbaticiĭ sunt înalțĭ, puternicĭ, foarte zdravenĭ și de loc închirciți. In jurul mormintelor pun parĭ săpațĭ și zugrăvițĭ, în număr de nouă. D-rul Kaatsch a adunat 2400 de lucrurĭ, între acestea multe tidve și părțĭ de schelete, ba chiar și un leș întreg. Tidvele seamănă cu ale omuluĭ de la Neanderthal și cu ale Pithecanthropuluĭ errectus, fosil din Iava. Săpăturile de lemn le fac cu scoicĭ și cu foc; nu aŭ nicĭ măcar arme de piatră. Aŭ un fel de masă de lemn, căreia îĭ zic: «lemnul sufletelor». Cred într'un suflet, care trăește înainte de nașterea omuluĭ și după moarte. Sufletele șed în pădurĭ și când vor să se întrupeze, intră în trupul uneĭ femeĭ prin mână. După moarte fuge iar în pădure. Uniĭ sălbaticĭ, dacă îĭ cresc albiĭ, pot ajunge la cea mĭ înaltă cultură. Dar albiĭ ucid triburĭ întregĭ din pricinĭ de nimic.

La curtea Engliterei există o funcțiune cât se poate de puțin banală; funcția de îngrijitor al pipelor Majestățeĭ sale imperiale și regale.

Instituția aceasta a fost înființată de Carol II-lea. Prințul acesta avea obiceiul să fumeze pipe. Dar în epoca aceea pipele eraŭ grosolane și nu orĭ-cine le putea întrebuința cu succes.

Un paj fu însărcinat cu umplerea pipelor regeluĭ. I se fixă de la început o leafă de 2500 leĭ anual.

Intr'un moment de generositate, Carol al II-lea a semnat un decret în regulă și funcția a fost trecută printre marile demnitățĭ ale Statuluĭ.

Pînă la 1725 ea a fost hereditară în familia ducilor de Grofton. După aceea funcția a trecut la un negustor numit Harrisson, care a transmis-o moștenitorilor săĭ.

Nicĭ o dată funcțiunea n'a putut fi numită cu maĭ multă dreptate sinecură, de cât funcțiunea aceasta, în timpul regineĭ Victoria.

Descendențiĭ luĭ Harrison în baza titluluĭ lor, aŭ păstrat pînă astă-zĭ privilegiul de a intra la rege orĭ când, în orĭ-ce oră a zileĭ.

X. Y. Z.

Măsurile de pacificare ale japonezilor în Corea

Ilustrația noastră reprezintă una dintre măsurile de pacificare ale japonezilor în Coreea și adică la Tam Jang, în provincia Typian-la-to. Treĭ locuitorĭ coreenĭ aŭ fost prinșĭ în apropierea linieĭ ferate, din care în noaptea precedentă se scosese o șină. Fără interogator saŭ o procedură judecătorească, ceĭ treĭ coreenĭ aŭ fost condamnațĭ la moarte fiind-că aŭ scos șina. Ee aŭ fost maĭ întâiŭ legațĭ în genuchĭ de niște crucĭ de lemn și ast-fel serviră, la 50 metri distanță, ca țintă pentru focul rapid al soldaților japonezĭ. După ce s'aŭ dat câte-va împușcăturĭ, plutonul de soldațĭ se retrase în frunte cu ofițerul, fară ca să se intereseze dacă ceĭ treĭ delicuențĭ aŭ fost lovițĭ mortal saŭ maĭ daŭ semne de viață.

C. S.

INGROPATA DE VIE

— Urmare —

Şi cu o mişcare instinctivă, cei doui bărbaţi se îmbrăţişară.

— Tu, scumpul meŭ William! exclama Lever; tu, despre care n'am mai auzit vorbindu-se de atâta vreme!...

— De sigur că mă credeai mort!.. căci eŭ, William Simpson, fostul tăŭ tovarăş de pe ţărmurile lacului Ontario, de prin vremea când vînam împreună în mijlocul Siuxilor şi a Şerokeilor.

— Da, din vremea când mi-ai scăpat de atâtea ori viaţa. Ah! ce plăcere! De-ai şti cât sunt de fericit văzându-te! Cred că vei rămânea mai multă vreme printre noi, dacă nu cum-va vei voi să rămâi pentru tot-d'a-una.

— Hi! hi! Mai încet! Am venit la tine, dar fix peste o oră şi jumătate te părăsesc...

— Ah!.. Nu vei face una ca asta!

— Iţi voi explica în câte-va cuvinte care este cauza. Dar mai întâiŭ, vream să-ţi vorbesc serios, şi în secret. Ai vre-un loc sigur de unde să nu putem fi auziţi?

— Ce mister!.. Urmează-mă, scumpul meŭ William.. Văd bine că eşti tot aşa bănuitorc şi altă dată. Nu te-ai schimbat de loc.

Intrară în casă; Lever apăsă butoanele electrice, aşa în cât în urma lor rămânea lumină.

In cele din urmă deschise o uşe.

— Intră aici, îi zise dânsul. M'am putea găsi un loc mai discret... Priveşte pe fereastră. Intr'o parte este braţul drept al rîului Roselau şi de cea-l'altă parte...

— E un cimitir!...

— Da; e primul cimitir francez stabilit în Martinica. Nu cum-va eşti superstiţios?

— Nici de cum! Mă tem mai mult de vii de cât de morţi!

— Mereŭ pesimist!

— Nu, nu... Dar rasa omenească este foarte puţin blândă.

Ah! dacă n'am fi de cât noi amândoui...

Dar mai sunt şi alţii; şi te asigur că cei zece ani pe cari 'i-am petrecut în Cap, în Orange şi în Transvaal, nu mi-aŭ lăsat impresii tocmai plăcute. Dar să lăsăm lucrurile acestea... Şezi jos şi ascultă-mă cu atenţie.

In timpul acesta William pusese pe masă un sac de piele, în care părea să fie un aparat fotografic.

Din sacul acesta scoase o cutie dreptunghiulară, pe care o puse în faţa amicului săŭ.

Lever îl privea cu oare-care curiozitate.

— In cutia aceasta, zise William, este toată averea mea.

Cutia aceia era aşa de mică, în cât Lever nu-şi putu opri un surâs.

— Se vede bine că nu prea ai avut mult noroc... dragul meŭ prieten!

Celalt surîse.

— Crezi?.. Mi se pare că eşti pesimist. In fine ori cât de mică ar fi averea mea, eŭ mă mulţumesc cu dînsa.

Şi privindu-şi în faţă amicul, adăugă:

— Când are cine-va patru milioane, poate face o figură destul de bună.

— Cum? murmură Lever tresărind. Ai spus patru milioane?

— Am spus... şi-ţi voi dovedi... Priveşte... William deschise cutia pe care o adusese; după ce dădu la o parte nişte hârtii, în faţa amicului săŭ uimit apărură nişte diamante de cea mai mare frumuseţe. Mai cu seamă unul era de o frumuseţă excepţională.

— Oh!.. ce minune!.. exclamă Lever. Ai dreptate... Valoarea acestor patru trebue să fie considerabilă... Uite, diamantul acesta este nestimat.

— Ba... eŭ i-am determinat valoarea. Ne pricepem destul de bine în ast-fel de afaceri pe la Kimberley. Petrele aŭ fost cântărite, valorate şi înregistrate în cazierele miniere.

Acesta este preţul de răscumpărare al proprietăţilor miniere pe care le fondasem. Imi voi schimba averea în bani curgători, când vei pofti, fie la New-York, fie la Londra. Nu trec prin nici o primejdie; ba chiar se poate ca în timpul acesta preţul pietrelor să se mai urce.

— Ah!.. scumpul meŭ William!.. De ai şti cât de fericit mă face izbânda ta!.. Adese-ori cugetam la tine şi mă căiam că ne-am despărţit... Iată-te acum mai bogat de cât mine. Dar, crede-mă: bunul tăŭ prieten nu este de loc gelos.

— Ştiŭ că nu eşti în stare să nutreşti un sentiment răŭ. De aceea am şi venit aici. Căci, trebue să ţi-o spun fără mult înconjur, eŭ am venit la tine pentru a'ţi lăsa caseta aceasta.

— Să mi-o laşi mie? Dar pentru ce?. Găseşti în America cinci-zeci de bănci la care s'o poţi depune în cea mai deplină siguranţă.

— Da, dar pentru aceasta ar trebui să ajung mai întâi la vre-una din aceste bănci. Şi cu micul meŭ bagaj tare mi-i teamă că nu voiŭ putea ajunge la acest resultat.

— Ce voeşti să spui? Mă cam înspăimânţi.

— Dragul meŭ amic, trebue să ştii că vasul cu care călătoresc nu-mi inspiră tocmai multă încredere.

«Nu-mi puteam încredinţa caseta căpitanului, pentru că nu eram de loc mulţumit de fizionomia lui.

«Aşa fiind, am păstrat-o în cabina mea.

«Mai călătoreaŭ însă pe vasul acela doui indivizi cari se păreaŭ suspecţi. Aveam impresia că sunt urmărit.

«Nu ştiŭ bine dacă bănuielile îmi sunt îndreptăţite.

«Dar tu ştii că am o imaginaţie foarte bogată... Şi imaginaţia aceasta a început să alerge în galop. Imi petreceam zilele şi nopţile închis în cabină, cu revolverele în mână. Eram sigur că dacă indivizii aceia m'ar fi întâlnit în vre-un colţ întunecos, aşi fi zburat repede pe de-asupra bordului...

— Sărmanul meŭ prieten!..

— Se poate prea bine să fi fost numai efectele imaginaţiei mele bolnave... Când mi s'a semnalat St. Petre, m'am crezut eliberat dintr'o închisoare. Ultima mea noapte a fost oribilă. Mi se părea că nici odată nu se va mai face ziuă.

«Acum iată-mă scăpat de ori-ce neliniste. Averea mea este în mâini bune...

In aceiaşi clipă William, galben ca ceara, scoase un strigăt gutural şi arătă cu mâna una dintre ferestre, aceea care dădea spre cimitir.

— Ce ai? exclamă Lever.

— Am văzut pe cine-va cu faţa lipită de fereastră. Este cine-va acolo care ne privea...

Şi repezindu-se la fereastră, o deschise. Lever era lângă dînsul.

— Fii liniştit!.. îi zise plantatorul cu o imputare blândă. Ce înseamnă nebuniele acestea?.. Vezi bine că nu era nimeni. Astă seară lumina e destul de clară în cimitir. Nu este nici un colţ rămas în întuneric. Priveşte ce lună frumoasă...

William îşi apără fruntea cu mâna.

— Oare în adevĕr, când e chinuit cine-va prea mult de o idee, poate avea halucinaţii atât de perfecte? Căci... am vĕzut!... am vĕzut!...

— N'a fost de cât o simplă închipuire... o fantasmagorie!... Silueta unui copac, reflectată de lună.

William se aplecă deasupra balconului, se uită cu atenţie în toate părţile, dar nu văzu nimica:

— Nu e nimeni! murmură dânsul. Văd bine că m'am înşelat. Cu toate acestea lucrul mi se pare bizar.

— Pentru a reveni la lucruri mai serioase, zise Lever surâzând, vrei să'mi explici pentru care motiv ai venit să'mi încredinţezi mie caseta aceasta, în loc s'o duci la vre-una dintre numeroasele noastre bănci?

— Pentru motivul foarte simplu că nu mĕ duc direct la New-York, care este punctul terminal al călătoriei mele.

Am de regulat mai întâi oare-care afaceri intime în Florida, la S-tul Augustin şi prin împrejurimile acestei localităţi, în Texas. Voiai, să alerg călare prin câmpiile fără sfârşit saŭ să pătrund în pădurile virgine, cu patru milioane la mine? Prin urmare, să'mi păstrezi depozitul şi să aştepţi până când voiŭ veni să-l reclam.

— Fie! Dar cel puţin lasă-mĕ să-ţi daŭ o chitanţă de primire.

— Pentru ce? Nu-ţĭ cer de cât să'mĭ puĭ caseta într'un loc sigur, pentru ca să nu treacă prin nicĭ o primejdie.

— Ah! esclamă Lever, în privinţa aceasta poţĭ să n'aĭ nicĭ cea maĭ mică grijă, dragul meŭ. Posed nişte ascunzătorĭ pe carĭ nicĭ un om în lumea asta nu le-ar putea descoperi. Vino să'ţĭ arăt unul dintre aceste locurĭ de ascunzătoare. De aicĭ veĭ veni să-ţĭ ieĭ comoara, şi te poţĭ convinge de pe acuma că veĭ găsi-o neatinsă.

Şi-l duse în faţa uneĭ lăzĭ, pe care o deschise.

— Vezĭ raftul acesta plin de hârtiĭ şi de dosare? Aicĭ voiŭ pune şi caseta ta. Aşa... Acum închide capacul... Deschide din noŭ. E foarte simplu, de vreme ce n'am întors cheia.

William ridică capacul şi rămase uimit. Dosarele eraŭ la locul lor, dar caseta dispăruse.

— Fiĭ liniştit, îĭ zise Lever rîzând; caseta ta n'a dispărut. Iţĭ voiŭ dicta mijloacele prin care ţĭ-o poţĭ recăpăta.

In clipa aceea un strigăt strident spintecă aerul.

— Drace!.... esclamă William, tresărind. E sirena de pe «Treettars». Abia dacă maĭ am timpul să alerg până acolo. Blestematul de vas ar fi în stare să plece fără mine.

— Cu toate acestea, trebue să-ţĭ explic maĭ întâĭ.

— Iţĭ spun că n'am timp. N'aş voi cu nicĭ un preţ să mĕ opresc în drum. Adio! La revedere!

— Dar te întovărăşesc şi eŭ, amicul meŭ. Nu maĭ fiĭ aşa de grăbit. N'avem de cât cincĭ momente distanţă până la mare.

— Să plecăm repede...

Lever îşĭ luă pălăria şi eşiră împreună. Străbătură grădina, întâlnindu-se în cale cu mulţĭ negri, care se întorceaŭ tocmaĭ acum de la lucru.

— Ascultă, zise Lever, care mergea alăturĭ de William, trebue neapărat să'ţĭ pot indica secretul averiĭ tale. S'ar putea întâmpla o nenorocire şi tu trebue să-ţĭ regăseştĭ baniĭ.

— Fie. Iţĭ voĭ îndeplini dorinţa.

Şi pe când mergea înainte, scoase din buzunar un plic închis.

— Ştiĭ prea bine că eŭ sunt un om foarte bănuitor.

«In tot-d'a-una m'am temut de invidia oamenilor şi de răutatea lor. Foarte puţinĭ sunt aceia carĭ aŭ putut să se împrietenească cu mine şi să 'mĭ câştige increderea.

«In plicul acesta veĭ găsi cheia unuĭ alfabet secret inventat de mine. E un criptogam foarte complicat şi foarte simplu în acelaşĭ timp. Cine nu-ĭ cunoaşte cheia, nu l'ar putea descoperi nicĭ odată şi cine o cunoaşte, poate ceti cu cea maĭ mare înlesnire.

«De alfabetul acesta secret te veĭ servi şi tu pentru ca să-mĭ scriĭ. Iţĭ cer să te serveştĭ de cea maĭ mare prudenţă pentru ca nu cum-va să ne surprindă cine-va secretul.

«In cazul acesta pe lângă că 'mĭ-aşĭ pierde averea, dar v'aţĭ pierde şi d-stră siguranţa vieţiĭ...

— Bine, bine!.. Destul cu atâtea recomandaţiĭ!.. Pe ce adresă va trebui să'ţĭ scriŭ?

— Pune iniţialele mele... W. S. 111, central office, New-York.

A doua şuerătură a sireneĭ umplu văzduhul de note ascuţite. Nu maĭ eraŭ acum de cât cincĭ minute pînă la plecarea vasuluĭ; dar ceĭ doĭ amicĭ ajunseseră.

— Sî-mĭ daĭ în scrisoarea ta toate indicaţiile necesare, adăugă bizarul vizitator... Şi acum îmbrăţişează-mă... Dacă pînă peste un an, zi cu zi,—astă-zĭ suntem în 7 Maiŭ,— nu mĕ veĭ fi revăzut saŭ cel puţin nu veĭ fi primit nicĭ o veste de la mine, comoara pe care 'ţĭ-am încredinţat o va fi a ta.

— Eştĭ nebun?..

— Iţĭ spun că în cazul acesta comoara va fi a ta. Veĭ face dintr'însa un cadoŭ fiiceĭ tale; îĭ veĭ spune că e din partea unuĭ vechiŭ prieten.

— Dar tu veĭ reveni!.. Te voĭŭ revedea!..

— Aşa sper şi eŭ... Cu toate acestea... ştiĭ cât sunt de pesimist!..

Mateloţiĭ vasuluĭ «Tree-Staro» alergaŭ grăbiţĭ spre vas; William se zmulse din braţele amiculuĭ săŭ şi porni după eĭ.

In momentul acela un zgomot nelămurit se auzi venind din spre uscat.

Lever se întoarse şi la lumina luneĭ deosebi în faţa caseĭ sale o mulţime neobişnuită care se mişca agitată.

— Ce s'a întâmplat oare? strigă dînsul cu spaimă.

Şi porni în fugă spre casă.

III

Isprăvile luĭ Morales

Să explicăm pe scurt cauza strigătelor auzite.

N'am uitat convorbirea luĭ Carjaval cu Morales, pe care William de şi n'o auzise, o ghicise aşa de bine, din instinct.

In planul pe care-l făuriseră împreună, rolurile fuseseră ast-fel împărţite: Carjaval trebuia să rămâie pe vas, căutând să pue mâna pe casetă, dacă americanul avea să facă imprudenţa de a o lăsa acolo.

Morales trebuia să pornească pe urma necunoscutuluĭ şi prin orĭ-ce mijloc, printr'un omor chiar, să încerce a rezolvi greua problemă care avea să-ĭ îmbogăţească dintr'o dată.

Să spunem de la început, că aceştĭ doĭ oamenĭ nu eraŭ nicĭ fraţĭ, nicĭ rude; era între eĭ numaĭ o prietenie veche, care data de vre-o două-zecĭ de anĭ, prietenie cimentată prin aceleaşĭ crime săvîrşite, prin aceleaşĭ primejdiĭ înlăturate.

Impreună răbdaseră de sete şi de foame, împreună se bucuraseră câte odată de câte-va zile de bucurie efemeră, împreună fuseseră condamnaţĭ, şi suferiseră unul lângă altul.

Şi se regăsiseră în tot-d'a-una, cu aceleaşĭ viţiurĭ, cu aceleaşĭ pofte nepotolite... Eraŭ fraţĭ de crime, cum ar fi alţiĭ fraţĭ de arme. Era între eĭ un fel de amiciţie sălbatecă, tot aşa de greŭ de analizat ca unele urĭ pornite din instinct.

Loviturile pe carĭ le primia unul, le simţea şi cel-lalt; de durerea unuia se întrista şi tovarăşul săŭ, de bucuria unuia, se însenina şi cel-l'alt.

Cinstiţĭ, oamenĭ aceştia ar fi fost nişte eroĭ; criminalĭ, nu eraŭ de cât nişte complicĭ.

Dacă se gândeaŭ la bogăţie, se gândeaŭ puţin că voiaŭ să trăiască în lux amândoĭ; s'ar fi zis că oamenii aceştia aveaŭ gândul dublu, după cum se spune şi despre fraţiĭ gemenĭ.

Caractere bizare, care îndreptate spre calea bineluĭ, ar fi mers drept înainte şi ar fi ajuns departe şi carĭ pe calea răuluĭ mergeaŭ drept spre eşafod.

Rămas singur pe vas, Carjaval voiŭ să-şĭ îndeplinească sarcina pe care şi-o luase în deplină conştiinţă.

Căpitanul supraveghia de aproape debarcarea mărfurilor şi mateloţiĭ eraŭ aşa de ocupaţĭ, în cât nimenĭ nu maĭ avea vreme să se gândească la ceĭ treĭ pasagerĭ.

Morales se strecurase încetişor prin mijlocul mulţimeĭ şi nimenĭ nu-l observase.

Carjaval avea prin urmare toată libertatea de lucru; el scoase din sacul săŭ de călătorie un mic instrument de oţel, cu care un om priceput putea face minunĭ. Posedând instrumentul acesta, a deschide uşa cabineĭ americanuluĭ,însemna o jucărie pentru Carjaval.

Dar, spre marea sa uimire, Simpson, plecând, nu luase nicĭ o măsură de pază. Uşa era întredeschisă, ceea ce constituia un semn răŭ.

Intră. Cele câte-va bagaje pe carĭ le avea William cu dînsul, eraŭ împrăştiate în toate părţile, în cea maĭ mare dezordine.

Carjaval se gândi îndată că poate aceasta era o încercare de tragere pe sfoară; sub aparenţa aceleĭ nepăsărĭ şi neîngrijirĭ, William putuse foarte bine să ia cele maĭ straşnice măsurĭ de pază.

De aceea, Carjaval răscoli toate colţurile încăperiĭ; de alt-fel lucrul era uşor, pentru că cabina era mică. Dar osteneala îĭ fu zadarnică. William luase caseta cu dînsul.

Prin urmare, partea cea grea a operaţieĭ era lăsată pe mâna luĭ Morales. Avea să reuşiască dînsul oare?

Lucrul era îndoios.

(Va urma)

Către cititorĭ

Anunţăm pe cititoriĭ noştri că vom publica bucuros orĭ-ce articole interesante privitoare la călĕtoriĭ saŭ vînătorĭ, în ţară saŭ streinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate redacţiuneĭ «Ziaruluĭ Călĕtoriilor», str. Brezoianu 11, Bucureştĭ.

Reclama este sufletul comerciuluĭ

Anul IX. — No. 538. 10 Bani în toată ţara Miercuri 29 August 1907

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL INTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Lei 5. — pe an în toată ţara
« 2.60 « 1/2 « « «

Redacţia şi Administraţia :
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare o dată pe săptămână
— MARŢEA —

UN DUEL IN AER. — (Vezi pag. 2104).

UN DUEL IN AER

Când, la Petersburg, i-am spus că aveam intenţia de a mă duce să petrec o lună în Uralĭ pentru a vîna, contele Worodin, un rus care trăise multă vreme în Franţa, îmĭ răspunse rizînd:

— Ştiĭ că in cazul acesta eŭ voiŭ fi Providenţa d-tale. Şi o Providenţă pe care, sunt convins, veĭ aprecia-o foarte mult.

«De vreme ce nu te ducĭ în Uralĭ de cât pentru a vîna, cred că puţin iţi pasă de partea în care te veĭ duce şi de localităţile in care te veĭ oprĭ.

— In adevĕr, rĕspunseĭ eŭ, nu ştiŭ bine unde mă voiŭ duce să mă instalez, va fi într'o parte saŭ în alta, la intâmplare.

— Foarte bine. Te veĭ duce prin urmare la M..., şi veĭ trage in gazdă la Petre Ivanovici Nurkov, un om foarte cum se cade, însurat, tata de familie, care a fost timp de zece anĭ în serviciul meŭ şi caruia i-am arendat acum unul dintre domeniile mele... Este fermier la M...

— Cu cea maĭ mare plăcere primesc propunerea d-tră, rĕspunseĭ eŭ, cu atât maĭ mult cu cât prin părţile acelea nu este tocmaĭ uşor să găseştĭ o masă şi o casă cum se cade.

— In adevĕr, prin părţile aceiea toţĭ vînătoriĭ o petrec cam greŭ... Aşa în cât nu-mĭ mulţumeştĭ în zadar... Şi cam câtă vreme aĭ de gând să staĭ pe acolo?

— Două lunĭ.

— Ferma luĭ Nurkov este cât se poate de prosperă şi de curat ţinută. Pe urmă Petre Nurkov a fost bucătarul meŭ şi te asigur că era un bucătar foarte priceput.

«Omul acesta te va servi foarte bine; pentru că ştie că servindu mĭ amiciĭ, mă serveşte pe mine; şi-apoĭ are şi dânsul o dragoste deosebită pentru francezĭ. A stat la Paris câţi-va anĭ împreună cu mine.

Maĭ trebue să ţĭ spun că fermierul meŭ vorbeşte binişor limba franceză, lucru care pentru d-ta este destul de important. Ştiŭ că franceziĭ aŭ o deosebită indiferenţa pentru limbele străine.

Era oare-care ironie în cuvintele prietenuluĭ meŭ; dar pentru că ştiam bine că spune adevĕrul, nicĭ nu m'am gândit să protestez.

Am mulţumit călduros conteluĭ Vorodin, care, împreună cu o scrisoare pentru fermierul săŭ, mi-a maĭ dat şi toate indicaţiunile necesare pentru a ajunge până la M...

Am plecat şi am ajuns la destinaţie fără evenimente demne de notat.

Am fost primit cu cea maĭ mare politeţe, şi m'am putut convinge îndată că amicul meŭ nu exagerase nimica când îmĭ vorbise de arta culinară a fermieruluĭ Petre Ivanovicĭ Nurkov.

Eram foarte mulţumit şi-mĭ petreceam timpul povestind d-luĭ Nurkov cele maĭ fantastice întâmplărĭ vânătoreştĭ, întâmplate mie, saŭ altora.

D. Nurkov mă asculta cu cea maĭ mare atenţie şi-mĭ povestea şi dânsul nişte isprăvĭ tot atât de extraordinare.

Toate acestea eraŭ spuse în limba franceză!

Un hoţ misterios

Eram la M... de vre-o cincĭ-spre-zece zile, când într'o zi, am observat în figara luĭ Petre Ivanovicĭ Nurkov oare-care nelinişte.

A doua zi am constatat acelaş lucru, şi timp de o săptămână întreagă această stare rea de lucrurĭ merse tot crescând.

Incredinţat în cele din urmă că nu eŭ provocasem această întristare, am fost oare-cum impresionat de tristeţa gazdeĭ mele şi l'am rugat cu multă dulceaţă să-mĭ spue şi mie care era cauza supărăreĭ sale.

— Sunt opt zile, îmĭ răspunse dânsul, de când bag de seamă în fie-care dimineaţă că îmĭ lipseşte câte un miel, une-orĭ chiar câte douĭ. Lucrul acesta a început să mă plictisească peste măsură.

In toate serile, înainte de a mă culca, îmĭ număr animalele şi a doua zi dimineaţa constat că am cu unul maĭ puţin.

Aceasta este cauza supărăreĭ mele.

— Şi n'aĭ nicĭ o bănuială, domnule Nurkov? Poate că vre-unul dintre servitoriĭ d-tale... vre-un om lipsit de delicateţă?

— Sunt sigur de toţĭ oameniĭ pe carĭ îĭ am în serviciul meŭ; şi-apoĭ, dacă tâlharul ar fi un om, ar trebui să lase ceva urme materiale despre trecerea sa.

— Poate că sunt nişte lupĭ?

— In această epocă a anuluĭ lupiĭ aŭ ce mânca şi dînşiĭ n'aŭ îndrăzniala de a se apropia de locuinţele omeneştĭ, de cât numaĭ atuncĭ când sunt împinşĭ de foame. Şi-apoĭ lupiĭ ar trebui sa treacă prin-tr'o deschidere oare-care. Dar eŭ dimineaţa găsesc totul tot aşa de bine încuiat cum lăsasem seara.

«Am început să nu maĭ înţeleg nimic din toată această afacere. Dar d-ta, domnule, ce părere aĭ?

— Pe onoarea mea, domnule Nurkov, nicĭ eŭ nu ştiŭ ce să cred; dar, în cele din urmă, va trebui să dăm noĭ peste tâlharul mieilor, fie că are două picioare, fie că are patru.

Câte-va zile trecură.

Intr'o dimineaţă, neputând dormi, m'am sculat foarte de timpuriŭ, odată cu răsăritul soareluĭ. Mi-am luat carabina şi am eşit, fericit că puteam respira aerul proaspăt al dimineţeĭ. Era vară şi cu toate că ne aflam la o mare altitudine, zilele eraŭ foarte calde.

Am văzut cum ciobanul luĭ Petre Ivanovicĭ deschidea poarta stâneĭ şi cum mieiĭ eraŭ duşĭ să pască într'o câmpie destul de vastă.

Puţin după aceia ciobanul şi-a chiemat cânele, s'a întins pe iarbă şi după câte-va momente a adormit.

Cânele crezu de cuviinţă că este bine să facă ca şi stăpînul săŭ..

De o dată auzii un sgomot bizar în aer; ridicând capul, am putut vedea un superb vultur regal care se abătu ca fulgerul asupra unuĭ sărman miel, îl cuprinse bine în ghiarele sale solide şi se înălţa cu dînsul în sferele aeriene.

Am rămas uimit; spectacolul era în adevăr mareţ. Nu m'am gândit că aveam la îndemână o puşcă excelentă, saŭ maĭ bine zis, era pra prea tirziŭ când mi-am adus aminte; vulturul era prea sus.

Dar în clipa aceea am auzit alt zgomot, analog cu cel precedent.

Un al doulea vultur apăru de-odată în faţa mea.

La început am crezut că şi acesta avea să facă ca şi tovarăşul săŭ; adică avea să se abatĭ asupra trupeĭ pentru a răpi un miel. De astă dată mĕ pregăteam să-ĭ trimet un glonte in inimă, lucru care nu era de loc greŭ, pentru că mĕ aflam la o mică distanţă de turma mieilor.

Dar aşteptarea îmĭ fu înşelată.

Pasărea de pradă păru că nicĭ nu bagă în seamă mieiĭ; dispăru repede în direcţiunea pe care o luase celalt vultur.

L'am urmărit cu ochiĭ până departe. Primul vultur nu se maĭ zărea; de sigur că se dusese spre cuib ca să-şĭ depue prada acolo.

De-odată însă l'am revăzut şi am putut constata cu oare-care uimire, că venea întru întâmpinarea camaraduluĭ săŭ.

De ce oare? In curând am aflat-o.

O luptă teribilă

Când ceĭ douĭ «regĭ aĭ aeruluĭ» fură faţă în faţă, am putut vedea îndată că nu dorinţa de a fi faţă în faţă îĭ adunase. Ceĭ douĭ vulturĭ voiaŭ, fără îndoială, să se întreţie amical despre micele lor afacerĭ.

Un moment cele două răpitoare rămaseră nemişcate faţă în faţă, privindu-se cu fixitate, măsurându-şĭ puterile.

Apoĭ, furioase se repeziră şi lupta începu.

Atuncĭ am asistat la o luptă teribilă, superbă. Ceĭ doui adversarĭ eraŭ aproape de aceeaşĭ forţă, şi eraŭ însufleţiţĭ de o furie aproape tot aşa de intensă.

Se atacaŭ şi se loveaŭ cu o înverşunare ne maĭ pomenită.

Pene rupte zburaŭ în aer; sângele începuse să curgă.

Spectacolul era curios, pasionant; ascuns după trunchiul unuĭ copac, priveam cu cea maĭ mare băgare de seamă, doritor de a nu pierde nicĭ un amănunt.

Ceĭ doui adversarĭ îşĭ sleiaŭ încetul cu încetul puterile, din cauza sângeluĭ pe care-l perdeaŭ şi a înverşunăriĭ teribile cu care se luptaŭ.

Atuncĭ am ridicat arma şi am ochit cu atenţie.

Două detunăturĭ răsunară.

Loviţĭ mortal şi unul şi altul, ceĭ douĭ regĭ aĭ aeruluĭ se rostogoliră la pământ, aproape de mine.

Mĭ-am pus puşca pe umăr şi încântat de isprava pe care o facusem, m'am îndreptat spre fermă.

Petre Ivanovicĭ se sculase şi stătea acum de vorbă cu un servitor. Amândoĭ constataseră că şi de astă-dată lipsea un miel. Bietul om era foarte întristat; nu-l supăra atâta lipsa materială pe care o încerca, cât îl mistuia misterul nepătruns al acestor furtişagurĭ.

— Bucură-te, 'ĭ-am strigat eŭ; de-acum înainte eştĭ salvat.

Nu ţi se va maĭ fura nicĭ un miel! Şi 'ĭ-am povestit pe scurt expediţia mea.

Ceĭ douĭ vulturĭ aŭ fost transportaţĭ la fermă. Unul l'am păstrat pentru colecţia mea; pe cel'alt l'am dăruit luĭ Petre Ivanovicĭ.

Şi-acum dacă mă întrebaţĭ care era pricina încăerăreĭ celor douĭ vulturĭ, vă răspund că sunt tot aşa de chinez ca şi d-voastră.

Cine ştie... poate era la mijloc vre-o rivalitate personală... orĭ poate vre-o rivalitate de dragoste.

Jean R.

SINUCIDEREA UNUI TRIB

——

Spre extremitatea nord-estică a continentuluĭ asiatic, în regiunile îngheţate pe carĭ le străbate cercul polar, trăesc câte va populaţiĭ, din ce în ce maĭ rare, ale căror legăturĭ cu cele-lalte rase sunt greŭ de stabilit, dar carĭ totuşĭ par a se apropia maĭ mult de rasa albă. Printre aceste populaţiĭ sunt şi Tşukiĭ.

Ca fizic, oameniĭ aceştia se prezintă maĭ bine de cât mare parte dintre triburile nomade ale ţinuturilor îngheţate; dar sunt nişte populaţiĭ sărace, pe carĭ mizeria le-a împins adese-orĭ la cele maĭ crude şi maĭ dramatice desperărĭ. E datoria noastră să aruncăm o privire de milă asupra acestor fraţĭ îndepărtaţĭ.

Tsukiĭ trăesc în partea cea maĭ orientală a provincieĭ Iakutsk. După spusele unora ar fi în număr de vre-o opt miĭ, alţiĭ însă susţin că sunt numaĭ cincĭ miĭ.

Mulţĭ dintre eĭ şĭ-aŭ găsit moartea în eroicele lupte de rezistenţă pe care le-aŭ susţinut împotriva ruşilor cuceritorĭ. Dificultăţile existenţeĭ aŭ contribuit de asemenea a le reduce numărul.

Cu toate că sunt de aceiaşĭ rasă, Tsukiĭ n'aŭ cu toţiĭ acelaş fel de existenţă. Uniĭ dintre eĭ sunt păstorĭ, şi rătăcesc între strâmtoarea Bering şi Indigiria; ceĭ-l'alţĭ sunt pescarĭ şi staŭ mereŭ pe coaste schimbându-şĭ însă foarte des locul corturilor.

Păstorĭ saŭ pescarĭ, oameniĭ aceştia aŭ cu toţiĭ pielea albă cu uşoare reflecte negre. Femeile maĭ ales aŭ pielea tot aşa de albă ca şi europenele. Se găsesc printre ele multe carĭ aŭ părul blond.

Cu toate acestea întâlneştĭ printre Tşukĭ şi tipurĭ carĭ amintesc rasa mongolă; uniĭ dintre eĭ, cu trupurile atletice, cu piepturile eşite în afară, te fac să te gândeştĭ la indieniĭ din America de nord.

Unele dintre fetele tşuke sunt destul de drăguţe şi ar fi chiar atrăgătoare fără stratul de grăsime care le acoperă figura. Oameniĭ aceştia aŭ nişte foarte bizare ideĭ despre curăţenie. Lucrul se explică uşor din cauza groazeĭ pe care trebue s'o aibă pentru apă şi pentru ghiaţă.

Femeile nu sunt lipsite de cochetăria sexuluĭ lor. Îşĭ tatuiază obrajiĭ şi braţele cu figurile cele maĭ variate.

Bărbaţiĭ îşĭ fac de asemenea câte un mic semn pe fie-care obraz. Eĭ umblă cu capul ras, lăsându-şĭ numaĭ o şuviţă de păr în creştet. Femeile poartă părul lung, despletit pe spate şi împodobit cu perle.

Costumele, pe carĭ le poartă femeile, sunt în general fabricate din pieile cele maĭ frumoase şi maĭ delicate. Nenorocirea este că Tşukiĭ aŭ obiceiul de a-şĭ schimba foarte rar hainele.

Bogăţia tşukilor păstorĭ o formează renul. Eĭ cresc trupe destul de numeroase, carĭ le procură o parte din hrană şi le furnizează un element de comerţ.

De aceea se şi consideră dânşiĭ ca o castă superioară. Zestrea fetelor este formată din renĭ şi, când se naşte un copil, se determină de maĭ înainte numărul animalelor carĭ îĭ vor aparţine.

Tşukiĭ prind animalele cu lassul şi le tratează cu cea maĭ mare blândeţe.

Carnea renuluĭ este pentru aceste populaţiĭ un aliment important. Chiar şi pescariĭ caută să şi-o procure, făcând schimb cu nomaziĭ. Aceştia din urmă se maĭ nutresc cu lapte şi diferite plante sălbatice. De obiceĭ beaŭ apă saŭ ghiaţă topită, dar aŭ o mare patimă pentru rachiul pe care li-l procură ruşiĭ şi americaniĭ.

La masă oameniĭ aceştia aŭ nişte obiceiurĭ pe carĭ fraţiĭ lor albĭ nu le-ar aprecia de loc. Nu cunosc alt instrument de cât mâna; aceiaşĭ bucată trece de multe orĭ prin maĭ multe gurĭ, înainte de a fi înghiţită definitiv. După masă tşukiĭ îşĭ spală mâinile, dar nu cu apă, ci cu urină. Atât bărbaţiĭ, cât şi femeile fumează şi trac tabac.

Tşukiĭ întrebuinţează carnea renuluĭ cu cea maĭ mare economie, pentru că ea constitue alimentul lor cel maĭ însemnat. Dacă le-ar lipsi, s'ar putea să fie ameninţaţĭ cu cea maĭ completă foamete. Foarte superstiţioşĭ eĭ cred într'un spirit bun, pe care se silesc a-l atrage de partea lor prin sacrificiĭ de renĭ şi de câinĭ, — un alt animal foarte important pentru dânşiĭ, de vreme ce le trage săniile.

Dacă victima sacrificată cade la pământ pe partea dreaptă, e semn bun; în cazul contrar e prevestirea uneĭ nenorocirĭ.

Bărbaţiĭ îşĭ spală mâinele şi faţa cu sîngele animaluluĭ sacrificat; femeile îşĭ parfumează colibele şi instrumentele de bucătărie.

Se întâmplă însă une-orĭ ca spiritele bune să devie ostile populaţieĭ. Atuncĭ boalele încep să decimeze trupa renilor; mizeria şi ruina se ivesc în prag.

Fără nicĭ un respect pentru viaţa omenească, tşukiĭ sacrifică toate gurile carĭ sunt o povară. Bătrâniĭ, infirmiĭ, toţĭ indiviziĭ carĭ nu sunt în stare să-şĭ câştige hrana prin eĭ înşaşĭ, sunt sacrificaţĭ.

Procedeul morţeĭ variază şi n'are nicĭ o importanţă. Câteodată însăşĭ victimele sunt lăsate să-şĭ aleagă felul în care vor muri. Trist privilegiŭ!

In unele epoce se întâmplă ca bătrâniĭ înşuşĭ să-şĭ ceară moartea, spre a se putea duce să trăiască într'o lume maĭ bună.

Acum de curând o foamete a apăsat maĭ mult de cât orĭcând asupra unuia dintre triburĭ.

Decimată de o boală molipsitoare, întreaga trupă a renilor s'a stins.

Nenorociţiĭ siberienĭ, lipsiţĭ de orĭ-ce resurse, căzură în ghiarele celor maĭ oribile suferinţe. O iarnă trecu în cele maĭ groaznice chinurĭ. Bărbaţiĭ înaintaŭ foarte departe pe ghiaţă, îndurând nişte temperaturĭ de patru-zecĭ de grade dedesubtul luĭ zero; dar aproape în tot-d'a-una se întorceaŭ cu mâinele goale.

Când prindeaŭ câte un animal, şi-l disputaŭ cu o lăcomie de lupĭ.

Reîntoarcerea primăveriĭ, în care îşĭ puneaŭ speranţe marĭ, nu îmbunătăţi de loc situaţia.

Atuncĭ şefiĭ tribuluĭ se adunară şi deliberară asupra hotărîreĭ pe care trebuiaŭ s'o ia.

Discuţia dură o zi întreagă.

Descurajarea nenorociţilor era aşa de mare în cât nimenĭ nu maĭ îndrăznea să propue vre-o încercare nouă. In unanimitate luară o hotărîre sfâşietoare, brutală şi eroică în acelaşĭ timp.

Hotărîră ca toţĭ părinţiĭ să-şĭ masacreze familiile şi după aceia să se ucidă şi eĭ.

Spăimântătorul pact de moarte fu observat până la sfârşit

Pe terenul ales pentru sacrificiŭ se răspândiră valurĭ întregĭ de sânge.

Nicĭ strigătele de durere, nicĭ mila, nicĭ dragostea, nimic nu putu opri sîngeroasa operă de distrugere.

— Numaĭ câţĭ-va dintre călăĭ, după ce îşĭ omoriseră familiile, nu maĭ avură curajul de a se sinucide.

Eĭ fugiră departe de locul masacruluĭ. Fură găsiţĭ viĭ şi povestiră toate amănuntele aceleĭ drame ne maĭ pomenite.

Pe câmpul de masacrare, tsukiĭ fură găsiţĭ zăcînd în grămezĭ marĭ, oribil mutilaţĭ. Păsările de pradă începuseră să atace aceste resturĭ desfigurate.

Asemenea drame teribile s'aŭ maĭ vĕzut şi în trecut şi de sigur că se vor maĭ repeta şi în viitor.

Sunt ultimele convulsiunĭ ale agonieĭ uneĭ rase care este destinată să moară.

Boubou

CULTURILE ASIEI

Religia budistă stabileşte ca prime principiĭ că existenţa omenească este o grea încercare; că plăcerile acesteĭ lumĭ nu lasă în urma lor de cât desgust şi părerĭ de răŭ; că omul nu trebue să ţie nicĭ la onorurĭ, nicĭ la avere, nicĭ chiar la familie.

Omul trebue să caute înainte de toate starea aceea specială, care se numeşte «nirvana», şi care este neantul în braţele divinităţeĭ.

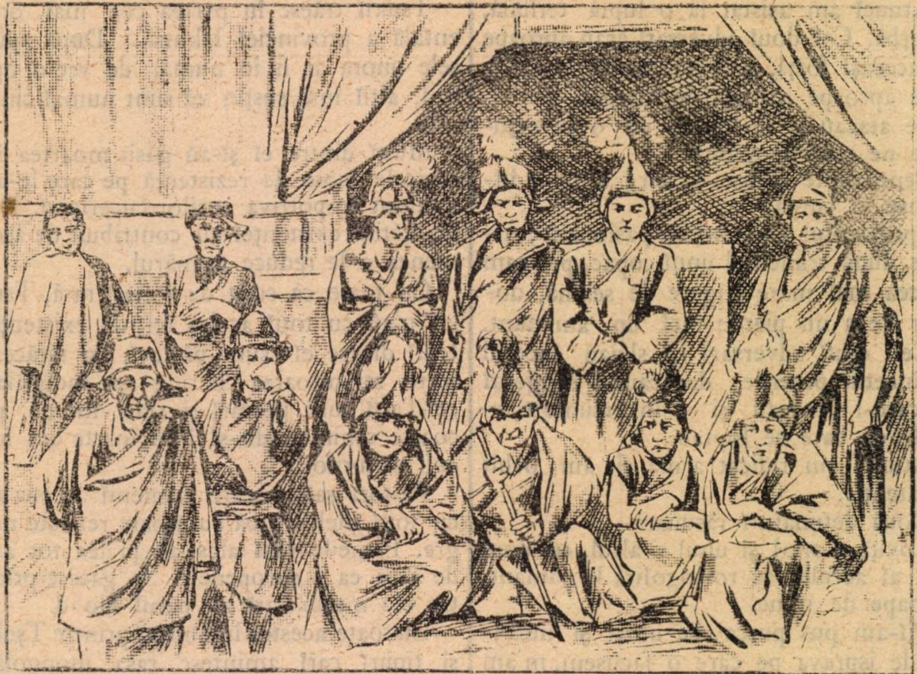
In resumat este doctrina curată a ascetismuluĭ şi ascetismul conduce direct spre viaţa religioasă.

Budizmul a creiat într'un mod fatal pretutindenĭ pe unde s'a stabilit, o lume întreagă de călugărĭ şi de personagiĭ consacrate altarelor, carĭ s'aŭ constituit în numeroase asociaţiĭ şi s'aŭ întins ca o lepră asupra întregeĭ Asiĭ.

Legea budistă maĭ învaţă chiar că preoţia este cultura ţăreĭ obligatoare, înainte de a intra cine-va în «Nirvrna». Simpli laicĭ nu pot pretinde această fericire. Trebue ca după moartea lor, în viaţa viitoare, să se încarneze în fiinţa unor persoane religioase, promiţând consacrările obişnuite.

Spiritele logice se hotărăsc îndată, văzând că este maĭ bine să se facă de timpuriŭ călugărĭ, de cât să maĭ aibă de suferit în urmă o transmigrare, care nu se ştie la ce rezultate poate duce.

Această extra-ordinară desfăşurare a clerululuĭ regulat este simţită maĭ cu seamă la lamaism, forma teocratică a budizmuluĭ, care în privinţa aceasta, prezintă oare-care apropierĭ cu organizaţia bisericeĭ catolice romane. Toţĭ călătoriĭ rămân uimiţĭ de marea asemanare ce există între instituţiile şi ceremoniile carĭ constitue forma exterioară a celor două cultuil.

Călugărĭ budiştĭ din Laduk

Asemănarea aceasta, — uimitoare în unele puncte,—nu maĭ există însă când e vorba de orchestrele de muzicanţĭ, pe carĭ clerul budist le organizează în multe pagode.

Un călător care a vizitat populaţiile budiste, supuse auutorităţeĭ Rusieĭ, scrie în această privinţă: «Cândse deschide uşa şi pătrunzĭ în templu, un mare zgomot ajunge până la urechile tale.

Zgomotul acesta e produs de ceata muzicanţilor, carĭ cântă dintr'un soĭ de trompete speciale, foarte lungĭ şi bat din tobe.

Instrumentele acestea formează o armonie destul de sălbatecă; maĭ cu seamă sunetele produse de trompete sunt cu totul bizare.

Cântările acestea ţin cam un sfert de oră; când ultimele sunete ale instrumentelor se perd într'un ecoŭ lung, urechile îţĭ ţiue şi eştĭ ca zăpăcit.

Rămâĭ însă convins că, în urma unor rugĭ atât de ferbinţĭ, divinităţile trebue să-şĭ fi plecat urechea... căcĭ alt-fel ar trebui să bănueştĭ că aceste divinităţĭ sunt surde, lucru care n'ar fi tocmaĭ onorabil pentru o divinitate.

S'aŭ făcut încercărĭ spre a se înlocui aceste cântărĭ cu nişte melodiĭ maĭ dulcĭ, dar budiştiĭ sunt încăpăţânaţĭ şi nu vor să cedeze cu nicĭ un preţ. Eĭ ţin la Nirvana lor maĭ mult de cât la orĭ-ce şi li se pare că schimbând cât de puţin ceremoniile religioase, vor perde fericirea eternuluĭ far'niente...

Vetor.

Ultima expediţie a unuĭ aventurier

— Urmare —

CAP. VI.

Colba indiană.—Explicarea enigmeĭ.—O vizită.—Regina Nopţilor cunoaşte secretul.—Sacrificiŭ.—Trompet hohoteşte.—Blocul de ghiaţă se rupe.— M dalia. — Este nepotul meŭ!—Ştiinţa îşĭ dreclamă repturile sale.

Apaşiĭ plecară spre wigwa urile lor. Treĭ colibe fură puse la dispoziţia nouilor prietenĭ. Una pentru Regina nopţeĭ, a doua pentru fiĭ săĭ, a treia pentru doctor şi tovarăşiĭ săĭ.

In faţa fie-căreia dintre aceste colibe, câte un indian avea să stea de veghe pînă a doua zi dimineaţă.

— Mil diablos! murmură Espira, încep a credea că Fabricio a avut dreptate când ne-a îndemnat să venim la Apaşĭ.

Oameniĭ aceştia ne sunt acuma prietenĭ devotaţĭ, şi par'că îmĭ spune cine-va că dînşiĭ îmĭ vor da cheia enigmeĭ. Dînşiĭ trebue să cunoască locul unde se află mormintele despre carĭ vorbeşte manuscrisul doctoruluĭ. Sunt sigur că vom găsi cheia enigmeĭ.

«Eĭ bine, doctore, nu răspunzĭ nimica? continuă dînsul, adresându-se directsavantuluĭ, care stătea gânditor, cu capul între mânĭ.

— Te rog să mă erţĭ, dragul meŭ amic, răspunse dînsul; dar eŭ maĭ sunt şi acuma încă sub impresiunea vorbelor acesteĭ femeĭ care odinioară a refuzat să mă îmbrăţişeze.

— Adevărul este, se amestecă Trompet, că întâmplarea aceia n'a fost de loc măgulitoare pentru d-ta.

— Eı! răspunse fostul hingiŭ.. O scofâlcitură de femee. Nu trebue să ne facem sânge răŭ pentru atâta lucru.

— Nu, Chapardo, eŭ nu mă înşel; văd bine că aicĭ este un mister, şi chiar mâine va trebui să am o explicaţie cu dînsa.

— Şi apoĭ, adăugă Trompet, cum se face că doamna a venit tocmaĭ prin locurile acestea?

Mie mi se pare că din momentul debarcăreĭ pînă acum, am fost urmărițĭ neîntrerupt.

— Eştĭ nebun? întrerupse Chapardo. Uițĭ că am venit pe mare? Uițĭ că de când am debarcat, n'am zărit nicĭ picior de om?..

Cum voeştĭ să ne fi urmărit femeia aceasta fără să fie văzută?

— Drace!.. Sunt nişte aventurierĭ; n'am auzit spunându-se că oamenĭĭ aceştia aŭ proprietatea de a se face nevăzuţĭ.

— Foarte bine, răspunse celalt; dar pentru moment, tot ce avem maĭ bun de făcut, este să ne culcăm. Ziua de azĭ a fost grea, şi nu se ştie ce ne maĭ păstrează Domnul pentru ziua de mâne.

Toţĭ se pregătiră să dea ascultare acestuĭ sfat înţelept, când Gil apăru la intrarea colibeĭ.

— Caballeros, zise dînsul, mama mea mă roagă să vă întreb dacă o puteţĭ primi?

Doctorul se repezi îndată afară.

Aventuriera era acolo, împreună cu cĕilalţĭ doĭ fiĭ aĭ săĭ.

— Senora, murmură savantul, înclinându-se în faţa eĭ, suntem la dispoziţia d tale.

Mama intră împreună cu copiiĭ, şi toţĭ luară loc pe nişte scaune foarte originale făcute din capete de animale sălbatece.

Aventuriera stătu la îndoială un moment; apoĭ, cu o sforţare pe care nu şi-o putea ascunde, întrebă:

— Am onoarea să vorbesc senoruluĭ Clairfontaine?

— D-ta cunoştĭ numele meŭ!.. exclamă savantul; cum se face că...

— Lucrul acesta nu l'a putut afla doamna de pe vapor, întrerupse Trompet, pentru că sunt doŭĭ-spre-zece anĭ, de când eŭ nu te-am numit nicĭ o dată de cât pe numele d-tale cel mic: Hilarius.

«Lucrul acesta ţi-l jur, domnule, şi d-ta ştiĭ bine că Trompet n'a minţit nicĭ o dată.

— Linişteşte te, amicul meŭ, răspunse doctorul cu blândeţe, şi ascultă cuvintele senoreĭ.

— Dar vezĭ că eŭ n'aş vrea să se creadă nişte lucrurĭ carĭ...

— Aĭ de gând să tacĭ o dată dobitocule!.. îĭ şopti Chapardo la ureche, dându-ĭ în acelaş timp un pumn zdravăn.

— Da, senor, continuă aventuriera, eŭ îţĭ cunosc numele, şi... maĭ sunt multe alte lucrurĭ pe carĭ le cunosc.

— Nu e de mirare; aventurieriĭ ştiŭ în tot-d'a-una multe.

Chapardo aplică luĭ Trompet o nouă lovitură.

— Plicul acesta nu este pe adresa d-tale? întrebì femeia.

Şi întinse savantuluĭ un plic.

— Cel maĭ preţios dintre toate documentele mele!.. exclamă doctorul; şi în glasul săŭ era în acelaşĭ timp şi veselie şi nelinişte.

— Dar senora, continuă dânsul, cum a ajuns plicul acesta în mâinele d-tale?

— Lucrul e foarte simplu, caballero. Când mizerabilul care ne-a făcut să debarcăm, spre a ne părăsi în urmă...

— Banditul!.. Pe acesta dacă l'aş prinde vre-o dată, l'aş... Dar tăcere!.. de vreme ce acesta este consemnul!.. exclamă Trompet, întrerupându-se el însuşĭ.

— După aceea, continuă Regina Nopţilor, neavând ce face, am pornit spre interiorul ţinutuluĭ.

Sosițĭ într'o venta, stăpânul caseĭ ne-a spus că cu două-zecĭ şi patru ore maĭ înainte doĭ francezĭ fuseseră arestaţĭ ca spionĭ.

După descrierea pe care ne-a făcut-o, am ghicit repede că era vorba de tovarăşiĭ noştri de drum.

Fără să maĭ pierdem vre-un minut, am pornit spre San-Juan, spre a putea depune mărturie în favoarea d-voastră. dar cum n'aveam caĭ, am fost nevoiţĭ să facem drumul pe jos

In timpul drumuluĭ acesta am găsit scrisoarea pe care ţi-am dat-o. Ajungând la presidio, am aflat numele, condamnarea şi evadarea d-voastră.

Un moment aventuriera rămase tăcută, apoĭ reluă:

— Din momentul acela n'am maĭ avut de cât o idee: să vă regăsesc.

«Am găsit nişte caĭ şi am pornit repede pe urma d-voastră; când era aproape să vă ajung, v'aţĭ îmbarcat pe o goeletă. Intârziasem numaĭ cu un sfert de oră.

— Din fericire, m'am întâlnit cu salvatorul d-tale; după ce a stat mult la îndoială, mi-a spus în cele din urmă că s'ar putea întâmpla să te întâlnesc în ţinutul apaşilor.

«Dacă era aşa, aveam siguranţa absolută de a te regăsi, pentru că soţul meŭ fusese prieten bun cu Vulturul Negru şi eŭ însumĭ purtam titlul de războinică apaşă. De aicĭ obligaţia de a ne ajuta şi de a alerga uniĭ în ajutorul celor-l'alţĭ.

«De aceea am fost fericiţĭ sosind la timp spre a le putea da ajutorul nostru.

— Şi ne-aĭ scăpat de o moarte sigură, pe noĭ carĭ, pentru a ne atrage bunăvoinţa apaşilor, ne-am făcut duşmaniĭ duşmanilor lor.

Aventuriera păru că n'a auzit această reflexiune a doctoruluĭ.

— Odinioară, continuă dînsa, unul dintre d-voastră spunea: «Aicĭ vom găsi cheia enigmeĭ».

«Eĭ bine, senor Clairfontaine, acela avea dreptate. Aicĭ se vor sfârşi chinurile d-tale, pentru că eŭ îţĭ cunosc secretul.

Doctorul sări în sus.

— Sunt cincĭ-spre-zece anĭ de când alerg, de când caut neîntrerupt... Vorbeşte... oh, vorbeşte maĭ repede!..

Regina nopţilor se sculă, se apropie de Gerald, îl luă de mână şi conducându-l în faţa doctoruluĭ, zise:

— Copilul meŭ, tu care aĭ fost fiul meŭ, îmbrăţişează-ţĭ tatăl.

Şi savantuluĭ:

— Senor Clairfontaine... iată copilul pe care îl plângĭ de cincĭ-spre-zece anĭ.

Femeia se îngălbenise de moarte şi vocea îĭ era întreruptă de suspine; o durea sacrificiul pe care îl făcea. Perez trebui s'o susţie pentru ca să nu cadă jos.

Gerald înaintă într'un avînt sincer, vesel că se află în sfârşit în faţa aceluia care era autorul zilelor sale şi deschise braţele spre a-şĭ îmbrăţişa părintele. Dar braţele acestea nu întâlniră de cât vidul.

Doctorul făcuse o săritură îndărăt. spre a scăpa de această îmbrăţişare... filială.

— Fiul meŭ!... exclamă dânsul, furios că-şĭ vedea speranţele înşelate; dar eŭ n'am avut nicĭ odată copiĭ!... Nu înţeleg ce înseamnă gluma aceasta!...

Intr'un colţ al colibeĭ, Trompet leşina de rîs.

— Fiul d-luĭ Hilarius! Nu, că asta are haz!...

Domnul caută un cimitir, şi-ĭ se dă un băiat, căruia i-aŭ crescut mustăţile!..

— Sunteţĭ în eroare, senora, continuă doctorul.

— Aţĭ greşit marfa, adăugă Trompet.

Ceĭ-l'alţĭ martorĭ aĭ aceşteĭ scene tragico-comice rămâneaŭ tăcuţĭ.

Gerald nu ştia ce să facă.

De odată aventuriera se repezi spre dânsul şi îmbrăţişându-l cu căldură murmură:

— Cu atât maĭ bine! Veĭ rămânea mereŭ copilul meŭ.

Doctorul îşĭ recăpătase tot sângele rece şi vorbie acum în cea maĭ mare linişte.

— Dar, în sfârşit, senora, zise dânsul, veĭ bine-voi să-mĭ explicĭ cum ţi-a venit ideia că tânărul acesta ar fi fiul meŭ?

— Nu, răspunse aventuriera, cu vocea severă.

Dar aproape îndată 'şĭ luă seama:

— La urma urmeĭ maĭ bine să mă explic; m'aĭ lua drept o intrigantă, şi asta n'o voesc... Aĭ auzit că apaşiĭ 'mĭ spun Regina Nopţilor. Veĭ 'fi crezând poate că aceasta este o simplă poreclă,

pe care mĭ-aŭ dat-o dânşiĭ în graiul lor figurat?

— Mărturisesc, senora, aşa crezusem.

— Nu e de loc aşa; titlul acesta îmĭ aparţine prin voinţa a miĭ de oamenĭ. Din cincĭ în cincĭ anĭ, zecĭ de miĭ de indienĭ din toate triburile se adun spre a-şĭ alege un rege şi o regină.

«Cel d'întâiŭ primeşte titlul de Rege al Intunericuluĭ; cea-l'altă pe acela de Regină a Nopţilor.

«De maĭ bine de două-zecĭ de anĭ port acest titlu. In momentul în care mizerabiliĭ aceia m'aŭ părăsit pe nişte ţărmurĭ pustiĭ, mă duceam la San-Francisco, spre a fi aproape de locul unde trebuia să fie anul acesta întrunirea generală a indienilor.

«Acuma, voĭ face drumul călare; e maĭ sigur.

Trompet se sculă şi rămase în picioare, în poziţie militărească.

— Ce naiba l'o maĭ fi apucat iarăşĭ? murmură Chapardo.

— De vreme ce suntem în faţa uneĭ adevărate regine, rĕspunse Trompet, trebue să salutăm cu tot respectul cuvenit.

— Când Gerald mi-a fost adus de către o femee care sosea din Franţa, de unde-l răpise părinţilor săĭ, fusesem aleasă a doua oară Regină a Nopţeĭ, continuă aventuriera.

«Nenorocita aceea a murit după câte-va zile, spunându-mĭ numele copiluluĭ.

«Eŭ am uitat însă numele acesta, şi nu mi l'am adus aminte de cât citind adresa de pe plicul pe care ţi l'am dat odinioară.

«Numele acesta era numele d-tale.

«Am crezut atuncĭ că înţeleg, că de cincĭ-spre-zece anĭ - - tocmaĭ atâţia eraŭ şi din epoca răpireĭ — d-ta eraĭ în căutarea unuĭ lucru perdut, şi mi s'a părut că lucrul acesta nu putea fi de cât copilul d-tale... Iată de ce n'am voit să te îmbrăţişez, maĭ înainte de a te fi convins, că eŭ regina aventurierilor, văduva unuia dintre ceĭ maĭ bogaţĭ neguştorĭ de animale din toată America, nu puteam fi hoaţă de copiĭ.

«Acum, nu-mĭ maĭ rămâne de cât o singură părere de răŭ:

— Aceia de a-l fi făcut pe copilul acesta să afle că nu eŭ sunt adevĕrata luĭ mamă.

— Mamă, eŭ te voĭ iubi ca şi cum aĭ fi mama mea adevărată!.. exclamă Girald, aruncându-se în braţele sale.

— Dar noĭ? întrebară în acelaş timp Gil şi Perez.

— Voĭ veţĭ fi mereŭ fraţiĭ meĭ.

Ochiĭ tînăruluĭ eraŭ plinĭ de lacrimĭ; figura i se transformase de emoţie.

Trompet se sculă din noŭ în picioare.

— Miĭ de milioane de bombe! exclamă dînsul, vedeam eŭ bine că tînărul acesta seamănă cu cine-va.

— Tu, Chapardo, priveşte-l bine, şi răscoleşte puţin amintirile trecutuluĭ.

«Nu vezĭ nimica? Fostul hangiŭ se uită bine la Gerald şi răspunse printr'un semn negativ.

— Dar, d-ta, domnule Hilarius? Să vedem, deschide bine ochiĭ.

Şi apucând mâna savantuluĭ, îl apropie de tînăr.

— Aşa, acum eştĭ aproape, şi-l poţĭ privi bine.

«Nu vezĭ nimic?

— De sigurcă nu, răspunse doctorul.

— Eĭ bine, vă voĭ spune eŭ un lucru, eŭ, care nu sunt savant.

— Ce este, Trompet?

— Este, că d-ta eştĭ tot aşa de dobitoc ca şi Chapardo, şi Chapardo tot aşa de dobitoc ca d-ta, domnule.

«Acestea nu sunt cuvinte de efect, ca «ficus», «parus», «pomus», şi alte multe pe carĭ le pronunţĭ d-ta, dar orĭ-cum sunt nişte cuvinte carĭ conţin adevărul.

Doctorul n'avu timp să răspundă.

Trompet se întorsese spre aventurieră:

— Doamnă regină?

— Senor Trompet?

— Maĭ întâĭ de toate, continuă fostul zuav, te-aş ruga să nu-mĭ maĭ spuĭ nicĭ senor, nicĭ caballero; aceste titlurĭ mă plictisesc peste măsură.

—Ne-am înţeles, amicul meŭ Trompet

— Spuneaĭ, prin urmare, că tînărul acesta se numeşte Clarifontaine?..

— Da.

— Şi că a fost furat?.. In ce ţinut?.. Lucrul acesta are oare-care importanţă pentru mine.

— Dacă-mĭ amintesc bine, era lângă frontiera Belgieĭ.

— Aĭ auzit, domnule, întrebă Trompet, întorcându-se spre doctor.

Mi se pare că Ardeniĭ nu sunt tocmaĭ departe de frontiera Belgieĭ.

— Mergĭ nainte!.. Iţĭ repet că eŭ n'am avut nicĭ odată copiĭ!..

Fostul zuav nu se maĭ putu stăpâni.

— Pentru numele luĭ D-zeŭ! esclamă dînsul, oare cercetările d-tale ştiinţifice te-aŭ făcut să uiţĭ cu totul, că fratele d-tale avea un copil, şi că acest copil a fost răpit?

«Oare ţi-s ochiĭ legaţĭ, de nu maĭ vezĭ de loc că tînărul acesta, care nu e de loc fiul d-neĭ regine, seamănă ca două picăturĭ de apă cu fratele d-tale?

«Şi tu, Chapardo, nu-ţĭ maĭ aminteştĭ nicĭ tu de căpitanul nostru, în ziua când ne spunea plângând la Biskra: «Copiiĭ meĭ, aveam un fiŭ, şi mi-a fost răpit.

«Eĭ bine!.. eŭ nu l'am recunoscut pe tînărul acesta, pînă odinioară, când l'am vĕzut plângând.

— Ah!... micul meŭ căpitan, continuă dânsul, apropiindu-se de Gerald şi strîngându-ĭ mânele. văd bine că eştĭ fiul tatăluĭ d-tale.

Doctorul pălise.

Oare nu cum-va omul acela, care nu se lăsa mişcat de nimic care nu era geografie, etnografie, archeologie... avea să se mărturisiască emoţionat?..

Care este pronumele acestuĭ copil?

— Gerald, răspunse aventuriera.

— De unde este medalia pe care o avea la gât?

Nicĭ nu maĭ întreba dacă copilul avea saŭ nu vre-o medalie.

Cu un gest repede, Regina nopţeĭ desfăcu haina tînăruluĭ.

O medalie îĭ era atîrnată de gât.

— Iat-o, caballero, zise dînsa.

Doctorul se repezi, îşĭ îndreptă lunetele şi timp de câte-va secunde examină cu atenţie medalia.

Faţa îĭ era inundată de sudoare; picioarele îĭ tremuraŭ. Un strigăt de fiară sălbatecă îĭ sbucni din piept.

— Aceasta este medalia pe care am găsit o în ruinele Cartageneĭ, aceasta este medalia pe care am atârnat-o de gâtul nepotuluĭ meŭ, medalia...

Dar nu maĭ avu putere să continue; se clătină şi se răsturnă pe spate.

— Stăpânul meŭ!... stăpânul meŭ moare!.. si eŭ l'am ucis!.. exclamă Trompet, îndurerat.

Daţi-mĭ puţin oţet!.. oţet!..

Şi perzându-şĭ capul, voi să iasă din colibă.

Aventuriera îl opri, şi scoţând din buzunar un floavu făcut dintr'un corn de antilopă, îl desfăcu şi suflă peste obrazul celuĭ leşinat o mică cantitate dintr'un praf alb.

Peste puţin savantul deschise ochiĭ şi îşĭ preumblă de jur împrejur privirea-ĭ rătăcită.

In curînd memoria îĭ reveni.

Se ridică, şi repezindu-se spre Gerald îl îmbrăţişă cu patimă.

— Nepotul meŭ!.. Scumpul meŭ nepot!...

— Unchiule!..

Şi timp de câte-va momente, ceĭ doĭ oamenĭ se ţinură îmbrăţişaţĭ, amestecându-şĭ lacrimele.

— Orĭ ce-am spune, dar lacrimele unuĭ bărbat ne emoţionează tot-d'auna.

Şi bunul Trompet îşĭ ştergea ochiĭ cu mâneca haineĭ.

Bravul zuav n'avea nicĭ o batistă la îndemână.

— Micul med Gerald, reluă doctorul, te uitasem aproape cu totul; şi totuşĭ, câte lacrimĭ n'am vărsat din pricina ta!.. Cercetările mele ştiinţifice însă m'aŭ absorbit cu totul, şi nu mi-aŭ maĭ dat răgaz să mă gândesc în altă parte.

«Acum, nu ne maĭ rămâne de cât să mulţămin destinuluĭ.

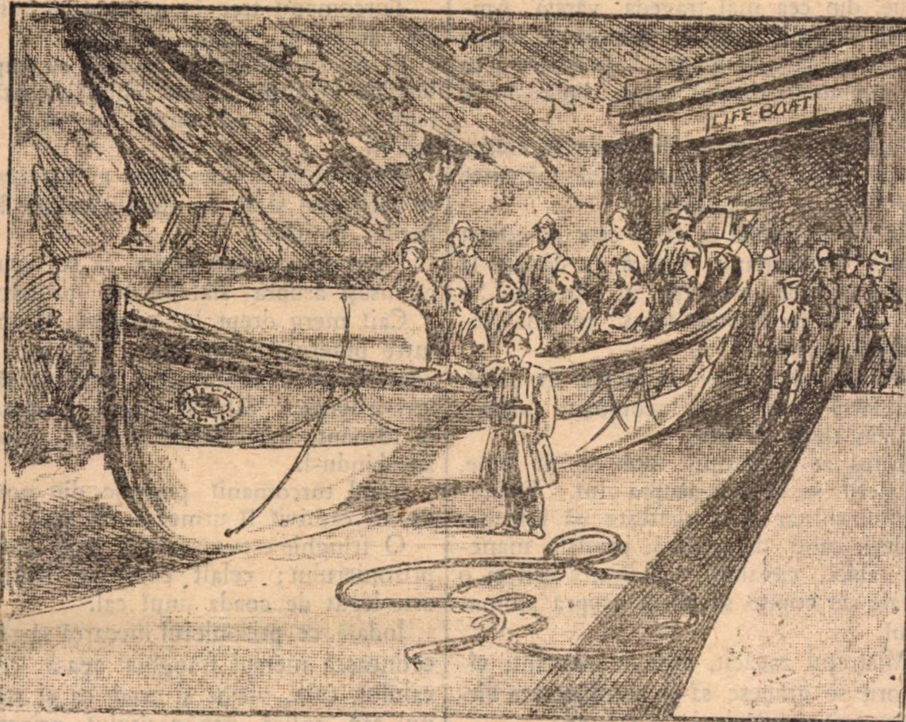
Un sughiţ înăbuşit îl făcu să întoarcă capul.

Regina nopţeĭ nu-şĭ maĭ putea stăpâni durerea.

— Iartă-mă, senora, iartă-mă!.. N'aş fi voit ca bucuria noastră să te întristeze...

— Mi se pare, răspunse dînsa, silindu-se să surîdă, mi se pare că acum îţĭ pot da îmbrăţişarea pe care ţi-am refuzat'o odinioară.

(Va urma)

Salvatoriĭ în hainele impermeabile sunt gata de luptă contra elementelor

DRAMELE MARITIME

PERIPEȚIILE UNEI SALVARI

Un proverb din bătrânĭ, un proverb înțelept, dar cam egoist, spune că e bine să-șĭ facă cine-va dreptate sie însușĭ maĭ întâiŭ și numaĭ în urmă altora.

Proverbul acesta este foarte potrivit cu timpurile noastre, când e pus foarte adese orĭ în aplicare.

Scenele pe carĭ le povestim s'aŭ petrecut cu ocazia naufragiuluĭ magnificuluĭ vapor al companieĭ Elder Dempster, «Jebba», care s'a perdut primăvara trecută la Bolt Tail, la intrarea măreĭ Mâneceĭ.

Cititoriĭ îșĭ aduc aminte că epoca aceea a fost fatală navigațieĭ. In maĭ puțin de cincĭ-spre-zece zile marea Mâneceĭ a fost teatrul a șease naufragiĭ importante. In aceiașĭ epocă a naufragiat și vaporul «Berlin», care a făcut atâtea victime.

Marea era mereŭ furioasă. La toate porturile salvatoriĭ stăteaŭ gata să plece în ajutorul acelora carĭ eraŭ în primejdie.

Cu două ore înainte de răsăritul soareluĭ, omul care era de gardă la Bolt Tail auzi detunăturile tunuluĭ de alarmă.

Nu maĭ încăpea nicĭ o îndoială că un vas se afla în primejdie.

Fără să maĭ piardă un singur moment, gardianul dădu alarma în sat. Un sfert de oră după aceea echipagiul frumoaseĭ luntre de salvare «Sir-George-Back», oferită de către «Royal Life Boat Institution», era întrunit pe țărm. Intreprinzătoriĭ eroĭ aĭ măreĭ făceaŭ ultimele pregătirĭ pentru plecare sub ochiĭ ateņțĭ aĭ întregeĭ populațiĭ a satuluĭ.

Imbrăcațĭ în hainele lor impermeabile, salvatoriĭ stăteaŭ la posturile lor; se lumina de ziuă și în largul măreĭ, la o distanță de douĭ kilometri, se putea zări un vapor, care părea să fie un transatlantic.

Fără îndoială vasul acela trebuia să aibă și pasagerĭ; trebuiaŭ prin urmare să încerce chiar și imposibilul pentru a-ĭ scăpa de o moarte sigură.

Impins de brațe viguroase, «Sir-George-Back» fu lansat pe mare.

Inainte!

O luptă teribilă contra elementelor începu. Dar în zadar valurile amenințătoare îșĭ ridicaŭ zidurile lor sălbatece în fața luntreĭ.

Luntrea înainta mereŭ.

După două ore de sforțărĭ supra-omeneștĭ, Sir George Back se apropiase destul de mult de vasul în primejdie pentru ca o convorbire să se poată schimba între pilot și căpitan.

Se află că vaporul se numește «Jebba», că venea de la Sierra Levue, de pe Coasta occidentală a Africeĭ, transportând o sută de pasagerĭ, printre carĭ și un detașament de soldațĭ coloniali liberațĭ.

Cu toate acestea marea era prea furioasă pentru ca luntrea să se poată apropia de «Jebba» operând salvarea pasagerilor.

De alt fel vaporul, cu toate că era într'o stare gravă, putea să maĭ reziste încă valurilor.

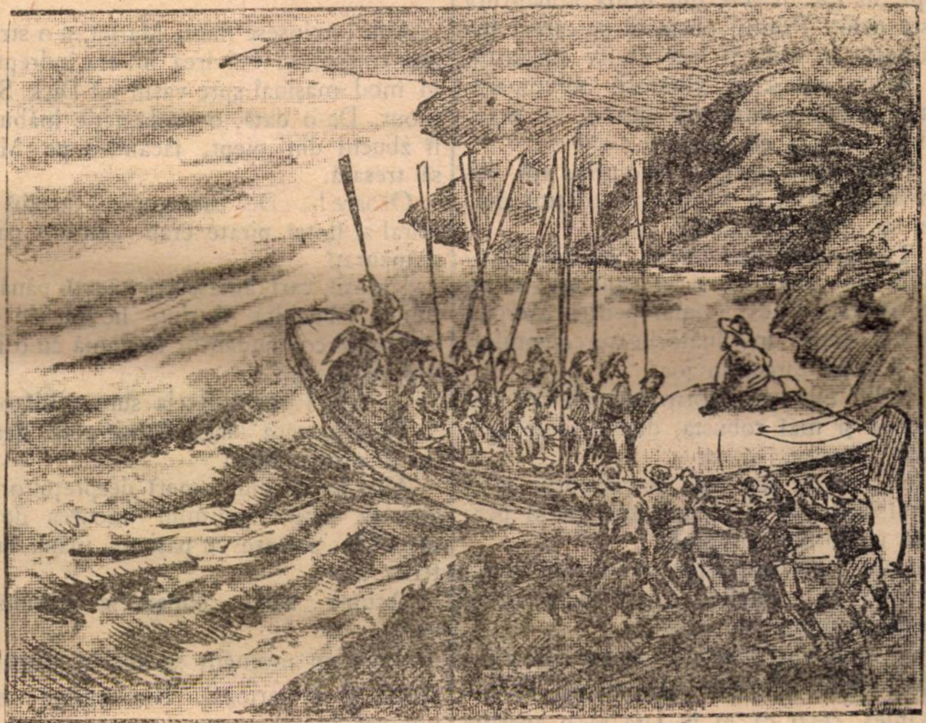
Căpitanul, văzând că situația este desperată, îșĭ luase nădejdea de a maĭ salva vasul; el se silea acum să-l împingă cât maĭ aproape de țărm, pentru ca drumurile luntreĭ de salvare să fie cât se poate de mult scurtate.

In modul acesta aveaŭ să fie cruțate și o parte din mărfurĭ.

Lucrurile se petrecură în adevăr după prevederile căpitanuluĭ.

Toțĭ pasagerĭĭ fură salvațĭ prin ajutorul a treĭ cablurĭ mișcătoare.

A doua-zi fură aduse pe uscat, tot în

Vasul e împins pe marea furioasă.

acelaşĭ mod, pachetele poştale pe carĭ le transporta vasul.

Abia după două zile putură să se o-cupe marinariĭ şi de bagajele călătorilor.

Vasul însă, nu putu fi salvat, cu toată ardoarea marinarilor. In cele din urmă trebuiră să-l lase în voia valurilor furioase carĭ-l înghiţiră.

«Jebba» zace şi azĭ în fundul măreĭ. Salvarea pasagerilor săĭ efectuându-se în condiţiĭ bune, a fost fotografiată de un pasager care se afla pe acolo, în diferitele eĭ peripeţiĭ.

Clişeurile noastre reprezintă două din aceste interesante fotografiĭ.

Marinar.

CAI, VÂNĂTORI DE OAMENI

Nomaziĭ turcomanĭ, care par a fi nişte triburĭ de păstorĭ, preumblându-şĭ imensele lor trupe prin Persia şi Hircania, sunt maĭ curând vânătorĭ. Eĭ se pricep să'şĭ dreseze pentru plăcerile lor cinegetice preţioşĭ auxiliarĭ.

Eĭ, aŭ maĭ întâĭ şoimul de vânătoare numit «qurk». Intrebuinţarea aceste̕ĭ păserĭ aŭ învăţat-o de la Persanĭ. Cu ajutorul eĭ, turkomaniĭ vânează nu numaĭ păserĭ, dar chiar antilope şi onagri (magarĭ sălbatecĭ).

Modul în care atacă şoimiĭ măgariĭ sălbatecĭ, este foarte curios. Paserea se repede la animal, chiar când acesta aleargă în cel maĭ furios galop; ea se aşează drept între och.

Orĭ cât de repede ar fi cursa animalul, orĭ cât de multe sforţărĭ ar face pentru a scăpa de teribilul duşman, în cele din urmă trebue să se declare învins.

Paserea bate cu atâta putere din aripĭ, în cât în cele din urmă «onagrul» este orbit. Primul obstacol pe care-l întâlneşte în cale, îl face să se oprească.

Acum sosesc şi vînătoriĭ turcomanĭ, care străpung animalul învins, cu săgeţile saŭ chiar cu lăncile.

Câte odată onagrul este prins viŭ, dus în captivitate, şi vândut cu preţurĭ destul de marĭ persanilor.

Turcomaniĭ maĭ aŭ un puternic auxiliar de vânătoare şi în caiiĭ lor. Eĭ nu se servesc de cĭĭ numaĭ pentru alergat, ca europeniĭ. In vînătorile turcomanilor, calul intră direct în joc.

Calul turcoman formează rasa cea maĭ repede şi maĭ robustă, dintre toate speciile eqvestre.

In Asia, e tot aşa de celebru ca şi calul arab, de şi e mult maĭ puţin perfect ca forme corporale.

Calul Turcomanilor are corpul lung, excesiv de costeliv, capul mare, greŭ, disproporţionat cu gâtul.

Şi când vezĭ scheletul acesta vin alergând prin imensele câmpiĭ ale Turcomanieĭ, crezĭ că aĭ în faţa ta o apariţie fantasmagorică.

Pentru a creia un asemenea cal, turcomonul îl supune unor antrenărĭ continue, din cea maĭ fragedă vârstă. Animalul este alergat zile întregĭ, în etape din ce în ce maĭ lungĭ; hrana care i se dă, devine în timpul acesta din ce în ce maĭ puţină.

Aşa în cât, calul se deprinde să alerge din ce în ce maĭ mult, şi să mănânce din ce în ce maĭ puţin.

In sfârşit, după ce calul este complect dresat, Turcomanul pleacă cu dânsul la vânătoarea de mistreţĭ, în Hircania. Se ştie că în acest ţinut trăesc ceĭ maĭ teribilĭ mistreţĭ.

Urmărirea fiarelor se începe de câinĭ, carĭ latră puternic şi înconjoară mistreţul din toate părţile.

După ce mistreţul este obosit bine, cavaleriĭ se reped asupra luĭ. Formidabilul solitar se pregăteşte să înfrunte asaltul, când de-o dată, printr'o manevră abilă, cavaleriĭ îşĭ întorc caiĭ şi o ploaie de copite se abate asupra animaluluĭ.

Mistreţul zăpăcit, cade la pământ; vînătoriĭ se grăbesc să-şĭ complecteze victoria, străpungându-l cu lăncile.

Caiĭ turcomanĭ maĭ servesc şi la un alt fel fel de vînătoare, care este foarte scump sălbatecilor lor stăpînĭ, şi pe care guvernul persan n'a avut încă curajul de a o împiedeca pînă acum.

Este vorba despre vînătoarea de oamenĭ.

Turcomaniĭ trec în galop prin mijlocul câmpiilor, vînând oamenĭ.

Eĭ nu se mulţumesc numaĭ cu trupele bieţilor locuitorĭ; răpesc chiar bărbaţĭ şi femeĭ, pentru a-ĭ vinde în urmă ca sclavĭ.

Nenorocire acelora care ar încerca să se înarmeze şi să se împotrivească barbarilor răpitorĭ!..

Turcomaniĭ n'aŭ nevoe să se arunce eĭ înşăşĭ asupra slabilor lor protivnicĭ. Caiĭ merg drept la oamenĭ, îĭ apucă între puternicile lor fălcĭ, şi ĭ fac prizonierĭ. Dacă nenorocitul încearcă să se împotrivească, calul îl muşcă, îl trînteşte la pământ, şi-l calcă cu furie în picioare, zdrobindu-l.

Când turcomaniĭ pornesc din noŭ la drum, captiviĭ îĭ urmează pe jos.

O frînghie este trecută în jurul gâtuluĭ prizonieruluĭ; celalt capăt al frînghieĭ este legat de coada unuĭ cal.

Indată ce prizonierul încearcă să-şĭ încetinească mersul frânghia apasă coada caluluĭ, care, vicios şi crud ca şi stăpânul săŭ, aplică nenorocituluĭ prizonier, câte-va eloquente părechĭ de copite.

Se înţelege lesne că prizonierul îşĭ dă toate silinţinţile să-şĭ uite obosiala, pentru a căpăta cât maĭ rar asemenea avertismente.

L. Charpentier.

ARCHIPELAGUL MONSTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

Alik împinsese mâna Marieĭ, şi o strângea convulsiv. Privirea luĭ era îndreptată în mod maşinal spre vasul luĭ Dick Seymour. De-o dată, o exclamaţie înăbuşită îĭ zbucni din piept, făcând-o pe Mary să tresară.

Oroare!... De catargurile vasuluĭ amiral al floteĭ pirate eraŭ atârnaţĭ patru spânzuraţĭ.

Vîslaşiĭ, carĭ rămăseseră tăcuţĭ până atuncĭ, izbucniră într'un hohot de râs bestial, şi comandantul exclamă cu o ironie sălbatecă:

— Alik! vezĭ! Aceia sunt trădătoriĭ!

Te asigur că lângă dânşiĭ este destul loc şi pentru tine!

Alik înălţă din umerĭ despreţuitor, şi fără să facă banditului onoarea de a'ĭ răspunde, strânse cu pasiune mâna prieteneĭ sale.

Acuma barca ajunse la pavilionul negru.

Peste un moment se auzi o comandă scurtă şi imperioasă. Naufragiaţiĭ recunoscură îndată vocea.

— God bless! mister Harry... Onorurile primireĭ ne vor fi făcute de către mizerabilul de Dick!... Ştiŭ că vom duce-o bine!

Totor era mereŭ în prada aceleĭ lâncezelĭ bizare, pe care prieteniĭ săĭ n'o puteaŭ înţelege.

In zadar îl striga Merinos, în zadar se încerca să-l ridice; el recădea în fundul şalupeĭ, inert... Se părea că resorturile aceluĭ organizm de fer fuseseră zdrobite dintr'o dată.

Nenorocitul tînăr nu vorbea, nu vedea, nu auzea!

Nelly, cu ochiĭ plinĭ de lacrămĭ, îşĭ muiase batista în apă, şi fricţiona cu blândeţă fruntea scumpuluĭ bolnav.

— Urcaţi-vă maĭ repede, saŭ vă voĭ târî aicĭ cu forţa! se auzi vocea mândră a luĭ Dick Seymour.

— Nu voĭ îngădui ca alte mâinĭ să-l atingă! exclamă cu hotărîre frumoasa copilă.

«Harry!... dragul meŭ frate... să-l ducem noĭ!...

— Da, să-l ducem noĭ!... sărmanul Totor!

Cu toate că, foarte slabĭ încă, şi încurcaţĭ în mişcărĭ de hainele lor ude, carĭ li se lipiseră de piele, îl apucară pe Totor de braţe, şi-l siliră să urce treptele repezĭ.

Alik se urcă după eĭ, ţinând braţul Marieĭ, care plângea în tăcere; vederea celor patru oamenĭ spânzuraţĭ o făcea să tremure de spaimă.

Alik şi Maria, fură primiţĭ cu hohote de râs şi cu semne triviale.

— Tăcere!... Miĭ de tunete! Tăcere! San voĭ ordona să fie pus în fiare primul, care va îndrăzni să maĭ ridice glasul!...

Totor fu aşezat pe o bancă.

Dick Seymour înaintă spre dânsul, cu o expresiune teribilă de ură.

Vocea îĭ devenise seacă, şuerătoare, şi nu maĭ avea de cât vorbe de ură şi de dispreţ.

— Totor!... Aşa dar, dânsul este!... Dânsul în carne şi oase!.. Dânsul! Acela pe care, cu propriile mele mâinĭ, l'am zidit de viŭ!

«Niciodată n'aş fi crezut aşa ceva! Mă întreb dacă nu cum-va ochiĭ meĭ se înşeală!

«Copilul acesta! ştrengarul care, cu nebuniile luĭ necugetate, mi-a făcut atâta răŭ!...

«Aşa dar, îl am din noŭ în puterea mea! Voĭ avea bucuria sălbatecă de a-ĭ smulge pielea bucată cu bucată, de a-ĭ suge sângele picătură cu picătură!.. Dar îl văd prea slab. Mi se pare că e în agonie! Voeşte oare să-mĭ fure răzbunarea?... Voeşte să moară aicĭ, sub ochiĭ meĭ?...

Şi, furios, îl lovi cu piciorul, strigându ĭ:

— Haide! ridică-te în picioare!

Totor rămase nemişcat. Dar Nelly sări înaintea banditului şi-ĭ strigă indignată:

— Laşule! laşule! loveştĭ un duşman care e pe moarte.

— Da! eştĭ laş! întrerupse cu demnitate Harry.

«Căcĭ, dacă este vre-un lucru care cucereşte respectul tutulor oamenilor, orĭcât de mizerabilĭ ar fi eĭ, lucrul acesta este curajul!

Şi curajul luĭ Totor are drept la respectul d-tale, la respectul d-tale maĭ mult de cât la orĭ-cuĭ, Dick Seymour!

«Şi dacă uiţĭ lucrul acesta, înseamnă că eştĭ maĭ nemernic de cum mi-am închipuit eŭ vre-o dată!...

— Nu-ĭ aşa, d-lor, că Totor merită respectul d-tră?

Eraŭ acolo vre-o treĭ-zecĭ de banditĭ, înarmaţĭ până în dinţĭ, carĭ formaŭ un semi-arc în jurul şefuluĭ lor.

Protestarea vehementă a americanuluĭ îĭ făcu să tresară. Eraŭ printre bandiţiĭ aceia uniĭ carĭ maĭ aveaŭ un rest de conştiinţă, carĭ maĭ aveaŭ un rest din acel nu ştiŭ ce care te face să vibrezĭ la auzul cuvintelor de onoare şi de curaj.

Un murmur de aprobare se ridică din rândurile lor.

— Tăcere! tună Dick Seymour.

«D-ta, adăogă dânsul în ironie, întorcându-se spre Merinos, vorbeştĭ bine.

Şi întorcându se către tovarăşiĭ luĭ, ticălosul le spuse pe un ton sinistru:

«Ştiţĭ ce aveţĭ de făcut... supuneţi-vĕ!»

Cu o iuţeală nespusă, ticăloşiĭ se aruncară asupra naufragiaţilor, puseră mâna pe Nelly, Mary, Aliket Merinos, şi cu brutalitate 'ĭ puseră în neputinţă de a face un gest măcar!

Dick zâmbeşte cu un aer sinistru, înaintează către Totor tot nemişcat, cu privirea stinsă, cu gura întredeschisă, mădularele zdrobite.

El se apleacă asupra luĭ şi strigă în zeflemea:

«Eĭ! Totor... ilustre Totor».

Atuncĭ, adevărată minune, muribundul înviază şi dintr'o săritură e în picioare!

Formidabil, cu gura rânjind de ironie, cu ochiĭ strălucitorĭ, el răspunse:

«Prezent!»

Dick înlemnit se ridică, se dă îndărăt, caută o armă. El rămâne o clipă nemişcat. Una singură şi e destul. D'abia e în picioare şi mâna dreaptă a luĭ Totor spintecă aerul şuerând, şi-ĭ ajunge orizontal pe gâtlej.

A fost o mică lovitură sub bărbie, tocmaĭ în dreptul măruluĭ luĭ Adam. Dar o lovitură mică de o preciziune îngrozitoare şi mortală!

Mr. Dick zice: Ah! închide ochiĭ, mâinele 'ĭ bălăbănesc, genunchiĭ i se înmoae şi cade trăznit.

Totor izbucneşte într'un râs îngrozitor. In acelaşĭ timp sare asupra luĭ Dick alb ca cearşaful, îl ia de subţiorĭ, şi-ĭ strigă:

«Omuleţul nostru maĭ trăeşte! iar tu tâlharule, aĭ păţit-o! e lovitura japonezuluĭ... şi ea nu greşeşte nicĭ odată!

«Ah! vreĭ să jocĭ popicĭ cu capul luĭ Merinos, eĭ bine, rechiniĭ îţĭ vor înghiţi capul!»

Cu o sforţare iresistibilă, el ridică cadavrul şi îl aruncă peste bord.

Se aude un buf! sinistru... s'a sfârşit. Banditul se cufundă şi dispare.

Această scenă ne maĭ pomenită s'a petrecut în maĭ puţin timp de cât trebue spre a o scrie, iar piraţiĭ năuciţĭ nu'şĭ puteaŭ crede ochilor.

Eĭ cum! Dick Seymour e mort! Regele hoţilor, banditul genial şi temut înaintea căruia tremuraŭ ceĭ maĭ trufaşĭ, ceĭ maĭ bogaţĭ şi maĭ puternicĭ a murit în această luptă banală!

El care băgase în răcorĭ două ţărĭ marĭ şi cu carĭ trebuiaŭ să stea de vorbă şefiĭ statelor puternice, ucis ast-fel ca un câine şi aruncat peste bord ca o pisică moartă!

Fu o clipă de încremenire, de groază aproape pentru aceĭ oamenĭ a căror asociaţie lipsită de şef era de-odată desfiinţată.

Toate acele elemente răzleţe pe carĭ o mână de fier le subjuga, le disciplina şi le frământa într'un singur aluat de impersonalităţĭ criminale nu maĭ aŭ, într'o clipă, nicĭ legătură nicĭ coheziune.

Şeful pierit, nu maĭ rămâne nimic! Şi acestor oamenĭ deprinşĭ a nu gândi nicĭ odată, ci obişnuiţĭ cu supunerea pasivă, le veni de odată gândul nelămurit, pe care nu îndrăznesc încă a-l formula:

«Ce ne facem acum»?..

Dar fiind-că înainte de toate sunt fiinţe violente şi, spre a spune totul, nişte impulsivĭ, ideia foarte firească de a-şĭ răzbuna şeful, le veni la toţĭ deodată.

Şi pe neaşteptate izbucniră strigăte din toate gurile:

«La moarte!.. la moarte!.. răzbunare! da!.. da!.. răzbunare pentru Dick Seymour»!

Se auzi un zăngănit de arme agitate; apoĭ o năvală asupra scunduluĭ Totor, care 'şĭ scoate mândru pieptul şi pare a deveni maĭ înalt faţă de această deslănţuire de furie ucigaşă!

Indrăzneţ pînă la nebunie, el îşĭ încrucişează braţele şi înfruntând cu capul şi pieptul săbiile, topoarele şi revolverele, face treĭ paşĭ înainte.

Acest gest eroic opreşte urletele şi pricinueşte o tăcere sfâşietoare. Merinos, Alik şi fetele, îngrozite din creştet pînă în tălpĭ, opresc strigătul ce va să rupă vraja.

Şi în faţa acestuĭ om, acestuĭ ştrengar dezarmat, care pironeşte asupra lor privirea limpede a marilor săĭ ochĭ cenuşiĭ, ucigaşiĭ îşĭ lasă armele în jos.

Merinos o spusese maĭ adineaurĭ: «Bărbăţia produce respectul»!..

Totor respiră adânc, face o pauză, îşĭ întăreşte glasul şi exclamă:

— Nu, gentlemen, n'o să mă ucideţĭ!.. ar fi prea laş... da, laş... şi nedrept şi maĭ presus de toate nefolositor!.

«Treĭ-zecĭ împotriva unuia!.. şi desarmat!.. nu! dar lumea întreagă n'ar avea destule rîsete şi dispreţ pentru voĭ!

«Apoĭ ce aveţĭ să'mĭ imputaţĭ?.. Că m'am apărat?.. Dar care dintre voĭ n'ar fi făcut tot ast-fel?.. Ia să vedem, omul de inimă n'are oare nu numaĭ dreptul, dar şi datoria de a lupta pentru viaţa luĭ? Dar lucrul e logic, esenţial şi, maĭ presus de toate, omenesc!

«Iar asta am făcut-o şi eŭ! Dyck Seymour mă ataca... voia să mă ucidă... Eŭ l'am omorît.... E dar cu atât maĭ răŭ pentru el, nu-ĭ aşa? Şi asta dovedeşte că acest mare şef, că acest ilustru «Businessman» îşĭ cam usurpase faima, fiind-că a fost răpus atât de uşor!

«... Şi în sfârşit— şi asta fie zis între noĭ — mărturisiţi-o pe şleaŭ, la o adică sunteţĭ încântaţĭ că v'am cotorosit de el.

«Vă făcea să duceţĭ o adevărată viaţă de ocnaşĭ, vă conducea cu bastonul, vă plătea prost şi vă socotea ca nişte câinĭ... Eŭ am văzut-o şi nimenĭ dintre voĭ nu mă va desminţi.

(Va urma).

IN REGATUL ELEFANTULUI ALB

Dacă este vre-un oraş interesant maĭ ales prin obiceiurile şi prin curiosul săŭ aspect, apoĭ de sigur că oraşul acesta este Bangkok, capitala regatuluĭ Siam.

E un port militar, aşezat pe ţărmul Menamuluĭ, foarte important şi din punctul de vedere comercial.

Când am pătruns întâia oară în Bangkok, am fost viŭ impresionat; soarele apunea şi, cum se întâmplă în tot-d'a-una la tropice, noaptea urmă îndată, fără crepuscul.

Aspectul oraşuluĭ

Nicĭ munţĭ nicĭ coline. Bangkok este situat în delta fluviuluĭ; o câmpie vastă, plină de plantaţiĭ de orez tăiată de numeroasele braţe ale Menamuluĭ, şi de canalurĭ şi maĭ numeroase.

Verdeaţa forma o masă compactă; de-o dată însă am văzut alergând nişte luminĭ, nişte scânteerĭ, carĭ rătăceaŭ încoace şi încolo, ca duse de vânt.

— Ce să fie acestea? exclamaĭ eŭ.

«Oare nu cum-va aŭ şi început figurile? Ce înseamnă toate aceste puncte licăritoare? Ce înseamnă candelile acestea, pe carĭ le văd în toate părţile, ca şi cum o baghetă magică mi-ar fi impresionat ochiĭ?

— Sunt luciolele! îmĭ răspunseră tovarăşiĭ meĭ de drum, râzând de naivitatea mea.

Eraŭ în adevĕr insectele acelea fosforescente carĭ seamănă destul de bine cu licuriciĭ din Europa.

Arboriĭ de pe ţărmurile Menamuluĭ sunt pline de asemenea insecte.

Peste puţin luminele fură aprinse în bărcĭ.

Aspectul era feeric; un tumult de note sgomotoase carĭ se ridică de-o dată, umplând văzduhul, îmĭ dădu ideia noteĭ particulare a acestuĭ ţinut siamez.

A doua zi, cum s'a făcut ziuă, am alergat şi m'am aruncat într'o barcă; bărcile acestea foarte numeroase, de şi cam uniforme ca aspect, daŭ Bangkokuluĭ o fizionomie caracteristică.

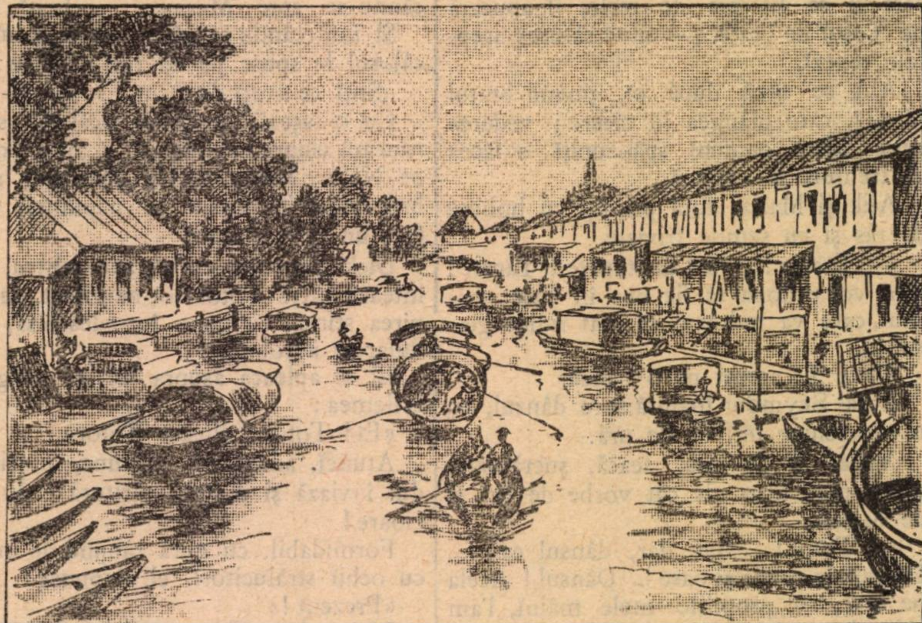
Şi nu numaĭ oameniĭ săracĭ îşĭ fac din bărcile acestea case; dar chiar şi oameniĭ bogaţĭ, miniştri şi principĭ aŭ câte o casă plutitoare. E bine înţeles o barcă maĭ mare, maĭ frumoasă, maĭ artistic ornamentată, dar în definitiv tot barcă este.

Negustoriĭ aŭ şi eĭ bărcĭ plutitoare, cu ajutorul cărora îşĭ desfac marfa în tot oraşul.

Nu doresc răul oamenilor acestora, zise tovarăşul meŭ european, care mă călăuzea, dar aşĭ voi să se maĭ repete o dată un spectacol pe care l'am văzut aicĭ: un incendiŭ în oraşul acesta plutitor.

— Un incendiŭ!...

— Da. Focul se aprinde pe apă.

In regatul elefantuluĭ alb

Bărcile plutitoare se aprind una de la alta şi focul se întinde repede. E un spectacol pe care nu l'aş putea asemăna cu nimica.

«Bangkok-ul posedă totuşĭ pompe cu vaporĭ, carĭ aŭ fost fabricate din ordinul regeluĭ Sula-longork, iubitor pasionat al tuturor invenţiunilor europene. Dar aproape în tot-d'a-una pompele acestea sosesc prea târziŭ.

Animalele sfinte

In timpul acesta un cortegiŭ sgomotos şi bizar se apropia.

In mijlocul uneĭ bărcĭ maĭ vaste, escortată de altele micĭ, împodobite toate cu ghirlande de florĭ, un elefant îşĭ înălţa monstruasa sa siluetă.

In bărcĭ eraŭ nişte muzicanţĭ, carĭ făceaŭ un sgomot imens cu instrumentele lor...

— Ah! exclamă tovarăşul meŭ. Eram curioşĭ să vedem spectacole nouĭ: suntem serviţĭ de minune!.. Asistăm la intrarea elefantuluĭ alb în oraşul Bangkok...

Ştiţĭ că elefanţiĭ albĭ sunt geniile binefăcătoare ale ţinutuluĭ, din care pricină Siamul a şi fost poreclit regatul elefantuluĭ alb.

Drapelul roşu al statuluĭ, are efigia unuĭ elefant alb. Atât cât va trăi animalul acesta minunat, va apăra Siamul de orĭ-ce catastrofă.

Calificativul de alb însă este cam exagerat. Elefantul are o culoare deschisă, omogenă, dar cam prea închisă spre a fi albă.

Indată ce vre-un asemenea animal este descoperit în pădurile de prin împrejurimĭ, este capturat şi condus cu pompa pe care o vezĭ până la palatul regeluĭ.

Timp de maĭ multe zile, neîntrerupt se daŭ serbărĭ poporuluĭ. Fericitul vânător este scutit de orĭ-ce birurĭ către Stat pentru toată viaţa; ba încă şi moştenitoriĭ luĭ se bucură de aceiaşĭ favoare până la a treia generaţie.

Dar cu elefantul ce se face?

— Elefantul merge să trăiască alăturĭ de miĭ tovarăşĭ de aĭ săĭ, în grajdurile Maiestăţeĭ Sale.

Oameniĭ anume tocmiţĭ hrănesc animalele sfinte cu cele maĭ frumoase banane ce se pot găsi şi le îngrijesc aşa de bine, în cât trăesc foarte sănătoşĭ până la vârsta cea maĭ înaintată.

Bărcile pline de Siamezĭ, îmbrăcaţĭ în haine de sărbătoare, eraŭ aşa de numeroase aproape de ţărmul drept al Menamuluĭ, unde se află palatul regeluĭ, în cât ne-a fost cu neputinţă să debarcăm.

Ne-am hotărât să înaintăm îndată până la cartierele indigene, carĭ sunt despărţite de oraşul regal, printr'un simplu canal.

Am debarcat; chinezĭ, cambogienĭ, indienĭ, se îngrămădeaŭ în jurul nostru, îmbrăcaţĭ în costumele lor originale.

Femeile poartă nişte costume care nu se deosebesc tocmaĭ mult de acelea ale bărbaţilor.

In faţa noastră, fără nicĭ o simetrie, se deschideaŭ nişte stradele aşa de strîmte, în cât cu greŭ ar fi putut trece o trăsură pe acolo. Casele, foarte joase, se îngrămădesc una lângă alta.

Mărfurile sunt întinse la pământ, într'o îngrămădială, o murdărie şi o zăpăceală spăimântătoare.

Cerşetoriĭ şi leproşiĭ se amestecă în mulţime. Prin uşile deschise ale localu-